

ESTRATÈGIA **D'ACCIÓ EXTERIOR** **D'ESPANYA** **2025-2028**

**Una política exterior
amb identitat pròpia**

ESTRATÈGIA D'ACCIÓ EXTERIOR 2025-2028

**UNA POLÍTICA EXTERIOR
AMB IDENTITAT PRÒPIA**

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA
Y COOPERACIÓN

SUBSECRETARÍA

Secretaria General Tècnica

Vicesecretaria General Tècnica

Àrea de Documentació i Publicacions

© Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació.

Divisió d'Estratègia i Prospectiva.

Gabinet del Ministre.

NIPO: 108-25-028-0 (Línia)

NIPO: 108-25-038-2 (en paper)

Depósito Legal: M-19375-2025

Disseny i maquetació: Cristina Rico. Disseny gràfic.

Impressió: Impremta de la Direcció General de Comunicació, Diplomàcia Pública i Xarxes

Catàleg de Publicacions de l'Administració General de l'Estat: <https://cpage.mpr.gob.es/>

En aquesta publicació s'ha utilitzat paper sense clor reciclat i/o paper de fibra verge de boscos gestionats de manera sostenible amb el certificat FSC, d'acord amb els criteris mediambientals de la contractació pública.

D'acord amb el que es disposa a la Llei de propietat intel·lectual, no es permet la reproducció total o parcial d'aquesta publicació, ni el seu tractament informàtic, ni la transmissió de cap forma o per qualsevol mitjà, sigui electrònic, per fotocòpia, per registre o altres mètodes, ni tampoc el seu préstec, lloguer o qualsevol altra forma de cessió del seu ús, sense el permís previ i per escrit de l'autor, llevat de les còpies que se'n facin per a ús exclusiu del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació.

ÍNDEX

CARTA DEL MINISTRE D'AFERS EXTERIORS, UNIÓ EUROPEA I COOPERACIÓ.....	5
RESUM EXECUTIU	7
PART I: LA PERSPECTIVA ESTRATÈGICA D'ESPANYA	11
Un món en transició: tres desplaçaments de l'ordre internacional	14
A. UNA EUROPA REFORÇADA.....	16
Consolidar l'autonomia europea	16
Augmentar la nostra competitivitat	24
Garantir la seguretat econòmica europea.....	27
B. UNA ESPANYA COMPROMESA	30
Preservar, reformar i reforçar el sistema multilateral	30
Apostar per la cooperació per al desenvolupament i l'acció humanitària.....	36
Afrontar l'emergència climàtica i de biodiversitat.....	38
C. UNA ESPANYA QUE CONSTRUEIX PAU I SEGURETAT	41
Adaptar-nos a un món més conflictiu.....	41
Construir pau des de la coherència.....	46
Enfortir la nostra resiliència democràtica	47
PART II: ESPANYA AL MÓN	51
L'entorn estratègic d'Espanya.....	52
Més europa més enllà de la Unió Europea	52
Amèrica Llatina i el Carib: aliats per a una agenda compartida	53
El Magrib i l'Orient Mitjà: aposta per la pau i l'estabilitat al nostre veïnat	55
Enfortir els vincles permanents amb l'Amèrica del Nord.....	57
Un salt en la nostra relació amb Àfrica.....	58
Consolidar la nostra presència al Caucas i l'Àsia Central	59
Aprofundir l'empremta d'Espanya a l'Àsia-Pacífic.....	60
PART III: FONAMENTS I EINES DE L'ACCIÓ EXTERIOR	63
Les nostres fortaleses i valors	64
Una política d'Estat i de país	70
Un servei exterior preparat per al futur	72
ANNEX: MÉS DE 100 ACCIONS PER AL 2025-2028.....	79

CARTA DEL MINISTRE D'AFERS EXTERIORS, UNIÓ EUROPEA I COOPERACIÓ

El món està experimentant transformacions profundes que ens situen davant d'un context global en plena reconfiguració estratègica. Aquest escenari ens interpel·la a tots: ciutadania, autoritats, empreses i tercer sector. Anem cap a una era marcada per més incertesa, competició i fragmentació, elements que qüestionen els èxits assolits gràcies a dècades de cooperació i integració. Davant d'aquests desafiaments, cal que mantinguem una visió pròpia, a llarg termini, i respondre-hi units, com a espanyols i com a europeus. Aquesta és la convicció que batega a l'Estratègia d'Acció Exterior 2025-2028. Una estratègia que assumeix la necessitat de canvi i acció, però també de compromís amb els valors que ens caracteritzen com a societat.

Canvi i acció, perquè és imperatiu preparar i adaptar la nostra acció exterior a un entorn global més fràgil i volàtil, en què la pau, la seguretat i la prosperitat no es poden donar per fetes i en què hem de ser actors i no simples espectadors. Aquesta estratègia ofereix una anàlisi de riscos i d'oportunitats per a Espanya i defineix una política exterior amb identitat pròpia, orientada a la defensa dels nostres interessos nacionals i dels nostres valors. Espanya ha demostrat reiteradament una notable capacitat d'adaptació davant de transformacions històriques. No en va el període de vigència d'aquesta estratègia coincideix simbòlicament amb dues fites fonamentals: el 50è aniversari de la mort del dictador Franco i el 50è aniversari de l'aprovació de la Constitució espanyola, expressió màxima de la nostra convivència democràtica.

La magnitud dels canvis que avui afrontem exigeix que apostem per una Europa més forta i més unida. És el moment del despertar estratègic

europeu, d'una Europa capaç d'influir en les tendències globals que ens afecten a tots.

Per això, per primera vegada, l'Estratègia d'Acció Exterior espanyola situa Europa en primer pla, amb propostes concretes per avançar, reforçar les capacitats comunes i millorar la coordinació en tots els àmbits, des de l'acció exterior fins als sectors econòmic, industrial i tecnològic, amb l'objectiu de portar les regnes del nostre destí.

Continuïtat i compromís, perquè Espanya manté el seu suport als valors que ens defineixen com a societat i els projecta amb una acció exterior dirigida a construir un món més pròsper, lliure, segur i estable. Espanya ha progressat amb un ordre internacional obert, basat en regles comunes, i els espanyols i les espanyoles ens sentim profundament europeus i compromesos amb el multilateralisme, la cooperació per al desenvolupament, la igualtat de gènere, la transició ecològica justa i la governança tecnològica ètica. Ara més que mai, la nostra acció exterior ha de ser l'expressió d'aquests valors que ens defineixen com a societat democràtica, avançada i oberta.

Per traçar aquest nou rumb, el Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació ha elaborat aquesta estratègia, en coordinació amb la resta de departaments ministerials, i està liderant un ampli procés participatiu que ha inclòs Comunitats i Ciutats Autònomes, entitats locals, partits polítics, sector privat, societat civil i al voltant de cinquanta experts en relacions internacionals. L'acció exterior és un projecte de país i de futur, de tothom i per a tothom. Aquesta estratègia és el full de ruta que dibuixa el camí que hem de recórrer i el lloc que volem per a Espanya i per a Europa.

José Manuel Albares Bueno

RESUM EXECUTIU

La nova **Estratègia d'Acció Exterior 2025-2028** constitueix el full de ruta amb què Espanya formula els seus plantejaments per respondre a un entorn internacional en profunda transformació. Es tracta d'una estratègia **ambiciosa i realista** que s'adapta al nou context internacional mitjançant una **política exterior amb identitat pròpia**, ferma en la defensa dels nostres interessos i en el compromís amb els valors que ens defineixen com a societat. L'objectiu és que Espanya ocupi un lloc al món que permeti als espanyols desenvolupar amb èxit els seus projectes de vida, reconeixent que moltes de les decisions que afecten el seu dia a dia es prenen fora de les nostres fronteres.

Per garantir la nostra influència en aquesta nova conjuntura, Espanya tractarà de convertir les nostres fortaleses com a país en palanques per a una millor acció exterior amb l'objectiu d'aconseguir un món més just, estable i segur. Entre aquestes fortaleses destaquen la nostra economia internacionalitzada i en creixement, el nostre lideratge en energies renovables, una societat oberta, diversa, europeista i tolerant, un poder tou a l'alça recolzat en les nostres llengües i indústries culturals i una ubicació geogràfica privilegiada, que ens permet continuar consolidant la nostra posició i projecció internacional.

Vivim temps incerts, en **una era marcada per la fragilitat de la pau i de l'ordre internacional**. L'any 2025 coincideix amb el tercer aniversari de la invasió russa d'Ucraïna i amb un increment de la violència al nostre entorn estratègic, del Sahel a l'Orient Mitjà. El món avui dia afronta grans reptes derivats d'alteracions en la distribució dels factors que configuren el poder, amb conseqüències desestabilitzadores.

En aquest context, tres desplaçaments sistèmics han redefinit el context internacional, cosa que exigeix una adaptació de la nostra acció exterior a les noves circumstàncies.

El primer d'aquests reptes és el pas d'un ordre basat en regles a dinàmiques en què predominen lògiques de poder. L'erosió del dret internacional, l'augment dels conflictes i l'increment de la impunitat signifiquen una amenaça important per a la pau i l'estabilitat. Aquest desplaçament obliga Espanya a adoptar una **acció exterior més estratègica**, que inclogui com a objectiu la defensa del multilateralisme i del dret internacional.

En segon lloc, Espanya s'enfronta a un context de fragmentació econòmica i competició estratègica. En l'àmbit econòmic, s'ha passat de prioritzar l'eficiència, pròpia de la globalització, a la recerca de resiliència i l'atenuació de riscos, redefinint els marcs de comerç i d'inversió. Aquestes transformacions exigeixen a Espanya conjuar el caràcter obert de la seva economia amb **més èmfasi en la seguretat econòmic**

Finalment, les societats democràtiques s'enfronten a múltiples reptes. En un clima de polarització, marcat per l'augment de la desinformació, que amenaça l'estabilitat democràtica i impulsa la ruptura de consensos, Espanya **ha de seguir apostant per societats obertes i inclusives** i preservar la cohesió interna com a base de la seva projecció internacio.

L'Estratègia d'Acció Exterior 2025-2028 respon a aquestes transformacions de l'escenari internacional per mitjà de tres principis transversals d'actuació que tenen per objectiu garantir (A) **una Europa reforçada**, (B) **una Espanya compromesa** i (C) **una Espanya que construeix pau i seguretat**.

Una Europa reforçada

Avui dia, per defensar els interessos dels espanyols, la nostra resposta ha de ser, en primer lloc, **europea**. Es parteix de l'europeisme profund de la societat espanyola i de la convicció que només a escala europea podem tenir un pes decisiu en la reconfiguració de l'ordre mundial. Per això, hem de contribuir a l'estabilitat, la resiliència i l'eficàcia de la Unió Europea. Per tant, davant les múltiples crisis que vivim, **cal que Europa sigui ambiciosa i audaç en la seva resposta**.

La UE ha sofert tres xocs els darrers anys —pandèmia, agressió russa i crisi energètica—, als quals ha sabut respondre de manera eficaç i coordinada. Ara el desafiament és consolidar aquest **despertar estratègic** per aconseguir que la Unió es consolidi com un veritable **actor geopolític**. Mantenir el control del nostre futur polític, econòmic i tecnològic exigeix prendre decisions difícils de manera col·lectiva. Hem de pensar a llarg termini, actuar més, millor i més ràpid i, sobretot, treballar junts com a europeus.

Espanya dona suport a **un salt qualitatiu en les polítiques comunes i el seu finançament**, que vagi acompanyat d'una transformació institucional. Amb aquest objectiu, treballarem per aconseguir **un pressupost europeu més ambiciós**, que asseguri la nostra capacitat d'acció i de resposta, i una **reforma del procés de presa de decisions** que estengui la majoria qualificada a nous àmbits, com ara la política exterior, per evitar la paràlisi de l'acció europea. Espanya donarà suport al **procés d'ampliació de la UE**, que ha d'anar acompanyat de **reformes realistes de la Unió** que ens permetin continuar avançant i preparar-nos per operar amb un nombre més gran d'estats membres.

Així mateix, apostem per una **Europa més responsable de la pròpia seguretat**. L'autonomia estratègica oberta europea s'ha de basar en un **concepte integral de seguretat** que incorpori dominis més enllà de la defensa tradicional. Hem de reforçar aquesta autonomia mitjançant més **capacitats i recursos col·lectius**, incloent-hi un desenvolupament més gran de la base tecnològica i industrial de la defensa europea. Davant d'un món més conflictiu, cal **més coordinació en l'acció exterior europea** per maximitzar els efectes dels nostres esforços polítics i pressupostaris. Això inclou una **millora en la interacció amb els nostres socis globals**, basada en l'associació d'igual a igual i en l'exemplaritat europea. En la mateixa línia, és clau avançar cap a una major **convergència estratègica** entre els estats membres en la percepció de les amenaces a la seguretat europea, amb una lògica de 360 graus.

Davant dels desafiaments actuals, la **cohesió social** no és només un imperatiu ètic i d'equitat, sinó un actiu estratègic, una garantia per a la nostra seguretat en un moment en què actors externs intenten instrumentalitzar les divisions al si de les societats democràtiques. Per això, Espanya impulsarà la **política de cohesió**, la unió entre europeus a través de polítiques com Erasmus+ i continuarà donant suport a l'aprofundiment del **pilar europeu de drets socials**.

La projecció exterior europea no és possible sense uns fonaments de poder sòlids, també en l'àmbit econòmic. La UE ha de superar la bretxa d'innovació respecte dels nostres competidors en els sectors que definiran l'economia del futur. En aquest sentit, Espanya treballarà per **augmentar la nostra competitivitat** a través d'una aposta clara per la **triple transició ecològica, digital i social** com a catalitzadora del creixement econòmic europeu, **impulsarà la reindustrialització**, **aprofundirà el mercat únic**, **culminarà la unió bancària** i **reforçarà el paper internacional de l'euro**.

Ara bé, la fragmentació econòmica creixent econòmica ens obliga a **integrar la perspectiva de seguretat econòmica** en el procés de presa de decisions per tal de reduir riscos. L'ús de les interdependències com a arma i la proliferació de barreres al comerç fan necessari reavaluar la disjuntiva entre eficiència i seguretat per prestar més atenció a aquesta darrera. Així mateix, la UE és la regió més oberta del món en termes econòmics, per la qual cosa l'impacte de les tendències proteccionistes podria ser més perjudicial. En aquest sentit, Espanya es proposa **reduir vulnerabilitats i dependències crítiques** garantint **la seguretat de les nostres cadenes de subministrament i l'accés a matèries primeres i tecnologies clau**; **anticipar amenaces i dotar-nos de més eines** per fer front a pressions econòmiques, i **ampliar la nostra xarxa de socis comercials**, ja que comerciar més i amb més actors fiables incrementa la nostra autonomia.

Una Espanya compromesa

Les institucions multilaterals es troben en un **moment crític**. Les tendències mundials a més competició geoestratègica són contràries a la cooperació multilateral, precisament quan és més necessària que mai. En aquest marc, el primer dels nostres objectius és **preservar, reformar i reforçar el sistema multilateral**, de la paràlisi o eficàcia del qual depèn la nostra capacitat per **respondre als reptes globals** que, des del canvi climàtic fins a la prevenció de pandèmies, tenen un impacte real sobre la ciutadania. Espanya defensa preservar els èxits aconseguits a través d'un paper actiu dins del sistema multilateral i reformar les estructures existents apostant per una inclusivitat més gran que reflecteixi la composició de la societat internacional actual.

Com a part del reforç de la nostra acció en el marc multilateral, Espanya avançarà en la **protecció i promoció dels drets humans**, la **reforma de la governança econòmica i financera internacional**, el disseny d'una **governança tecnològica ètica i responsable** i l'**enfortiment de la nostra política exterior feminista**. Quan aquests reptes no puguin ser abordats eficaçment a escala multilateral, es promouran mecanismes flexibles de cooperació que ens permetin avançar al voltant d'interessos compartits. Així mateix, Espanya **promourà una migració segura, ordenada i regular**, sense renunciar als principis d'humanitat i responsabilitat que ens defineixen, i des de la convicció que el nostre dinamisme econòmic i la sostenibilitat del nostre model de benestar depenen en part de la migració.

En un escenari de crisi de solidaritat, el món necessita més cooperació per al desenvolupament, no menys. Espanya continuarà apostant per la **cooperació per al desenvolupament i l'acció humanitària** com a eines essencials per afrontar els desafiaments col·lectius. Espanya continuarà **liderant la transició ecològica** a través de la diplomàcia verda i la **lluita contra l'emergència climàtica** com a eix central de la nostra acció exterior. En aquest marc, s'apostarà per la **descarbonització competitiva** com una oportunitat per a la nostra indústria, que assegurí que els objectius de neutralitat climàtica van acompanyats d'una transició justa mentre apostem per sectors de futur.

Una Espanya que construeix pau i seguretat

La resposta d'Espanya no ha d'oblidar la **seguretat** dels nostres ciutadans, la qual cosa requereix **adaptar-nos a un món més complex** en què Europa ja no disposa del dividend de pau del qual havia gaudit durant les últimes dècades. El nou context obliga Espanya i Europa a **assumir majors quotes de responsabilitat** sobre la seva defensa i contribuir més a la seguretat compartida com a proveïdors de seguretat en el marc de la UE, l'OTAN i les Nacions Unides. Espanya tractarà de reforçar l'arquitectura de control d'armaments, la no proliferació i el desarmament, i continuarà compromesa en la lluita contra el terrorisme.

En paral·lel, Espanya procurarà **construir pau des de la coherència** en la defensa del dret internacional, i vetllarà pel compliment de les normes de dret internacional humanitari en totes les circumstàncies i conflictes. En aquest sentit, continuarem donant suport als tribunals internacionals en la **lluita contra la impunitat** i reforçant les capacitats d'Espanya com a actor de **mediació**.

A més, hem d'**enfortir la nostra resiliència democràtica**. En una època marcada per una interconnexió sense precedents, ens trobem paradoxalment dividits. Els biaixos algorítmics, l'increment de la desinformació i l'increment del discurs d'odi no són simplement reptes tècnics, sinó amenaces a la cohesió social que ens fan més vulnerables enfront de la radicalització i la ingerència externa. Davant dels riscos que planteja la desregulació, Espanya defensa **més transparència, neutralitat i rendició de comptes** per part de plataformes tecnològiques; un **enfocament centrat en les persones i els drets**, i una **major coordinació internacional**. Ara bé, per poder desplegar una acció exterior eficaç, Espanya ha de **preservar la cohesió interna**, i això implica atendre les

demandes de la ciutadania, avançant en la lluita contra la desigualtat i el repte demogràfic.

Espanya al món

L'acció exterior d'Espanya continuarà desplegant-se regió a regió, amb el doble vessant d'una dimensió euroatlàntica i mediterrània, i a través de la projecció global.

La conjuntura actual requereix, més que mai, **invertir en el nostre entorn estratègic** en què es concentren un gran nombre de conflictes: del Sahel a l'Orient Mitjà, passant per Ucraïna. Això suposa prestar especial atenció als nostres veïns immediats i als veïns dels nostres veïns. És a dir, als països que —des d'Europa Oriental fins a l'Àfrica Occidental, el Nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà— conformen el nostre veïnat, en sentit ampli, i **on es produeixen bona part dels desafiaments que afecten directament la seguretat i la prosperitat d'Espanya**. Amb l'objectiu de respondre als reptes i aprofitar les oportunitats que ofereix aquest espai, els pròxims anys, Espanya **reforçarà el seu desplegament diplomàtic** sobre el terreny fins a assolir una cobertura completa en el nostre entorn estratègic, enfortirà la interlocució política i oferirà el seu suport al desenvolupament econòmic, la seguretat i la governança dels nostres veïns.

Més Europa, més enllà de la UE. Espanya es proposa **refermar les relacions bilaterals** amb els nostres socis europeus; mantenir el nostre **suport integral a Ucraïna** en la defensa de la seva sobirania, i acompanyar els processos d'adhesió dels **Balcans occidentals** i de la resta de països candidats.

Amèrica Llatina i el Carib és una constant en la identitat i l'acció exterior d'Espanya. Els últims anys, Espanya ha posat Amèrica Llatina al centre de l'agenda europea, amb la celebració, el 2023, de la primera Cimera UE-CELAC en vuit anys durant la presidència espanyola del Consell de la UE i l'impuls constant als acords amb MERCOSUR, Xile i Mèxic, alhora que ha mantingut una intensa agenda bilateral. Els pròxims quatre anys, l'objectiu és redoblar aquest esforç i **enfortir l'espai iberoamericà**. Sobre la base d'uns valors comuns i uns interessos convergents, Espanya treballarà de manera conjunta amb la regió per ampliar la nostra influència col·lectiva en els fòrums multilaterals i en els grans debats de l'agenda global. Així mateix, aspirem a **aprofundir unes relacions econòmiques equitatives** i mútuament beneficioses davant d'un escenari de fragmentació econòmica.

S'intensificaran les nostres relacions amb els països de la conca mediterrània al **Magrib i l'Orient Mitjà**, amb una aposta ferma per la pau i l'estabilitat del nostre veïnat del sud. Espanya continuarà treballant per mantenir unes relacions estretes amb l'**Amèrica del Nord** sobre la base del diàleg.

Es continuarà invertint en un salt qualitatiu en la nostra relació amb **Àfrica**, a través de la implementació de la nova Estratègia Espanya-Àfrica 2025-2028 i amb un focus especial en l'Àfrica Occidental. A més, s'apostarà per una empremta més profunda a **Àsia-Pacífic**, per mitjà d'una nova estratègia per a la regió, sense oblidar la consolidació de la nostra presència al **Caucas Sud i l'Àsia Central**. En cadascun d'aquests àmbits geogràfics, Espanya intensificarà la **promoció de la seva cultura i les seves llengües** com a actiu de la nostra projecció exterior.

Per poder fer efectives les prioritats i els objectius que es fixa aquesta Estratègia, cal iniciar un procés de reflexió sobre l'**adaptació dels instruments de**

l'acció exterior espanyola als reptes esmentats. En primer lloc, es procurarà preparar el nostre Servei Exterior per atendre millor els interessos dels espanyols en aquesta nova conjuntura, a través de l'adequació del nostre desplegament diplomàtic a les necessitats presents, la transformació digital de les nostres eines de treball i la formació i la inversió en el nostre capital humà, que constitueix la columna vertebral de la nostra acció exterior. Per reforçar la projecció d'Espanya, és clau aprofitar millor el coneixement i l'experiència dels tres milions d'espanyols que resideixen a l'exterior.

Per acabar, no podem oblidar que **l'acció exterior és una tasca que ens implica a tots**, des del conjunt de poders de l'Estat fins a les administracions públiques espanyoles i la mateixa societat civil, inclosos els espanyols a l'exterior. Per això, continuarem treballant per millorar la coordinació amb tots els actors involucrats perquè el seu coneixement i experiència contribueixin a enriquir el disseny de l'acció exterior com a **acció d'Estat i de país**.

PART I:

LA PERSPECTIVA ESTRATÈGICA D'ESPANYA

Vivim temps incerts, en una era marcada per la fragilitat de l'ordre internacional, la pau i les institucions, una realitat que cada vegada és més evident a mesura que augmenta la conflictivitat i s'afebleix el multilateralisme. Quan commemorem el 80è aniversari de la creació de les Nacions Unides —que coincideix amb la fi de la Segona Guerra Mundial—, el dret internacional i els principis compartits es debiliten.

Els últims anys s'ha posat de manifest que la calma aparent que va seguir a la fi de la Guerra Freda no va donar lloc a una nova normalitat. Després d'un llarg període de prosperitat i baixa conflictivitat, ens trobem davant d'una conjuntura geopolítica volàtil, en la qual les crisis se succeeixen amb més freqüència. L'any 2025, les nostres societats assisteixen a l'erosió de l'ordre construït després de la Segona Guerra Mundial, amb un qüestionament de les regles i els principis que durant diverses dècades han aportat un grau raonable d'ordre i previsibilitat a les relacions internacionals. Espanya aspira a un món pacífic i segur, cooperatiu en la gestió dels afers globals, com ara el canvi climàtic, la salut, la tecnologia, les migracions o el terrorisme, obert a la circulació d'idees, persones, béns i serveis i basat en regles. Tanmateix, aquests últims anys, molts aspectes d'aquesta visió estan en regressió.

Aquesta Estratègia s'adopta en un context de reconfiguració estratègica a escala mundial, resultat d'evolucions polítiques i alteracions en la distribució dels factors que determinen el poder, amb conseqüències desestabilitzadores. Coincideix en el temps amb el tercer aniversari de la invasió russa d'Ucraïna i amb un increment de la violència al nostre entorn estratègic, del Sahel a l'Orient Mitjà. Alhora, es consoliden tendències que estan redefinint l'escenari internacional: un desplaçament de les regles al poder, de l'eficiència econòmica a la recerca de resiliència i de la confiança en el progrés a la incertesa. Els pròxims anys, és previsible que aquestes tendències es continuïn intensificant.

Per això, és necessari que ens preparem i que adaptem la nostra acció exterior a les noves circumstàncies. Aquesta Estratègia ofereix una anàlisi dels riscos i les oportunitats per a Espanya, estableix les línies principals d'actuació per a una acció exterior amb identitat pròpia, ferma en la defensa dels interessos nacionals i compromesa amb els valors que ens defineixen com a societat, amb l'objectiu de contribuir a un món més pròsper, segur i estable.

Un moment crític per a Europa

La pertinença d'Espanya a la UE, que agrupa molts dels nostres socis més propers en el més gran projecte d'integració política i econòmica del món, constitueix, juntament amb la nostra ubicació geogràfica i el vincle històric amb Llatinoamèrica, un dels nostres principals actius i condicionants estratègics.

Des de la Segona Guerra Mundial, per a l'Europa Occidental, o la caiguda del mur de Berlín, per a l'Europa de l'Est, els europeus hem viscut en un context internacional especialment benigne, caracteritzat per una associació estreta entre Europa i els Estats Units, basada en uns valors i unes prioritats generalment compartits. Aquesta situació, extraordinàriament duradora, està canviant ràpidament.

El 2025, Espanya i Europa es troben immerses en un entorn d'inestabilitat al seu veïnat. Davant d'aquest context, els europeus disposem d'un instrument d'acció comuna que ens permet actuar amb un grau de coordinació única: la Unió Europea. Com a espanyols, l'acció concertada en l'àmbit europeu ens permet respondre més efectivament a les grans tendències globals. Ha arribat el moment d'explotar a fons les possibilitats d'aquest projecte col·lectiu.

Per això, per primera vegada, l'Estratègia d'Acció Exterior espanyola situa Europa en un primer pla, amb propostes concretes per avançar i reforçar les capacitats comunes d'acció i millorar la coordinació, des de l'acció exterior fins als àmbits econòmic, industrial i tecnològic.

Materialitzar propostes a escala europea requerirà assolir el consens necessari en el si de la Unió, a diferència d'altres aspectes considerats en aquest document que corresponen únicament, o principalment, a Espanya. Aquesta Estratègia inclou les idees i aspiracions espanyoles sobre com ha d'avançar Europa per fer un salt qualitatiu. Es tracta d'una tasca indispensable per respondre als nombrosos reptes i amenaces a què s'enfronta la UE avui dia i treure partit de totes les seves potencialitats. Partim de la convicció que reforçar l'acció comuna europea, i els instruments a través dels quals s'articula, és la manera més eficaç de donar una resposta adequada a l'altura de les circumstàncies.

El nostre entorn estratègic

La ubicació d'Espanya, al sud-oest d'Europa i amb fronteres exteriors de la Unió Europea amb Àfrica, ens converteix en una potència euroatlàntica i mediterrània amb projecció global. Aquesta posició és un actiu de primer ordre, amb una extensa façana marítima que ens connecta amb rutes comercials globals, però alhora planteja desafiaments importants. A menys de 4.000 quilòmetres de la península Ibèrica, trobem conflictes enquistats, tensions latents —des d'Ucraïna fins a l'Orient Mitjà—, focus d'inestabilitats creixents al Sahel, amb la concentració més gran d'atemptats terroristes del món, com també a Nigèria i Algèria, dos dels nostres principals subministradors d'energia.

Els esdeveniments que tenen lloc en aquest entorn estratègic repercuteixen directament en l'estabilitat i la seguretat d'Espanya i en el benestar de la seva població. Aquesta inestabilitat es podria intensificar durant el període que engloba aquesta Estratègia, amb efectes directes per a Espanya i per a la resta d'Europa. Tenint en compte la nostra condició de frontera exterior de la Unió Europea, Espanya està més exposada que bona part dels nostres socis a aquests desafiaments.

Les tendències actuals obliguen Espanya a desplegar una acció exterior intensa amb caràcter general, en particular en el nostre entorn estratègic, enfortint les eines d'actuació, invertint en les relacions bilaterals i promovent l'estabilitat i la defensa de la legalitat internacional.

Projecció global d'Espanya

Espanya, gràcies a la seva història i tradició diplomàtica, a la seva obertura al món i al seu compromís multilateral, gaudeix d'una projecció d'abast global. La nostra ubicació geogràfica i identitat geopolítica multifacètica —europea i atlàntica, iberoamericana i mediterrània— ens atorga una posició única per connectar amb diferents percepcions de la realitat internacional. Per a Espanya, desenvolupar aquesta capacitat de tenir en compte interessos i comprendre les percepcions existents en unes altres regions del món no és només una qüestió de conveniència, sinó un senyal distintiu i una necessitat estratègica.

Aquesta projecció global ens permet enfortir la nostra xarxa de relacions bilaterals, la qual cosa constitueix una font d'oportunitats polítiques i econòmiques i un element clau per a la seguretat d'Espanya. En primer lloc, els vincles fraternals que ens uneixen amb Llatinoamèrica són un gran actiu per a la nostra acció exterior, tant en l'àmbit bilateral com mitjançant l'enfortiment de les relacions entre la Unió Europea i la regió. A això s'afegeix la nostra capacitat d'interlocució i diàleg al Mediterrani, com posen de manifest la nostra acció en els àmbits bilateral, europeu i al si de la Unió pel Mediterrani, i també els estrets vincles que mantenim amb diversos països africans i asiàtics.

Aquests factors també fan que Espanya tingui una vocació d'actor compromès amb el multilateralisme i el dret internacional, més necessaris que mai per afrontar reptes col·lectius com l'emergència climàtica o la possibilitat de noves pandèmies.

Espanya s'ha consolidat els últims anys com un dels motors econòmics de la zona euro, creixent substancialment per sobre de la mitjana europea, enfortint el nostre atractiu com a destinació d'inversions i liderant la creació d'ocupació, cosa que potencia la nostra projecció exterior.

Espanya disposa de fortaleces que li confereixen un pes i una influència significatius en l'escenari internacional. Exercir aquesta influència no és únicament una qüestió d'interès o de prestigi, sinó també un imperatiu de seguretat nacional, ja que la seguretat i prosperitat dels espanyols depèn de decisions que es configuren més enllà de les nostres fronteres: des de la legislació europea, que regula gran part de la vida quotidiana, fins a les normes internacionals, que regeixen l'economia, la resposta al canvi climàtic o l'impacte dels conflictes internacionals. Tots aquests factors incideixen directament sobre el nostre futur. Per això, Espanya tracta d'adaptar-se al nou context internacional a través de tres principis transversals d'actuació: una Europa reforçada, una Espanya compromesa i una Espanya que construeix pau i seguretat.

UN MÓN EN TRANSICIÓ: TRES DESPLAÇAMENTS DE L'ORDRE INTERNACIONAL

Desplaçament I: D'un món amb regles cap a un altre en què prevalen lògiques de poder

L'afebliment del multilateralisme s'evidencia en l'erosió de les normes i l'auge de la diplomàcia transaccional, de l'ús de la força i de la impunitat. En l'última dècada, hem estat testimonis de la degradació dels principis bàsics de convivència internacional recollits a la Carta de les Nacions Unides, procés que ha culminat en l'agressió russa contra Ucraïna que, al seu torn, ha servit de catalitzador d'una major desestabilització internacional.

Aquesta tendència es manifesta en una bretxa entre la necessitat d'abordar els creixents reptes globals i la minvant capacitat de gestió de la comunitat internacional, amb el llast de la paràlisi del Consell de Seguretat de les Nacions Unides i de l'Organització Mundial del Comerç (OMC). Aquesta crisi es produeix en un marc de creixent competició estratègica entre grans potències, que s'ha estès pràcticament a tots els àmbits de les relacions internacionals, des del vessant polític, militar i de seguretat fins al comercial i tecnològic. Aquesta competició transversal ha obert buits que actors regionals cerquen d'emplenar amb posicions cada vegada més assertives.

Aquesta transformació de les relacions internacionals impulsa models de relació més flexibles i pragmàtics. S'observa un auge de la diplomàcia transaccional, en què alineaments selectius desplacen estructures formals i aliances ancorades en valors compartits.

Desplaçament II: De l'eficiència econòmica de la globalització cap a la recerca de resiliència

L'economia internacional es transforma, prioritzant la resiliència i l'atenuació de riscos sobre la mera eficiència. Aquest segon desplaçament es manifesta en la transició des de la lògica de maximització de beneficis cap a estratègies orientades a la seguretat econòmica. La competició estratègica es juga en una economia internacional molt interconnectada, fet que multiplica les oportunitats d'instrumentalització de dependències. La pandèmia de la COVID-19 i la invasió d'Ucraïna, juntament amb un proteccionisme en augment, han demostrat que la instrumentalització de les dependències pot provocar disruptions en les cadenes de subministrament. Les sancions, les barreres comercials, les estratègies de coerció econòmica i les pràctiques de competència deslleial estan en clar auge. N'és un exemple el fet que, segons el Fons Monetari Internacional (FMI), l'any 2023 es van imposar unes 3.000 noves restriccions comercials, gairebé el triple que el 2019.

Les estratègies de diversificació s'orienten a reduir vulnerabilitats en un entorn de fragmentació. Davant la necessitat de reduir riscos, els estats membres i les empreses cerquen reduir vulnerabilitats i dependències impulsant estratègies de diversificació basades en la relocalització de cadenes de subministrament i la restricció d'exportacions de materials i components crítics, una tendència que s'estén als fluxos d'inversió. Segons l'FMI, els costos associats a aquesta fragmentació podrien assolir fins al 7% del PIB global, a més d'una pèrdua de la difusió tecnològica i del coneixement i una reducció de la convergència de la renda impulsada pel comerç.

La transició ecològica i la transformació digital generen nous camps de competència geoeconòmica. Ambdues transicions han obert espais de competició en àrees com matèries crítiques, semiconductors i tecnologia verda. Al seu torn, la crisi climàtica demana nous models de creixement i més necessitats de finançament en prevenció i adaptació, sobretot als països en desenvolupament, principals afectats per l'impacte del canvi climàtic. La carrera tecnològica, per la seva banda, es configura com un dels vectors principals de competició estratègica, amb el risc de derivar en règims reguladors divergents i en la creació de barreres en l'accés a determinades tecnologies, cosa que afectaria negativament la innovació i la interconnectivitat.

Desplaçament III: De la confiança en el progrés a la incertesa

Les societats desenvolupades han transitat d'un optimisme generalitzat a la desconfiança cap al futur. Les raons són múltiples, però es relacionen amb expectatives no complides: pitjor desenvolupament econòmic de l'esperat, més desigualtat, pèrdua d'influència o canvi de valors.

Durant les últimes dècades, la globalització i la revolució digital han transformat radicalment el nostre món. L'auge dels intercanvis comercials, la internacionalització de les cadenes de valor, impulsats per la divisió del treball i l'especialització, així com la revolució digital i més estabilitat geopolítica han propiciat un creixement global accelerat. A més de la dràstica reducció de la pobresa extrema, es va produir una notable disminució de la mortalitat infantil i materna, millores en l'accés a aigua potable i sanejament i avanços en la lluita contra la desnutrició. El percentatge de persones alfabetitzades es va duplicar, la disponibilitat d'electricitat es va expandir i la connectivitat digital es va globalitzar. Així mateix, l'esperança de vida global va augmentar en més de vint anys. També va canviar la realitat política, amb un augment de la proporció de la població mundial que vivia en democràcies del 25% el 1950 a gairebé el 60% a l'inici del segle xxi. Al mateix temps, els crims violents i la virulència dels conflictes es van reduir molt substancialment.

Això no obstant, al costat d'aquests èxits, van sorgir desequilibris econòmics i socials que van posar de manifest febleses en el nostre model de creixement. La combinació de la desregulació del sector financer i incentius incorrectament alineats en la zona euro van culminar en la major crisi financera en gairebé un segle, cosa que va evidenciar la vulnerabilitat dels nostres sistemes econòmics. Paral·lelament, pel que fa a desigualtat, l'ascens espectacular de les classes mitjanes als països emergents contrastava amb els tímids avenços de la classe mitjana i treballadora als països avançats, incapaços de compensar els perdedors de la globalització. Aquest contrast s'aguditzava amb la concentració del dinamisme econòmic en grans urbs, que deixa enrere zones rurals cada vegada més envellides i amb menys oportunitats. Com a conseqüència de tot això, s'ha afeblit la confiança, especialment a les economies desenvolupades, que les pròximes generacions assoleixin un major benestar que les seves predecessores.

Després de la pandèmia de la COVID-19, persisteix la incògnita de si la tendència cap a més progrés global es mantindrà o s'interromprà. D'una banda, hi ha senyals encoratjadors, com la prolongació de l'esperança de vida, la proliferació de vacunes innovadores, l'expansió de les energies renovables, alguns avanços en la igualtat de gènere o un possible increment de la productivitat gràcies a la intel·ligència artificial (IA). Ara bé, també hi ha indicis de signe oposat, com el repunt de la pobresa en alguns països, el sobreendeutament de moltes economies i el ràpid envelliment poblacional en algunes regions, elements que se sumen a fenòmens com la creixent polarització política i social, l'erosió de la confiança en les institucions democràtiques i l'accelerada degradació ambiental causada pel canvi climàtic. En aquest context, la necessitat de respostes coordinades i consensuades en l'àmbit internacional es cada cop més evident per encarar un futur complex i ple d'incerteses. Tanmateix, articular aquesta cooperació internacional cada vegada és més difícil.

Destaca una visió més pessimista al voltant de l'impacte del desenvolupament tecnològic i els seus models de governança. Les noves formes de comunicació i interacció social —en particular, l'auge de les xarxes socials, que afavoreixen missatges simples i emocionals— han afavorit estratègies polítiques que alimenten la polarització i la desconfiança ciutadana en les institucions.

Aquesta creixent polarització política i social amenaça l'estabilitat democràtica en un context de desintegració dels consensos. Assistim a una contracció en el nombre i la qualitat de les democràcies, procés que s'estén des de fa gairebé dues dècades. Segons l'Institut V-Dem, el nivell de democràcia que gaudeix la persona mitjana al món avui ha baixat a nivells de 1985. Així, una de cada tres persones del planeta viu en un país en què s'estan retallant llibertats democràtiques, en contraposició a menys d'una de cada deu a començaments del segle. Simultàniament, s'ha produït un ascens de forces ultranacionalistes i identitàries que agiten l'opinió pública en afers climàtics i migratoris. En aquest àmbit, els afers externs i els interns estan entrelaçats. L'estabilitat de les nostres democràcies esdevé un terreny més de competició geopolítica, exposat a estratègies de desestabilització i fins i tot d'ingerència externa.

A. UNA EUROPA REFORÇADA

Consolidar l'autonomia europea

El projecte europeu és sòlid. La UE disposa de moltes fonts de poder: és un dels primers emissors i receptors d'inversió estrangera directa del món; el primer soci comercial per a gairebé la meitat dels països del planeta; té un estat del benestar àmpliament desenvolupat; la població més qualificada; encapçala els rànquings de sostenibilitat ambiental; les seves empreses lideren sectors molt rellevants; i té la segona moneda més important. No obstant, la UE exerceix aquest poder de manera fragmentada. Aquesta realitat, sovint subestimada, es presenta com el punt de partida per construir una UE més ambiciosa, preparada per a la creixent competència global i amb voluntat d'exercir lideratge.

Tanmateix, la integració europea, i el que aquesta representa, s'enfronta a importants reptes generats pels canvis accelerats en l'àmbit geopolític. El declivi relatiu dels fonaments demogràfics i econòmics del poder dels països europeus, amb el seu reflex en l'àmbit de les capacitats de seguretat i defensa, implica que només la cooperació a escala europea pot complementar els recursos nacionals i permetre a la Unió i als estats membres influir de manera decisiva sobre les qüestions mundials especialment rellevants per al seu futur polític i econòmic.

Els europeus no ens podem permetre la resignació. Europa inclou alguns dels estats més pròspers del món i disposa de les capacitats polítiques, econòmiques i en matèria de defensa per respondre amb garanties a les noves tendències mundials, alhora que defensa un model basat en el pluralisme democràtic, el respecte dels drets humans i l'economia social de mercat. A això cal sumar totes les possibilitats d'acció conjunta que tenen les institucions comunes.

La gran majoria d'espanyols assumim la pertinença a la Unió Europea com a part consubstancial de la nostra pròpia identitat nacional. La UE constitueix el marc natural en què Espanya articula moltes de les seves aspiracions, defineix les seves

posicions i assoleix èxits que, d'una altra manera, serien inabastables des d'una òptica purament estatal.

Així ho entenen també la majoria dels ciutadans europeus. Segons l'Eurobaròmetre d'hivern del 2025, el suport a la Unió Europea ha assolit el nivell més alt des de 1983, amb un 74% de ciutadans que consideren beneficis pertànyer a la UE. Per al 50% de la ciutadania europea, la imatge de la UE ha millorat, i un 66% considera el seu paper protector davant de crisis cada vegada més important. La unitat és clau per respondre als reptes globals, i un 89% hi donen suport. La seguretat és la prioritat principal (36%), seguida de la competitivitat econòmica (32%). La raó principal per valorar la UE ha canviat: ara es destaca la pau i la seguretat (35%) per damunt de la cooperació entre països (34%). La pau continua sent un valor fonamental (45%), juntament amb la democràcia (32%) i els drets humans (22%).

Per tant, enfortir l'estabilitat, la resiliència i l'eficàcia de la UE s'erigeix en una de les prioritats centrals de la nostra acció exterior els pròxims anys. Perquè els europeus puguem influir decidivament en les tendències globals que ens afecten, els mitjans dels quals disposem individualment, tot i que importants, són insuficients. Per això, la primera prioritat d'Espanya davant dels tres desplaçaments descrits és donar suport a un necessari reforç de les capacitats d'actuació a escala europea, com també defensar un ús més coordinat i eficaç d'aquests recursos.

Avui dia, el repte consisteix a consolidar políticament i institucionalment la transformació europea que ha tingut lloc els últims cinc anys cap a una més gran vocació estratègica. Espanya té un gran interès a impulsar aquest procés, atès que es tracta de l'espai en què defensem i impulsem alguns dels nostres interessos més bàsics i potenciem la nostra presència internacional.

Un salt qualitatiu en les polítiques comunes i el seu finançament

Avui cal una transformació estructural de les institucions i les polítiques europees. La Unió Europea ha demostrat que sap reaccionar amb rapidesa i eficàcia davant de situacions de crisi, com la pandèmia o la guerra contra Ucraïna. Ara bé, el simple fet que dues crisis d'aquesta magnitud s'hagin produït en un període de temps relativament curt evidencia la ràpida evolució cap a més inestabilitat a escala internacional. Cal passar de la resposta conjuntural a l'estructural. Les nostres institucions comunes no s'han adaptat prou a la realitat geopolítica actual. Hi ha una desconexió evident entre la potencial rapidesa amb què el màxim òrgan de decisió política, el Consell Europeu, pot arribar a adoptar decisions de gran importància i unes institucions dotades de recursos escassos per respondre a aquests reptes en el dia a dia. El nou marc internacional exigeix canvis estructurals.

El pressupost és l'element fonamental de qual-sevol política. El Marc Financer Plurianual fa molts anys que està estancat entorn de l'1% de la Renda Nacional Bruta (RNB) europea. Ha arribat el moment de plantejar-se un increment substancial d'aquest marc financer plurianual. Davant l'eventual multiplicació de riscos que suggereixen les tendències geopolítiques descrites i la necessitat de finançar conjuntament béns públics europeus —seguretat, transició ecològica, transformació tecnològica, infraestructures crítiques, entre d'altres—, la UE ha de blindar la seva capacitat d'acció. El pressupost de la Unió és l'eina adequada per adoptar respostes europees a l'alçada de la dimensió dels reptes actuals i actuar de manera urgent, unida i eficaç davant de possibles crisis.

Espanya defensa començar per doblar els recursos europeus en el pròxim Marc Financer Plurianual. La voluntat d'augmentar substancialment les capacitats comunes, un 2% de l'RNB, i reforçar la capacitat d'acció amb nous recursos propis i l'emissió de deute conjunt per finançar els béns públics europeus constituirà una de les pedres de toc de l'adaptació estratègica. No més amb ambició pressupostària serà possible afrontar els nous reptes estratègics, en especial en matèria de competitivitat, inclosa la triple transició ecològica, digital i social, i de seguretat i defensa, sense sacrificar les polítiques que han donat sentit a la UE, com ara l'agrícola i pesquera o la de cohesió. Un pressupost ampli és la garantia per poder proveir béns públics europeus.

El principi d'unanimitat, que en molts àmbits ha garantit la unitat i la solidaritat entre els 27 estats membres, també pot ser objecte d'abús o, fins i tot, d'instrumentalització, reduint la capacitat d'acció de la Unió Europea en la presa de decisions. No podem oblidar que la unanimitat pot permetre a tercers actors, a través de la pressió aplicada sobre un únic estat membre, alentir o fins i tot bloquejar el funcionament de la maquinària comunitària. En altres paraules, es tracta d'un risc estratègic per a Europa.

Cal que continuem avançant en l'adopció de decisions per majoria qualificada a través de les clàusules passarel·la. L'agilització del procés de presa de decisions estenen la majoria qualificada a àmbits com la fiscalitat, la política exterior o, amb caràcter crític, la Política Comuna de Seguretat i Defensa és essencial per evitar que un o més estats membres puguin paraitzar l'acció de la UE en conjunt.

La manca d'avanços en aquesta reforma, postergada excessivament, no pot tenir com a conseqüència que l'ambició europea es limiti al mínim comú denominador. Espanya defensa la possibilitat que, dins del marc comunitari, tinguin cabuda polítiques de geometria flexible obertes a tots els estats membres, però que es puguin posar en marxa, a través de mecanismes institucionals existents o a través de mecanismes *ad hoc*, entre els estats membres que desitgin aquesta cooperació reforçada, sense necessitat d'un consens dels 27. Precisament a través d'aquesta última via s'han adoptat alguns dels avanços històrics del procés d'integració, com l'euro o la lliure circulació de persones dins de l'espai Schengen.

Espanya dona suport al procés d'ampliació de la UE a nous estats membres, tal com es va posar de manifest amb l'obertura de negociacions d'adhesió amb Ucraïna i Moldàvia durant la Presidència espanyola del Consell de la Unió Europea el 2023. Aquest compromís amb l'ampliació no implica una rebaixa en l'exigència dels criteris d'adhesió, que són precisament la garantia d'una ampliació exitosa que serveixi per reforçar la Unió Europea.

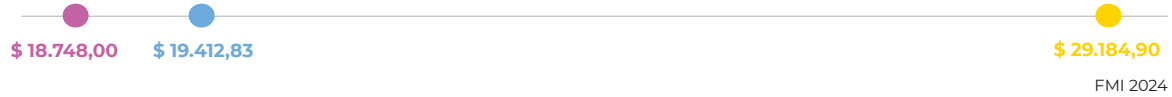
L'ampliació requereix un compromís paral·lel: les institucions europees i els estats membres s'han de preparar per operar amb un nombre més gran de membres, cosa que, al seu torn, exigeix reformes de les polítiques europees, del pressupost i també de les mateixes institucions. Aquesta és l'essència de la Declaració de Granada, aprovada sota la presidència espanyola.

Unió Europea, els Estats Units i la Xina en dades

FORTALESES

● UE ● EUA ● Xina

Producte interior brut, preus corrents. Dòlars (mils de milions)

Percentatge de l'economia mundial. PIB / PIB mundial nominal

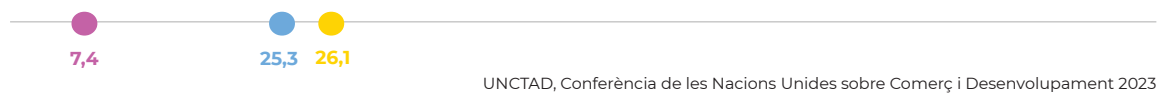
Renda nacional neta ajustada per capita, preus corrents. Dòlars

Comerç com a percentatge del PIB.

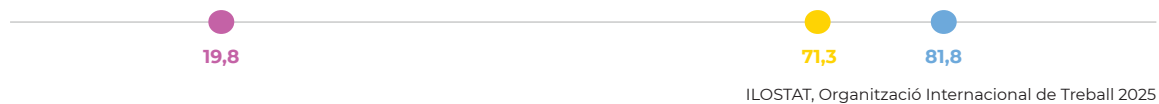
Entrades d'inversió estrangera directa (estoc IED). % del total mundial

Sortides d'IED (estoc). % del total mundial

PIB per hora treballada. Dòlars (PPA, PIB constant 2021)

Índex de Gini. 0-100

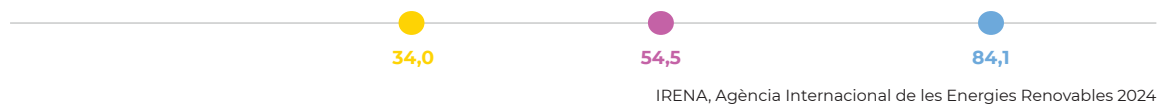
Índex de capital humà. 0-1

Emissions de CO₂ (excloent-hi ús de la terra, canvi d'ús de la terra i silvicultura, LULUCF) per capita. t CO₂e/capita

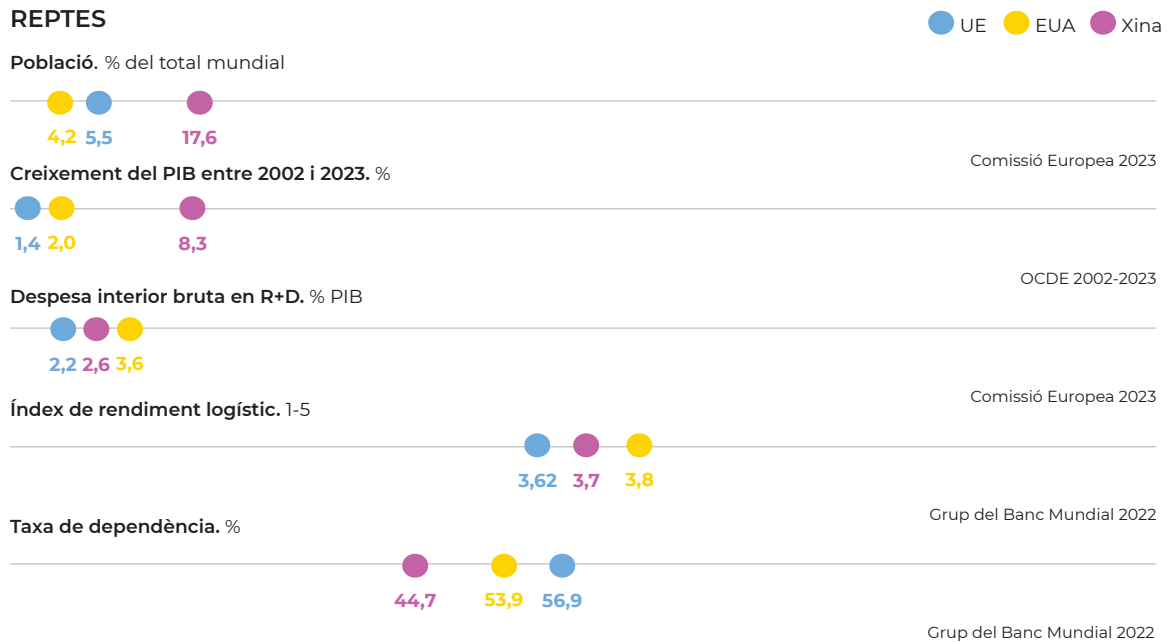

Energia renovable en la capacitat elèctrica. %

Unió Europea, els Estats Units i la Xina en dades

REPTES

Protegir Europa i reforçar-ne la dissuasió

La Unió Europea i els estats membres han d'adoptar un paper molt més gran en la garantia de la seva seguretat. La degradació de la seguretat a Europa i al seu entorn estratègic, combinat amb el canvi de prioritats dels Estats Units, obliguen la seguretat europea a entrar en una nova fase. El primer pas, urgent i evident, és reforçar les capacitats de dissuasió i defensa, com un pilar europeu cada vegada més fort dins de l'OTAN.

El reforç de la nostra autonomia en seguretat i defensa exigeix un salt qualitatiu en ambició, capacitats i recursos, genuïnament europeu. Europa ha posposat massa vegades l'objectiu de la defensa comuna. Com Espanya ha recordat, és el moment que el Consell pugui plantejar la decisió de passar progressivament de la Política Comuna de Seguretat i Defensa (PCSD) a una veritable defensa comuna. La recerca del consens continuarà sent el principi orientador de la nostra política europea, però el nou context internacional imposa la necessitat d'avançar en aquest àmbit allà on el consens a 27 sigui sistemàticament bloquejat.

L'autonomia europea s'ha de basar necessàriament en un concepte integral de seguretat. Cal que incorpori els dominis de la defensa tradicional i també incloure-hi aspectes que van des de la lluita

contra el terrorisme, les amenaces híbrides i la coerció fins a la seguretat econòmica, passant per la protecció civil i la capacitat de resposta i recuperació davant de catàstrofes, més habitual actualment a causa de l'emergència climàtica.

Espanya mantindrà el compromís amb l'aplicació efectiva de les línies d'acció de la Brúixola Estratègica de la UE (actuar, protegir, invertir i cooperar). Atès el seu caràcter global i el seu concepte integral de la seguretat, és la base necessària perquè el Paquet de Defensa condueixi a una veritable Unió Europea de la Defensa. A més, Europa no pot descuidar el seu necessari paper com a proveïdor de seguretat, que també es projecta sobre el nostre veïnat i a escala global, i que ha de guanyar en ambició i capacitat.

Espanya continuarà contribuint a les missions de la UE, en especial en el nostre entorn estratègic, que inclou el Mediterrani, el Sahel i el golf de Guinea, però també la Banya d'Àfrica i l'oceà Índic. L'experiència adquirida al llarg d'una extensa participació en activitats de seguretat cooperativa i en missions i operacions de la PCSD, a més de les bones relacions consolidades amb els països de la regió teixint relacions de respecte mutu i interessos compartits, ens proporcionen un alt valor afegit a l'hora de col·laborar en matèria de seguretat i defensa amb els països que ho sol·licitin.

Aquest reforç de capacitats també s'ha de reflectir en la planificació i el desenvolupament de capacitats europees de comandament i control, per exemple, per tal de reforçar la Capacitat de Desplegament Ràpid de la UE. Això requereix incrementar el nombre d'efectius d'aquesta força, però també assumir més tipus de missions i escenaris. És prioritari que la Capacitat Militar de Planejament i Conducció es trobi com més aviat millor en disposició d'assumir les funcions per a les quals va ser dissenyada. Per fer-ho, s'ha de produir la seva ja acordada separació funcional de l'Estat Major de la UE i s'ha de dotar, en el si de l'Estat Major de la UE, d'un increment de personal significatiu, d'infraestructures adequades i de veritables capacitats de comandament i control. A més a més, a curt i mitjà termini, Europa s'ha de dotar dels capacitadors estratègics necessaris per al desplegament complet i manteniment de les seves missions, que idealment reposin en mitjans europeus.

És crucial desenvolupar la base tecnològica i industrial de la defensa europea i reduir la fragmentació actual, per tal de generar economies d'escala, millorar la resiliència i augmentar l'escalabilitat. Pel que fa a la demanda, és fonamental desenvolupar un mecanisme específic a escala de la UE per generalitzar el recurs a les adquisicions conjuntes de material de defensa. Al mateix temps, per la banda de l'oferta, cal garantir una distribució equilibrada de la càrrega de treball entre les diferents regions. L'equitat regional és un requisit indispensable per garantir també la sostenibilitat de l'esforç a escala europea i nacional.

El model de consorcis industrials multinacionals s'ha d'aplicar per al desenvolupament de plataformes europees comunes, tant en l'àmbit de la defensa com en d'altres de doble ús aplicats al sector de la defensa, especialment semiconductors, microelectrònica o computació quàntica. Això s'ha de reflectir en un mecanisme que es pot basar en criteris com l'avantatge comparatiu o l'esforç relatiu. Les pimes formen part essencial d'aquest esforç; Espanya continuarà vetllant perquè se les doti d'instruments d'orientació i de finançament adequats també a escala europea.

La preferència europea és un principi indispensable no només per garantir l'autonomia i la credibilitat europees, sinó també per assegurar la sostenibilitat de l'esforç pressupostari, ja que els beneficis de la producció han de recaure majoritàriament en els ciutadans europeus, que se'n fan càrrec dels costos. Ara bé, aquesta preferència s'ha d'aplicar de manera gradual i flexible, sense que vagi en detriment de la rapidesa en el reforç de capacitats, de la interoperabilitat i de les eventuais respostes davant situacions de crisi.

A més a més del desenvolupament harmònic de l'oferta i de la demanda, si realment es vol avançar cap a un Mercat Únic per a la Defensa, caldrà **atendre altres aspectes de governança i institucionals**. Entre aquests, cal millorar la coordinació intraeuropea en l'àmbit del control d'exportacions i inversions, com també la millora del règim d'ajudes públiques al sector. Espanya també ha de vetllar perquè es tinguin en compte altres aspectes crucials per a l'autonomia, com la resiliència i la integració de les xarxes civils d'energia, el desenvolupament dels centres de transport terrestre i ferroviari o la integració d'equips de ciberseguretat civils i militars a escala europea.

La seguretat europea s'ha de concebre com un bé públic europeu i s'ha de considerar en conjunt amb altres béns públics europeus. Això també implica que el seu finançament s'ha de fer amb recursos europeus a més dels nacionals, mitjançant una veritable mutualització de l'esforç. Aquesta ha estat la clau de molts projectes d'èxit de la construcció europea. En un moment en què la UE s'enfronta a un dels contextos internacionals més complexos de la seva història, l'augment dels recursos nacionals ha d'anar acompanyat de recursos europeus addicionals; és una qüestió imprescindible tant per a la suficiència de l'esforç com per a la seva sostenibilitat política i social.

Espanya potenciarà la Cooperació Estructural Permanent (PESCO) com a eina per obtenir capacitats de manera col·laborativa i desenvolupar projectes de més entitat que siguin realment tractors de la defensa europea.

Espanya ha proposat la creació d'un compromís europeu d'inversió en seguretat que consideri, en el si de la UE, els compromisos assumits en el marc de l'OTAN. La mobilització de recursos europeus i la mutualització de l'esforç són essencials per a la sostenibilitat política i social d'aquest exercici. Durant el present marc financer pluri-annual i el pròxim, la Unió Europea ha de fer un salt qualitatiu. La flexibilitat en els pressupostos nacionals i comunitari, juntament amb els préstecs, s'han d'acompanyar de transferències, sempre vinculades a una visió integral i estratègica del desenvolupament compassat de les capacitats europees.

Espanya continuarà impulsant el Reglament del Programa Europeu de la Indústria de Defensa (EDIP) com una peça central per al desenvolupament integral de noves capacitats europees, per a la qual cosa caldrà adoptar-lo ràpidament, dotar-lo de recursos suficients i projectar-lo amb visió de futur, de manera harmònica amb la resta d'elements del Paquet de Defensa de la UE.

Mantenir la cohesió de les nostres societats

El model social europeu és una peça essencial de la cohesió comunitària. En el context internacional actual, les polítiques socials i inclusives són un imperatiu polític i d'equitat, i també d'estabilitat. Aquestes polítiques són un factor fonamental per mantenir la cohesió de les nostres societats en un moment en què actors extremistes i externs pretenen instrumentalitzar les divisions internes.

El reforç del pilar europeu de drets socials i l'agenda social europea pretenen millorar la vida de la ciutadania i respondre a transformacions socials que afecten especialment a certs col·lectius, com les persones en risc d'exclusió, les persones amb discapacitat, els consumidors i les persones sense llar. Per això és clau que es disposi d'un finançament adequat que permeti assolir les seves finalitats, en particular a través del Fons Social Europeu Plus. La clara tendència cap a un envelliment accelerat a Europa i més desigualtat intergeneracional s'ha d'afrontar a través de diverses eines com el suport als ciutadans i la lluita contra la pobresa infantil. En aquest sentit, és indispensable potenciar eines com la Plataforma Europea per Combatre el Sensellarisme, la Targe-ta Europea de Discapacitat i l'Estratègia Europea de Cures, com també les propostes de reforçar el Diàleg Social. En aquesta línia, Espanya ha fet passos pioners en matèria de polítiques públiques de suport a les famílies, entre les quals destaca la defensa del dret a la diversitat familiar com un dret humà.

En matèria de protecció dels consumidors, Espanya serà un actor actiu a escala europea i en altres instàncies internacionals, com el Fòrum Mundial sobre Polítiques de Consumidors OCDE, del qual Espanya és impulsora juntament amb Noruega, Luxemburg i el Japó. Pel que fa a les persones amb discapacitat, es donarà impuls als mandats de la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, en particular a través de les accions previstes a l'Estratègia Espanyola sobre Discapacitat 2022-2030.

En un context marcat per la digitalització i la irrupció de la intel·ligència artificial (IA), Espanya dona suport a l'adopció d'una regulació que garanteixi els drets dels treballadors respecte de l'ús d'algoritmes i la IA, i fomenti una transició digital justa. Així mateix, es consideren prioritàries la lluita contra el frau i el treball no declarat i la protecció de la seguretat i la salut al treball, amb especial atenció a la relació entre la salut mental i la precarietat laboral. En aquest sentit, Espanya

continuarà donant suport a l'Autoritat Laboral Europea per evitar l'erosió de les normes laborals.

Unint aquests esforços, el propòsit comú és consolidar una UE que no només sigui competitiva, sinó també inclusiva, una UE que no reculi en els assoliments socials aconseguits. La política de cohesió i les polítiques agrícola i pesquera contribueixen a ancorar les comunitats costaneres i rurals més afectades pel repte demogràfic en el teixit socioeconòmic europeu i promouen la sostenibilitat mediambiental, assegurant la vitalitat de sectors clau per a la nostra sobirania alimentària i el desenvolupament rural.

Impulsarem el reconeixement de les nostres llengües com a llengües oficials de la UE. D'aquesta manera, respondrem a un element essencial de la identitat nacional espanyola, que és plurilingüe —com recullen la Constitució i els Estatuts d'Autonomia—, protegida també als tractats de la UE, que defineixen el plurilingüisme com un valor que cal defensar.

Una acció exterior europea més eficaç

Espanya intensificarà els seus esforços per contribuir a desplegar, dinamitzar i fer més efectiva l'acció exterior de la Unió Europea. Continuarem contribuint amb idees substantives i propostes concretes per adaptar l'acció exterior de la UE al nou context internacional, en particular en el diàleg polític amb els nostres socis globals. Donarem suport al Servei Europeu d'Acció Exterior (SEAE) i a la Comissió Europea en aquesta tasca.

És indispensable més coordinació operativa de l'acció bilateral dels estats membres, en particular en el nostre entorn estratègic. Es tracta d'una necessitat urgent. La Unió i els seus estats membres constitueixen el primer donant d'ajuda al desenvolupament de nombrosos països en tot el món. Tanmateix, moltes vegades, el nostre esforç i compromís no es tradueix en resultats tangibles respecte de la presa en consideració dels nostres interessos per part dels nostres socis i les seves societats, especialment si es té en compte el resultat que aconsegueixen altres actors amb recursos més modestos. Aquesta capacitat de generar impacte és a les nostres mans, i és responsabilitat nostra enfortir-la.

Cal adaptar l'oferta europea a les necessitats polítiques i econòmiques dels nostres socis. Això exigeix l'escolta en la interlocució bilateral i la flexibilitat dels nostres mecanismes interns de resposta a aquestes necessitats. També cal donar més prioritat als objectius de la nostra acció exterior. La

proliferació d'escenaris de crisi i el caràcter limitat dels recursos a disposició dels estats europeus aconsellen fixar objectius concrets i realistes. La necessitat de realisme s'estén a les propostes orientades als nostres socis. Ja no hi ha lloc per a compromisos d'inversió o de contribucions ambiciosos que no es compleixin. L'acció europea ha d'augmentar la seva credibilitat formulant propostes específiques que es compleixin amb celeritat i que estiguin acompanyades d'un veritable diàleg polític en igualtat amb els nostres socis.

El desplegament de la PCSD de la UE s'està tornant més ampli i significatiu. La UE ha de consolidar gradualment el seu paper com a proveïdor de seguretat en regions d'interès, incloent-hi l'assistència en múltiples àrees. La UE necessita actuar com un soci fiable. Per això, és important assegurar la possibilitat d'èxit d'una possible operació comprovant amb antelació que els estats membres tenen la voluntat i els mecanismes per garantir les contribucions necessàries des de l'inici de la missió i mentre sigui necessari. Qualsevol retirada de projectes o missions ha de ser progressiva i acompanyada de les eines de comunicació adequades, tant amb les autoritats dels països socis com amb la seva població.

Abans de tot, hem de millorar substancialment la coordinació entre europeus i amb altres països amb què compartim interessos. L'enfocament Team Europe ha resultat positiu, però subsisteixen barreres administratives i inèrcies que dificulten la coordinació i que sovint provoquen dinàmiques de competició intraeuropea, cosa que facilita l'aparició d'espais que, legítimament, cerquen ocupar altres actors. Aquesta és una de les causes principals per les quals els abundants recursos emprats per la UE i els seus estats membres al llarg de les últimes dècades no sempre han obtingut els recursos esperats, especialment en el nostre entorn estratègic.

En l'àmbit europeu, Espanya promourà el tractament individualitzat, sistemàtic i regular dels partenariats de la UE que tenen més importància estratègica per a Europa en el si del Comitè Polític i de Seguretat de la UE (COPS) i en les reunions de directors polítics. Aquesta pràctica es farà de manera sistemàtica i individualitzada per als països de l'entorn estratègic de la UE, propiciant una visió global i una acció coordinada de la Unió al nostre veïnat.

Cal adaptar la manera com ens relacionem amb els nostres socis. L'agressió russa contra Ucraïna

és la violació més evident del sistema internacional en dècades i, tanmateix, ha estat difícil per a la Unió Europea fer arribar aquest missatge als nostres socis globals.

Els socis d'Europa no s'han de tractar com una audiència a mobilitzar, sinó que se'ls ha de considerar com una part integral d'un renovat impuls pel multilateralisme, el dret internacional i els principis universals de la Carta de les Nacions Unides. Cal partir de l'assumpció de la realitat: el món ha canviat. En el que portem de segle, el pes de les economies avançades sobre el PIB global s'ha reduït del 57% a prop del 40%, mentre que el seu pes demogràfic ha disminuït del 20% al 16% de la població mundial. Hem de tenir en compte que molts dels nostres socis globals tenen necessitats i prioritats immediates diferents. Tots els països s'enfronten a amenaces i preocupacions, a vegades existencials, a les quals hem de prestar atenció. S'han d'abordar qüestions com la seguretat alimentària, l'arquitectura financera internacional, la salut global i la cooperació en seguretat, i comprometre'ns en els nostres diàlegs i contactes polítics.

La defensa del multilateralisme i el dret internacional constitueix un interès comú que requereix coherència i exemplaritat per part de la UE. Un enfocament amb elements transaccionals perfectament compatible amb el fet de subratllar la universalitat del multilateralisme i el dret internacional, inclosos els principis de la Carta de les Nacions Unides i l'existència d'un interès comú en preservar-ho. Perquè sigui creïble, és fonamental que la UE prediqui amb l'exemple: només serem creïbles si demostrem coherència.

Es tracta de passar d'un apropament ocasional a un compromís sistemàtic. La Xina o Rússia aconsegueixen mantenir amb regularitat diàlegs polítics amb socis globals, a escala subregional o fins i tot continental, per exemple, amb Àfrica o amb Amèrica Llatina, mentre que la UE només ho fa de manera esporàdica. A títol d'il·lustració, la UE va tardar vuit anys a organitzar una cimera UE-Comunitat d'Estats Llatinoamericans i Caribenys (CELAC), fins que Espanya va prendre la iniciativa durant la seva Presidència del Consell de la UE el 2023. De manera similar, no s'ha celebrat una cimera UE-Lliga Àrab des de la primera, el 2019, i les reunions UE-Àfrica tampoc mantenen el ritme necessari. Espanya treballarà perquè la UE mantingui els seus diàlegs polítics d'alt nivell amb més regularitat, ambició i nivell de representació.

CONVERGÈNCIA ESTRATÈGICA EUROPEA

Europa està envoltada per un arc d'inestabilitat que s'estén des de la seva frontera est fins al Sahel, amb una sèrie de reptes profundament interconnectats. La proliferació de conflictes, l'expansió del terrorisme i el crim organitzat, com també la fragilitat institucional de bona part del nostre veïnat dibuixen un horitzó preocupant. En aquest context, comptar amb veïns estables constitueix un interès fonamental per a Europa. Dels divuit països que flanquegen la Unió, setze pateixen la presència de grups terroristes, cinc estan en guerra, sis han patit cops o intents de cop d'estat i nou han virat cap a formes autocràtiques de govern. Per a altres actors, aquests espais representen escenaris interconnectats en què poden dur a terme accions per augmentar-ne la influència o fins i tot erosionar la cohesió i la unitat europea.

La diversitat de prioritats i percepcions de risc dels estats europeus és un factor de fragilitat, que és instrumentalitzat per actors externs. Per tant, la convergència europea en la percepció d'amenaques és essencial de cara a assumir més responsabilitat en la nostra seguretat.

Amb aquesta perspectiva, Espanya ha abordat amb determinació les amenaces que afecten els nostres socis europeus de l'est i ha demostrat un ferm compromís a través del desplegament de mitjans i efectius a Estònia, Letònia, Lituània, Eslovàquia, Romania i Turquia, al mar Bàltic o al Mediterrani oriental, donant suport a l'adhesió de Suècia i Finlàndia a l'OTAN, com també en el suport integral a Ucraïna.

De manera coherent, Espanya cerca impulsar una implicació més gran dels nostres socis al sud. Aquest compromís amb la seguretat europea, fins i tot a les zones de la UE més allunyades geogràficament, permet a Espanya defensar legítimament la necessitat d'ampliació del focus sobre la seguretat europea cap al nostre entorn estratègic, ancorant les necessitats en matèria de seguretat en el flanc sud dins del debat europeu.

La convergència estratègica europea és un procés a llarg termini. El nostre objectiu és garantir la preparació de la Unió davant de possibles crisis que puguin sorgir en ambdós fronts i que, directament o indirectament, afecten tots els estats membres. De la mateixa manera, Espanya cerca un major focus de l'OTAN en el flanc sud, seguint una aproximació de 360 graus, d'acord amb el Concepte Estratègic adoptat a la Cimera de Madrid el 2022.

Augmentar la nostra competitivitat

La projecció exterior europea en favor de la pau i l'estabilitat internacionals no és possible sense uns fonaments de poder sòlids, també en el vessant econòmic. Només amb un enfocament comú europeu, centrat en el creixement, podrem afrontar amb èxit els reptes que planteja la transformació tecnològica, la descarbonització i el manteniment del model social europeu. En línia amb les conclusions de l'Informe Draghi, la UE ha d'actuar decididament per ser més competitiva: tancant la bretxa d'innovació respecte dels Estats Units i la Xina, invertint molt més en els sectors del futur; mitjançant un pla de descarbonització i competitivitat coherent amb la nostra ambició climàtica; i incrementant la nostra seguretat econòmica.

La Unió Europea s'enfronta a una bretxa competitiva en les tecnologies avançades que definiran l'economia del futur. Més del 80% del finançament mundial en intel·ligència artificial es destina a empreses estatunidenques o xineses, mentre que les europees reben menys del 10%. Aquesta bretxa s'estén al camp de la computació quàntica: les deu empreses principals del sector tenen la seu fora de la UE. Un dels obstacles principals és el finançament. Des de 2013, les empreses emergents estatunidenques han rebut cinc vegades més capital de risc que les europees. Dels 147 unicorns (empreses de ràpid creixement valorades en més de mil milions de dòlars) sorgits a la UE des del 2008, aproximadament un terç s'ha acabat traslladant a l'exterior, principalment als Estats Units, a causa de la manca de finançament per escalar les seves operacions. En l'àmbit de les tecnologies netes, la Xina domina gran part de la producció mundial: controla al voltant del 75% de les bateries d'ions de liti i aproximadament el 80% dels mòduls solars.

Els últims anys han proliferat anàlisis pessimistes sobre el futur econòmic del continent que subestimen les fortaleses europees. Però la Unió Europea, incloent-hi Espanya, compta amb les eines adequades per recuperar una posició de lideratge: mercat ampli, seguretat jurídica, qualitat de vida i atractiu per atreure talent i inversions estrangeres productives, com també una gran capacitat manufacturera, sector en el qual treballen 30 milions d'europeus.

Tampoc no hem d'oblidar que els canvis econòmics i tecnològics són tan ràpids que països emergents s'han posat al capdavant de sectors tecnològics dinàmics en només pocs anys, de la qual cosa Europa també és capaç.

Els àmbits d'actuació també estan diagnosticats: uns instruments europeus incomplets, manca d'inversió, finançament descoordinat i desconexió pel que fa a polítiques industrials entre els àmbits nacional i europeu. Es tracta de la mateixa manca de coordinació que s'ha identificat en l'acció exterior o de seguretat i és l'obstacle principal perquè la UE i els estats membres aprofitin plenament el pes del Mercat Únic. El repte consisteix a mobilitzar la voluntat política europea per posar les polítiques energètica, industrial, comercial i de competència de la UE al servei de més competitivitat.

La conclusió és clara: la competitivitat i el progrés tecnològic europeus estaran determinats principalment per les decisions polítiques, reguladores i d'inversió que adoptin els mateixos europeus.

Aprofundir en el mercat únic

El mercat interior, motor de creixement i gran actiu geoestratègic de la UE, necessita un reforç decidit. En el nou context internacional, amb regles internacionals menys eficaces, la mida dels actors és encara més rellevant. En aquest sentit, el Mercat Únic és el factor que atorga a la Unió un pes més gran en l'àmbit internacional. Tanmateix, per apuntalar aquest rol, cal completar-lo amb reformes ambicioses. Segons l'FMI, les barreres interiors a la Unió Europea equivalen a un aranzel implícit en el cas dels béns del 44% entre estats membres i del 110% en el cas dels serveis. El primer pas és reduir les barreres al comerç intracomunitari fins a eliminar-les.

Cal estendre el Mercat Únic a l'energia, les telecomunicacions, les finances i la indústria de la defensa i permetre que les empreses europees guanyin escala. També cal desenvolupar els vessants encara pendents, en particular la culminació del Mercat Únic de Capitals i la creació d'una Unió de l'Estalvi i la Inversió que permeti canalitzar bona part de l'estalvi europeu que surt de la UE perquè romangui a Europa i financi inversions productives a la Unió.

Simplificar la càrrega administrativa empresarial sense comprometre objectius essencials. Cal fomentar una simplificació dels requisits administratius als quals s'enfronten les empreses, especialment les pimes, respectant objectius polítics essencials com la transició ecològica o la protecció dels drets socials.

Reformar per créixer més i estar millor preparats davant de futures crisis. És vital culminar la Unió Bancària amb, entre d'altres, el Sistema Europeu de Garantia de Dipòsits, i l'enfortiment del mecanisme únic de resolució, l'homogeneïtzació dels règims d'insolvència nacionals, com també més harmonització fiscal per comptar amb una genuïna Unió Econòmica i Monetària. A més a més, la conjuntura actual pot afavorir el paper de l'euro com a moneda de reserva, cosa que cal potenciar per mitjà de diverses iniciatives com ara l'euro digital i una ampliació del seu ús internacional en múltiples sectors.

Un altre repte pendent que dificulta la competitivitat d'Europa és reformar la governança per garantir l'agilitat en la presa de decisions en l'àmbit de la UE. La UE no pot trigar de mitjana dinou mesos a aprovar una peça legislativa, especialment en un context de reptes tan apressants. Per aquesta raó, Espanya, amb el suport d'altres estats membres i de les institucions europees, ha posat damunt la taula el Laboratori Europeu de Competitivitat per validar noves iniciatives d'integració en un entorn controlat de proves. Els primers projectes proposats (un producte paneuropeu d'estalvi o un sistema de qualificació creditícia per a pimes) tindran la capacitat de fer avançar significativament la Unió del Mercat de Capitals, contribuint que l'estalvi dels europeus s'inverteixi en empreses europees.

La certesa reguladora que ofereix la UE, en termes de previsibilitat i seguretat jurídica, s'ha de posar en valor com un dels nostres principals avantatges comparatius. És el moment adequat per treure'n partit, atraient talent i inversió estrangera amb valor afegit, a través d'una aposta massiva per la ciència i la millora de les condicions laborals.

Energia i acció climàtica

Europa ha de combinar una acció climàtica ambiciosa amb els objectius de competitivitat i creixement econòmic a llarg termini, com també d'equitat. La transició ecològica i l'objectiu d'assolir la neutralitat climàtica el 2050 no són només un compromís mediambiental, sinó que cal enforçar-los com una estratègia de creixement.

Els pròxims quatre anys, Espanya advoca perquè la Unió Europea prioritzi l'expansió d'energies renovables, incloent-hi l'hidrogen renovable i l'emmagatzematge energètic; la millora de l'eficiència i l'impuls del transport net i l'economia circular; un marc regulador sòlid amb suport social, i inversions en innovació que prestin especialment atenció a les regions en transició.

Perquè la UE lideri la cursa de la descarbonització, és indispensable incrementar la capacitat de les nostres interconnexions elèctriques i d'hidrogen renovable, com també desenvolupar xarxes intel·ligents i sistemes d'emmagatzematge que permetin aprofitar al màxim els excedents de producció energètica lliure d'emissions.

L'aposta per l'eficiència energètica i la reducció d'emissions no són només imperatius per a la sostenibilitat del món a mitjà termini, sinó que constitueixen autèntics vectors d'innovació i generen avantatges competitius. La transformació del model energètic europeu, que ha de ser justa, no només contribueix a la lluita contra el canvi climàtic, sinó que també redueix vulnerabilitats de subministrament, reforça la competitivitat industrial i disminueix la dependència de recursos externs, cosa que reforça la nostra seguretat econòmica.

Innovació i sobirania digital

La sobirania digital europea ha de combinar autonomia tecnològica amb obertura internacional. Espanya defensa la necessitat d'assegurar la nostra autonomia tecnològica, entesa com la capacitat per decidir de manera autònoma sobre el desenvolupament, la provisió i l'ús de tecnologies crítiques per garantir la seguretat nacional, la protecció de la nostra democràcia i els drets de la ciutadania. No es tracta de perseguir una autarquia tecnològica, sinó d'evitar vulnerabilitats i dependències enfront d'actors externs, a la vegada que es manté l'obertura internacional per garantir la nostra competitivitat.

Espanya i la UE han d'afrontar el seu dèficit digital per no quedar-se enrere en els sectors de futur.

La cursa tecnològica (IA, xips, computació quàntica, tecnologies netes, sector espacial o militar) combina innovació amb inversió, competitivitat i geopolítica. Amb l'objectiu de reduir les nostres dependències, Espanya impulsarà una política industrial i tecnològica robusta, tant a escala nacional com europea, que fomenti la competitivitat dels nostres ecosistemes digitals i prioritzi els sectors clau per a la nostra resiliència, assegurant la

nostra participació en aquesta cursa global sota la direcció de la UE. Per fer-ho, hem de redoblar els esforços en innovació, millorar la formació i l'atracció de talent en tecnologies avançades i

facilitar la integració de la IA al teixit empresarial i l'administració pública en línia amb els objectius de l'Estratègia Nacional d'Intel·ligència Artificial i l'Estratègia de Tecnologies Quàntiques d'Espanya.

INVERTIR EN PRODUCTIVITAT I SEGURETAT A LLARG TERMINI

Per assegurar la competitivitat de les empreses espanyoles i l'augment de la productivitat, és imprescindible promoure la reindustrialització d'Espanya i de la UE, completar el mercat únic i potenciar la nostra base industrial, manufacturera i tecnològica, alhora que es continua impulsant la producció i exportació de serveis d'alt valor afegit. Tot això amb l'objectiu de reforçar el nostre teixit productiu i garantir que les nostres empreses competeixin en condicions d'igualtat fora de les nostres fronteres. Per fer-ho, hem de treure partit de les nostres fortalleses per impulsar les nostres capacitats de producció en sectors estratègics i prioritzar els nostres esforços d'inversió:

Potenciant sectors estratègics amb avantatges existents. El primer pas consisteix a reforçar els sectors en què ja tenim avantatges comparatius, com la producció d'electrolitzadors o els sectors del ciberespai i la ciberseguretat.

Invertint en tecnologies emergent i potencial latent. Simultàniament, s'han de fer inversions calculades en espais amb potencial de creixement o en tecnologies incipients, com ara centres de dades i energia eòlica.

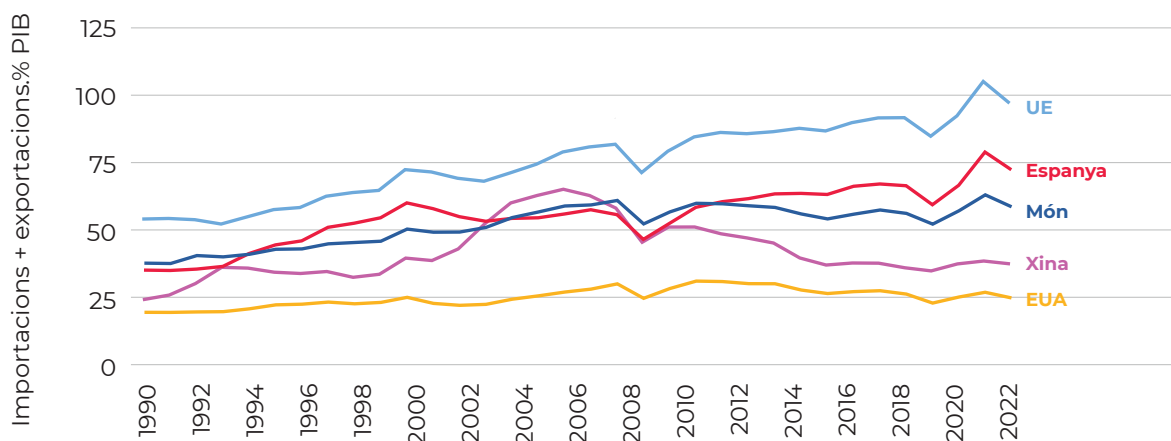
Desenvolupant capacitats crítiques per a la nostra autonomia. Finalment, és essencial desenvolupar capacitats mínimes en altres àmbits crítics per a la nostra seguretat i autonomia, com l'emmagatzematge al núvol i la gestió de matèries primeres crítiques.

Garantir la seguretat econòmica europea

La UE és la regió més oberta del món en termes econòmics, amb més del 50% del seu PIB vinculat al comerç i la inversió internacional, i per davant dels Estats Units en la quota d'exportacions de mercaderies i serveis. Per tant, l'impacte a la UE de la tendència global cap a més proteccionisme podria ser més perjudicial que per a altres economies.

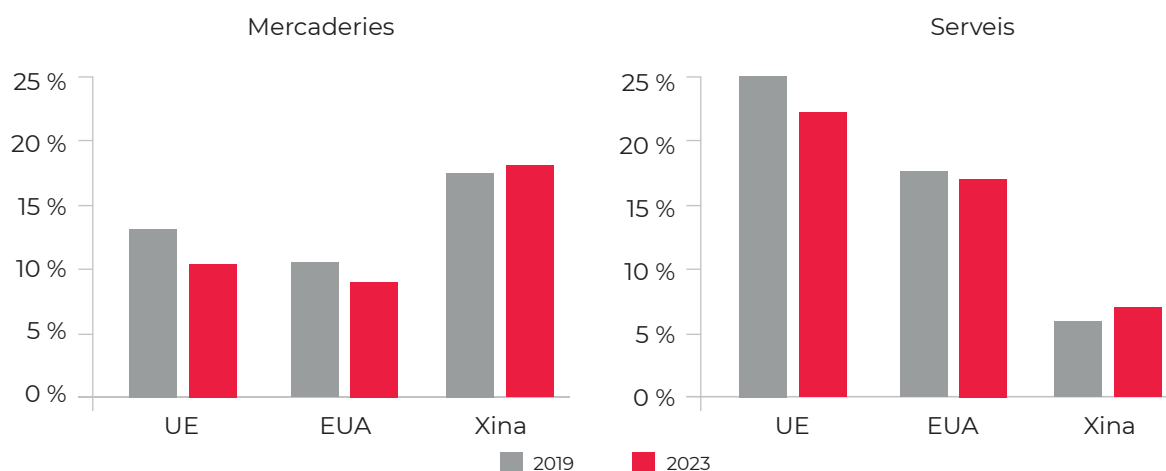
Espanya defensa una obertura estratègica basada en la reciprocitat i la competència justa dins del marc multilateral. El replegament comercial no és desitjable, però és una tendència constata- da a escala mundial, a la qual cal adaptar la presa de decisions polítiques, assegurant i diversificant les cadenes de subministrament, aprofundint en les aliances existents i construint-ne de noves.

Obertura comercial

Font: Banc Mundial.

Quota de les exportacions de mercaderies i serveis als mercats mundials

Font: Organització Mundial del Comerç.

Aquestes relacions de confiança han de permetre reduir vulnerabilitats i dependències per multiplicar la nostra eficàcia.

L'ordre internacional ha canviat i Espanya i la UE també ho han de fer. Des del punt de vista estratègic, la base econòmica constitueix un dels fonaments essencials del poder, però també una font de vulnerabilitats. La creixent fragmentació política i econòmica ens obliga a integrar la perspectiva de seguretat econòmica en el procés de presa de decisions per tal de reduir riscos. L'ús de les interdependències com a arma llancívola, l'augment de barreres al comerç, les disrupcions en les cadenes de subministrament durant la pandèmia i la crisi energètica desencadenada després de la invasió russa d'Ucraïna fan necessari reavaluar la disjuntiva entre eficiència i seguretat per prestar més atenció a la seguretat.

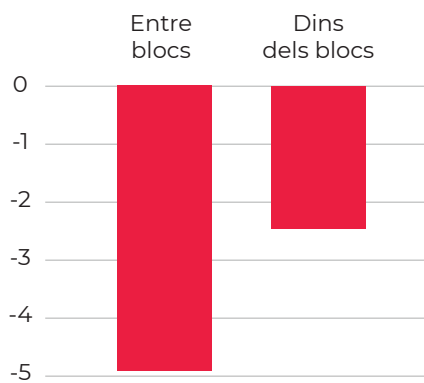
Hem d'identificar de manera precisa els sectors crítics per a la nostra seguretat —tecnologia, defensa, salut, energia, matèries primeres crítiques o alimentació— **i reduir les vulnerabilitats i**

dependències que els afecten. També ens hem de protegir davant de dependències perilloses o possibles disrupcions i mesures de coerció econòmica. Aquest esforç s'ha fet en el marc de les crisis recents, però ni ha acabat plenament ni hem de caure en la complaença. És indispensable mantenir una atenció política constant sobre aquesta qüestió crítica. La seguretat energètica és especialment rellevant per evitar ser pressionats per actors externs. En aquest sentit, és clau apostar per la diversificació de subministradors, l'emmagnetatge i les interconnexions, com també per més inversió en innovació i eficiència energètica.

Mantenint els plantejaments favorables al lliure comerç, les nostres polítiques s'han de correspondre amb la realitat estratègica actual en què s'observa una creixent primacia de la geopolítica. Això exigirà més acció a escala estatal i europea per respondre en igualtat de condicions a les polítiques adoptades per tercers estats, incloent-hi les de caràcter industrial que suposin situar les nostres empreses en un desavantatge competitiu.

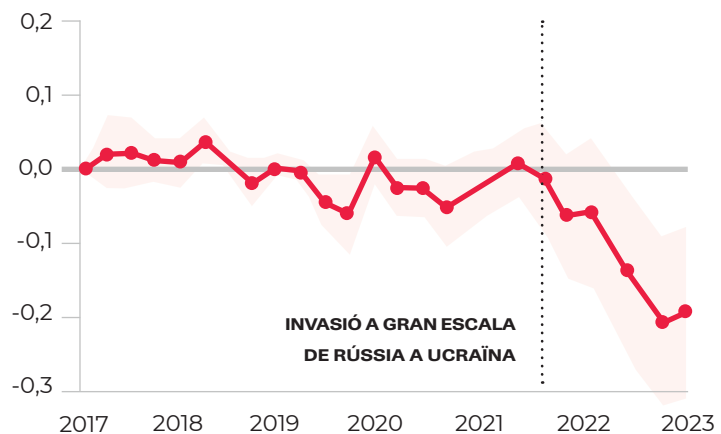
Impacte geopolític sobre els fluxos comercials

Evolució comercial postinvasió 2022

Canvi en el creixement del comerç entre blocs en punts percentuals

Fragmentació comercial entre blocs

Semielasticitat dels fluxos entre blocs

Font: G. Gopinath, P-O. Gourinchas, A. F. Presbitero i P. Topalova (2024). Changing global linkages: A new cold war? [IMF Working Paper No. WP/24/76]. International Monetary Fund.

La resiliència a llarg termini exigeix protegir les nostres empreses i cadenes de subministrament essencials, garantint l'accés a matèries primeres clau i tecnologies sensibles. Amb aquest objectiu, es promouran estàndards de seguretat econòmica per a les cadenes de subministrament, plans de contingència enfront de possibles xocs i l'establiment de reserves europees comunes en sectors crítics, tot això en línia amb l'Estratègia de Seguretat Econòmica de la UE. Espanya tractarà de fer front de manera coordinada i àgil a disruptions en la cadena de subministrament, reforçant la capacitat de resposta institucional mitjançant l'alineament civil i militar, elaborant un Catàleg de Plans de Resposta a Crisis i creant un grup de treball sobre seguretat econòmica en el marc de la Comissió Delegada d'Afers Econòmics (CDGAE), amb participació del Ministeri de Defensa, amb l'objectiu d'alinejar la nostra acció en un camp que, per definició, integra perspectives econòmiques, tecnològiques i de seguretat en sentit ampli.

Aprofitar el poder econòmic europeu per competir millor i incrementar la nostra seguretat econòmica. La UE és una potència econòmica, però tenia manca de moltes eines geoeconòmiques. Els últims anys ens hem dotat d'instruments de defensa comercial adequats, com l'instrument anticoerció. Tanmateix, estem lluny de garantir a les empreses europees unes condicions comercials equitatives davant de pràctiques distorsionadores. És especialment rellevant que les empreses europees assoleixin l'escala necessària per competir globalment i consolidar la indispensabilitat de la UE en sectors crítics. Per a això, la UE ha de millorar el seu poder econòmic, comercial i normatiu per influir en cadenes de subministrament de sectors crítics, ser més assertiva davant de pràctiques anticompetitives, assolir acords sectorials amb socis i exercir el seu poder financer a través d'iniciatives com Global Gateway.

Espanya ha de continuar liderant el suport al desenvolupament de la xarxa d'acords comercials de la UE amb tercers països i regions, no només com a garantia de l'autonomia estratègica oberta de l'economia europea, sinó com a vector d'influència geopolítica de la UE al món. Ampliar la xarxa de socis comercials redundarà en més obertura d'aquests socis a cooperar amb la UE en àmbits més enllà del merament econòmic i reduirà les nostres dependències a través de la diversificació de subministradors fiables. Per tant, comerciar més augmenta la nostra autonomia. L'acord amb el Mercat Comú del Sud (MERCOSUR) és el millor exemple d'aquest enfocament estratègic: si la Unió Europea vol ser un actor global creïble, ha de prendre seriosament els seus compromisos i ratificar-lo com més aviat millor.

Reforçar els mecanismes de defensa i dissuasió econòmica davant de tàctiques coercitives. Serà fonamental potenciar la dissuasió econòmica de la UE per evitar tàctiques coercitives de tercers a través del reforç dels seus instruments de defensa comercial, dotar-se de més capacitat tècnica en sancions, control d'exportacions, com també d'un marc més coordinat i estructurat entre els estats membres pel que fa a control d'inversions.

La col·laboració amb el sector privat és fonamental de cara a apuntalar la seguretat econòmica europea. Sense la seva col·laboració, la recollida d'informació, la gestió de riscos i la implementació de mesures no és eficaç. Per això, cal avançar cap a mecanismes de cooperació estructurada públicoprivats.

Protegir la nostra seguretat econòmica exigeix anticipar amenaces i reforçar les nostres capacitats de defensa i intel·ligència enfront de mesures coercitives per part de tercers, incloent-hi les capacitats de previsió, preparació i mesurament de l'impacte davant de possibles controls d'exportació i sancions secundàries sobre les nostres empreses.

B. UNA ESPANYA COMPROMESA

Espanya és un país compromès amb els valors i els principis consagrats a la Carta de les Nacions Unides, el multilateralisme i la cooperació internacional. Aquest compromís es basa en la coherència a l'hora de defensar la pau, la universalitat dels drets humans i el dret internacional. Des de la seva creació, l'ordre multilateral ha impulsat les dècades de més creixement demogràfic, reducció de la pobresa extrema, augment de la renda *per capita* i prolongació de l'esperança de vida de la història.

Davant de la crisi que afecta el sistema multilateral actualment, Espanya cercarà **preservar, reformar i reforçar** aquest ordre.

Ara bé, respondre als reptes globals en una era de competició requerirà, al mateix temps, promoure mecanismes flexibles que ens permetin cooperar al voltant d'interessos compartits.

Preservar, reformar i reforçar el sistema multilateral

El sistema multilateral ha entrat en crisi en un moment en què la societat internacional s'enfronta a **desafiaments** (com el canvi climàtic o el risc de noves pandèmies) **que només poden ser afrontats eficaçment a través d'una resposta col·lectiva.**

El sistema multilateral està en un moment crític. Espanya aposta per una governança global basada en normes i pràctiques que facilitin la presa de decisions i la gestió de l'espai col·lectiu. Fins ara, el sistema multilateral, sustentat en institucions formals i fonts normatives obertes a tots els estats, ha estat la base d'aquesta acció conjunta i garantia de la seguretat i benestar de tots els espanyols. Tanmateix, aquest model de governança s'enfronta a una pressió creixent que en compromet el funcionament i l'eficàcia. La ruptura de consensos, tant nacionals com internacionals, tensiona les institucions multilaterals i ens obliga a repensar la nostra actuació.

Davant la inacció i la paràlisi, Espanya defensa una estratègia integral basada en tres pilars: preservar els èxits aconseguits, reformar les estructures existents i reforçar els mecanismes d'acció global per respondre als reptes presents i futurs.

Preservar els fonaments de l'ordre internacional

La defensa de l'ordre multilateral, el dret internacional i els drets humans constitueix una prioritat per a Espanya. Aquest sistema representa el primer ordre universal basat en principis vinculants acceptats universalment i recollits a la Carta de les Nacions Unides —la igualtat sobirana d'estats, la lliure determinació dels pobles, la prohibició de l'ús de la força i el respecte dels drets humans— i és la millor manera de respondre de manera conjunta als reptes globals.

Espanya assumeix un paper actiu a l'hora de preservar els èxits assolits dins del sistema multilateral, amb les Nacions Unides com a pedra angular de l'arquitectura internacional. Davant els corrents que qüestionen el valor del sistema internacional sorgit després de la Segona Guerra Mundial o que proposen tornar a relacions primàries de poder, Espanya reafirma la vigència del dret internacional com a fonament bàsic d'un ordre just i previsible. Continuarem promovent la cooperació i la recerca de consensos per mitjà de la nostra participació en els principals fòrums multilaterals i la defensa inequívoca d'un ordre internacional basat en regles.

El nostre compromís amb el multilateralisme es mantindrà, a més, a través de les nostres contribucions al sistema de les Nacions Unides —com a desè donant al còmput global—, essent un dels contribuents principals a agències específiques com l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR).

Protecció i promoció dels drets humans

La protecció i la promoció dels drets humans es consolida com a element distintiu de l'acció exterior espanyola, inseparable de la nostra identitat i font de les nostres forteses. L'elecció d'Espanya com a membre del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides (2025-2027) i la nostra presència activa al Consell d'Europa permetran potenciar la defensa d'un sistema de drets humans basat en els principis d'universalitat, indivisibilitat, objectivitat i no selectivitat, sistema que avui dia es troba amenaçat.

Espanya centra l'acció exterior en drets humans en cinc àrees prioritàries: la lluita contra la pena de mort, l'assoliment d'una igualtat d'oportunitats real i efectiva entre homes i dones, la lluita contra el racisme i la discriminació per raó de gènere o orientació sexual, la defensa i promoció dels drets econòmics, socials i culturals i la promoció dels drets de les persones amb discapacitat. Amb la seu de la Comissió Internacional contra la Pena de Mort (CIPM) a Madrid i amb la presidència del seu grup de suport, Espanya lidera el procés de transformació d'aquesta institució cap al seu reconeixement com a organització internacional i aspira a obtenir l'estatut d'Observador Permanent davant les Nacions Unides. En matèria de protecció de la diversitat i dels drets de les persones LGTBI+, treballarem per la despenalització de les relacions consentides entre persones del mateix sexe, qüestió que s'inclourà en totes les reunions bilaterals amb països en què encara estan castigades, com també pel respecte i el reconeixement legal de les persones trans.

Reformar l'arquitectura multilateral

La reforma del sistema multilateral és essencial per garantir-ne l'eficàcia i la legitimitat. Es tracta de potenciar els aspectes que funcionen i promoure les reformes necessàries. En aquest sentit, hem d'actualitzar les estructures de governança global per fer-les més eficaces i representatives de la societat internacional actual. Eficàcia i representativitat estan intrínsecament vinculades: el sistema multilateral només funcionarà si la majoria d'estats té interès que sigui així,

cosa que depèn directament que se sentin representats correctament.

Les demandes de reforma dels processos de presa de decisions signifiquen una oportunitat per construir un sistema més inclusiu i eficaç, en benefici de tota la comunitat internacional. Donar un impuls real a les reformes institucionals podria canviar la naturalesa del debat sobre les qüestions multilaterals cap a propostes constructives.

La reforma del Consell de Seguretat de les Nacions Unides és necessària. Com a membre actiu del Grup Units pel Consens, Espanya defensa l'impuls cap a un Consell de Seguretat més eficaç, transparent i representatiu. Aquesta transformació s'articula entorn de dos eixos fonamentals: l'ampliació del nombre de membres no permanents i la limitació de l'ús del veto. L'objectiu és crear un òrgan més representatiu i àgil, capaç de respondre eficaçment a les crisis internacionals. La candidatura d'Espanya a ser elegida membre no permanent per al període 2031-2032 reforça aquest compromís.

De la mateixa manera, la modernització de l'arquitectura financera global és crucial per a un desenvolupament econòmic més equitatiu. Espanya donarà suport amb decisió i de manera constructiva als esforços per actualitzar i adaptar les institucions de Bretton Woods a les necessitats i demandes del nostre temps. El sistema financer internacional ha d'evolucionar cap a mecanismes més justos, inclusivament i capaços de mobilitzar de manera efectiva una quantitat més gran de recursos per als països amb més mancances financeres.

Prestarem especial atenció a la reforma de l'Organització Mundial del Comerç (OMC). En un context en què els fluxos comercials es veuen especialment amenaçats, resulta imperativa la reforma integral i urgent de l'OMC, amb especial atenció a la revitalització del seu sistema de resolució de diferències.

En paral·lel, Espanya cercarà alternatives de cooperació flexible per respondre a reptes de caràcter col·lectiu. En els casos en què no sigui possible assolir consensos a escala multilateral, els marcs de cooperació flexible poden permetre avançar en la gestió de reptes compartits, com la governança de béns públics globals. Algunes iniciatives recents inclouen partenariats públicoprivats (com l'Aliança GAVI per a vacunes i immunització), associacions de creació d'estàndards, acords bilaterals, programes de diplomàcia científica o la creació de coalicions *ad hoc*, i són bons exemples de les possibilitats de cooperació a explorar.

L'Aliança Internacional per a la Resiliència a la Sequera (IDRA), l'Aliança Global contra la Fam i la Pobresa o l'acord sobre exportació de cereals pel mar Negre mostren que accions diplomàtiques concretes permeten gestionar crisis globals en benefici de l'interès comú. En tot cas, es tracta d'esforços complementaris, i no substitutius, de paper que correspon a les organitzacions multilaterals.

Reforçar els mecanismes d'acció

Finalment, Espanya treballarà per reforçar el sistema multilateral amb l'objectiu de donar resposta als desafiaments emergents.

Espanya continuarà donant suport a la insubstituïble tasca de les Nacions Unides en la promoció de la pau i la seguretat internacional a través de la seva arquitectura institucional, però també per mitjà de la tasca política dels enviats especials, com els de Síria, el Iemen, el Sàhara Occidental, la regió dels Grans Llacs o Myanmar, com també a la tasca d'assessors i representants especials, per exemple, per a l'Acció Climàtica. Així mateix, Espanya donarà prioritat especial a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030, al compliment de l'agenda climàtica i a la protecció i salvaguarda dels béns públics globals, el ciberespai, l'espai ultraterrestre o l'enfortiment del sistema de salut global. Per això, els pròxims mesos Espanya es dotarà d'una Estratègia Multilateral per al Desenvolupament Sostenible.

Per a Espanya és clau assegurar la centralitat de l'Organització Mundial de la Salut en l'arquitectura de la salut global; per tant, continuarem impulsant els seus treballs després de la nostra incorporació al seu Comitè Executiu i després de l'adopció del Tractat Mundial de Pandèmies en la 78 Assemblea Mundial de la Salut. Així mateix, treballarem per avançar cap a una cobertura sanitària universal a partir de l'experiència del nostre sistema nacional de salut i s'adoptarà una Estratègia de Salut Global, orientada a reforçar el paper d'Espanya i de la nostra cooperació en aquest àmbit.

Com a país que més convenis de l'Organització Internacional del Treball (OIT) ha ratificat, Espanya donarà suport al creixement econòmic inclusu a través de legislacions que generin treball decent, ingressos justos, igualtat d'oportunitats i que lluitin contra les diverses formes de discriminació laboral.

Espanya promourà una reforma de la governança de l'OIT coherent amb els principis democràtics i amb l'evolució de l'economia mundial en

les darreres dècades. A més a més, se cercarà promoure un turisme sostenible que creï llocs de treball i promogui la cultura i els productes locals. Espanya no només persegueix la millora de les seves destinacions, sinó que aspira a liderar, des de la seva posició a ONU Turisme, amb seu a Madrid, l'adopció de bones pràctiques globals.

Espanya continuarà donant suport a l'Aliança de Civilitzacions, una iniciativa espanyola que afavoreix el diàleg i els espais d'enteniment a escala internacional en un moment en què són més necessaris que mai.

Política Exterior Feminista: més necessària que mai

Com a reflex dels valors de la societat espanyola, Espanya aspira a ser un referent de compromís en la promoció activa de la igualtat de gènere, per això la igualtat de gènere constitueix un eix prioritari de la nostra acció exterior. Aquest objectiu es fa més rellevant en un context de regressió marcat per la contestació a les polítiques i normes de gènere aprovades per institucions multilaterals, una major disputa dels drets de les dones i un alt impacte de la desinformació. Amb un marc normatiu avançat i polítiques públiques pioneres per a l'erradicació de la violència contra les dones i per a la igualtat en l'àmbit laboral, Espanya continuarà liderant l'avanç de l'agenda multilateral d'igualtat de gènere a través de la seva Política Exterior Feminista.

Aquest esforç es fa, a més, des de la convicció que assolir una igualtat real i efectiva constitueix una peça fonamental per al desenvolupament i el creixement econòmic de qualsevol societat. Espanya continuarà integrant l'enfocament de gènere com a element transversal de la nostra política exterior. En aquest sentit, com a objectius concrets, es proposa:

Defensar els drets de les dones i les nenes, amb particular atenció als seus drets sexuals i reproductius. Per fer-ho, s'activaran els mecanismes de rendició de comptes existents en la justícia internacional i es continuarà lluitant contra la impunitat dels perpetradors de violència sexual en conflictes. Els drets de les dones són drets humans.

Promoure la justícia econòmica i l'empoderament de les dones a través de la participació en la Coalició d'Acció sobre justícia i drets econòmics i del Fòrum Generació Igualtat. Reduir la bretxa salarial i de participació en el mercat laboral és clau tant des d'una òptica de drets i de justícia

com econòmica en societats que envelleixen ràpidament. Espanya donarà suport al reconeixement de la contribució de les cures al desenvolupament de les nostres societats i fomentarà el repartiment igualitari de les responsabilitats de cures entre dones i homes.

Intensificar la lluita contra la violència sexual i de gènere, inclosa la facilitada per la tecnologia, i el tràfic de persones. Amb aquest objectiu, es reforçarà la protecció i l'assistència consular de dones a l'exterior.

Incrementar la participació de dones en posicions de lideratge i en els processos de presa de decisions. Continuació dels esforços per aconseguir un pes més gran de les dones en l'acció exterior espanyola i en l'àmbit multilateral. A aquests efectes, Espanya dona suport a la rotació de gènere en la presidència de l'Assemblea General de les Nacions Unides i a l'elecció de la primera dona Secretària General.

Implementar l'Agenda de Dones, Pau i Seguretat donant suport a la participació de les dones en processos de negociació, resolució de conflictes i reconstrucció.

Governança tecnològica en l'àmbit multilateral

El desenvolupament tecnològic ha d'anar acompanyat d'una innovació responsable. Espanya aposta per un Internet lliure, obert i segur, sota un model de múltiples parts interessades, i assumeix un paper proactiu en la definició d'estàndards ètics globals en l'àmbit digital. En un context de creixent geopolització de la tecnologia i davant dels riscos que planteja la desregulació i la fragmentació reguladora, Espanya promourà la definició de normes i estàndards globals inspirats en criteris ètics i responsables que respectin el dret a la privadesa i a la protecció de les dades i cerquin la transparència dels algoritmes per no amplificar biaixos i bretxes socials. Una mostra d'aquest compromís d'Espanya és el fet de donar suport al Centre de Serveis Globals de les Nacions Unides i allotjar-lo a Quart de Poblet (València). Així mateix, se cercarà posar en valor i exportar la influència reguladora de la Unió Europea en l'àmbit digital.

Espanya defensa que només un marc multilateral de governança de la IA pot reduir els riscos vinculats al seu desenvolupament. Sota els compromisos del Pacte Digital Global de les Nacions Unides, Espanya aposta per solucions tècniques obertes i accessibles per a tots i per la creació d'estàndards internacionals comuns que evitin la fragmentació.

Espanya prestarà especial atenció al seu paper de cofacilitador per a l'establiment del Diàleg Global sobre Governança d'IA i el Panel Científic Internacional sobre IA de les Nacions Unides.

El nostre país encapçala la defensa dels drets digitals com a pilar fonamental de la transformació tecnològica global. Espanya ha treballat durant els últims anys en transmetre internacionalment la seva visió per a la transformació digital centrada en l'ésser humà i orientada a drets. Els pròxims anys, Espanya promourà una agenda internacional entorn dels drets digitals per mitjà de la seva acció multilateral, sobre la base dels èxits aconseguits (Declaració Europea de Drets Digitals, Declaració de Lleó i la Carta Iberoamericana de Drets). S'impulsaran nous drets en relació amb les neurotecnologies, basats en la Carta de Drets Digitals del Govern d'Espanya, i ens prepararem per fer front a reptes com la vigilància massiva, la discriminació d'alguns sistemes d'IA, incorporant la perspectiva de gènere, o la recollida de dades sense el consentiment dels usuaris.

Enfortiment de la governança econòmica i financera internacional

Espanya vol garantir que la governança econòmica mundial evolucioni de manera justa, sostenible i eficaç per a tots a través de la seva acció als fòrums econòmics internacionals clau, com ara el G20 i l'OCDE. Espanya considera el G20 com la plataforma crucial per abordar els reptes col·lectius que afecten tant economies avançades com economies emergents. Així mateix, cercarà d'enfortir el paper internacional de l'OCDE, la seva contribució a la governança global i al disseny de polítiques basades en l'evidència i la dimensió social de l'economia i el desenvolupament. Es prestarà especial atenció als seus processos d'adhesió i el seu aprofundiment, com també a la seva relació amb el sistema de les Nacions Unides, particularment a les relacions amb Amèrica Llatina i amb Àfrica.

L'estratègia espanyola als bancs multilaterals de desenvolupament es fonamentarà en la coordinació europea per maximitzar l'impacte de les inversions i a fer avançar el consens europeu cap a una reforma profunda del sistema financer internacional que en millori la capacitat financera i l'impacte al desenvolupament. En organismes multilaterals com el Banc Asiàtic de Desenvolupament, el Banc Interamericà de Desenvolupament, el Banc Asiàtic d'Inversions en Infraestructures i el Banc Africà de Desenvolupament, Espanya cercarà de coordinar posicions

per assegurar una veu europea cohesionada en la negociació d'acords. Es donarà especial prioritat a projectes en què hi hagi experiència espanyola i a afavorir projectes que donin suport a la transició ecològica i digital.

Espanya continuarà plenament compromesa en el finançament sostenible com a eina clau en la consecució dels objectius de desenvolupament de l'Agenda 2030. En aquest sentit, impulsarem activament l'adopció d'instruments financers innovadors, com els bons verds i socials, les garanties compartides per a projectes d'alt impacte social i mediambiental, o l'ampliació de l'ús de drets especials de gir per donar suport a economies emergents en moments crítics. En la IV Conferència Internacional sobre Finançament per al Desenvolupament a Sevilla (2025), la societat internacional tindrà l'oportunitat de donar un impuls a aquesta transformació en l'àmbit del finançament i d'impulsar la creació de mecanismes més eficaços que permetin una canalització substancialment més gran de recursos cap als països més necessitats.

La càrrega del deute suposa una llosa per al desenvolupament de molts països del món. L'alt nivell d'endeutament dels països de renda baixa i mitjana després de la pandèmia i les dificultats per suportar el servei del deute que això suposa llastra les seves opcions de desenvolupament i és una font d'inestabilitat. En alguns països, el servei del deute consumeix més recursos públics que serveis socials bàsics com l'educació o la sanitat. Tanmateix, aquesta situació no rep l'atenció que mereix.

Espanya cercarà optimitzar l'ús dels Programes de Conversió de Deute (PCD) amb un enfocament pragmàtic, prioritzant solucions innovadores i sostenibles amb l'objectiu de protegir l'estabilitat financera i atenuar l'impacte social del deute, sobretot en països en què aquests programes poden generar més beneficis. De manera complementària, Espanya ha aprovat recentment la introducció de clàusules de suspensió del servei del deute en els seus nous acords de préstec sobirà a països de renda baixa i renda mitjana-baixa per ajornar temporalment el pagament del servei del deute en cas de desastres naturals, emergències sanitàries i crisis alimentàries, cosa que ofereix als països afectats un alleujament immediat i allibera recursos per atendre les necessitats urgents de la població en moments crítics. Així, Espanya reforça el seu compromís amb una gestió del deute més equitativa, facilitant una resposta ràpida i eficaç en situacions d'emergència.

La nostra participació en el G20 cercarà millorar l'eficiència i l'eficàcia dels mecanismes de gestió del deute internacional. Espanya treballarà activament per agilitzar els temps de resposta i millorar la coordinació entre creditors, amb la finalitat de reduir terminis en el tancament d'acords que permetin un alleujament equitatiu i eficient. Aquest enfocament inclourà el foment de mecanismes d'acció més flexibles i defensarà estendre el marc comú per incloure-hi països de renda mitjana que també s'enfronten a desafiaments de sostenibilitat del deute per tal d'assegurar que cap economia vulnerable quedi fora dels esforços multilaterals d'alleujament i reestructuració.

Espanya reforçarà el seu paper en la lluita internacional contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme (BC/FT) mitjançant l'enfortiment de la cooperació internacional tant en l'àmbit preventiu com repressiu. Mantindrem un compromís ferm amb l'alineació d'aquestes regulacions amb els estàndards del GAFI (Grup d'Acció Financera Internacional), garantirem una regulació d'acord amb aquests estàndards i vetllarem per l'efectivitat de les seves mesures a escala global. En el marc europeu, Espanya treballarà amb la nova Autoritat de Lluita contra el Blanqueig de Capitals i el Finançament del Terrorisme (ALBC).

Promoure una migració segura, ordenada i regular

Espanya promourà una política migratòria que combina humanitat i responsabilitat com a resposta estratègica a l'hivern demogràfic europeu. El nostre dinamisme econòmic i la sostenibilitat del nostre model de benestar depenen en part de la migració, que, juntament amb l'augment de productivitat que ofereix la tecnologia i el suport a la conciliació familiar, constitueixen els pilars fonamentals per abordar els reptes demogràfics actuals. Aquesta visió integral ens permet gestionar els fluxos migratoris pensant en les generacions futures, assegurant tant la prosperitat econòmica com la cohesió social. Per tant, Espanya vol promoure una migració segura, ordenada i regular, sense renunciar als principis d'humanitat i responsabilitat que ens defineixen. Per això, estem treballant en una estratègia de mobilitat laboral, que significarà un canvi d'enfocament per a la cooperació amb altres països en matèria migratòria. Així mateix, continuarem treballant amb els nostres socis en la gestió de programes de migració circular i estable que s'ajustin a les necessitats particulars del mercat laboral espanyol, i també aprofitant més i millor el talent de les persones que s'instal·len al nostre país.

La solidaritat europea i el repartiment equitatiu de responsabilitat fonamenten l'estratègia migratòria espanyola en el marc de la UE. En l'àmbit comunitari, Espanya promourà l'aplicació del Pacte de Migració i Asil i defensarà el principi de solidaritat com a nucli del projecte europeu. Garantir un repartiment equitatiu de les responsabilitats entre tots els estats membres i aplicar un mecanisme de solidaritat amb els estats que, com Espanya, gestionen la frontera exterior de la Unió Europea i reben una especial pressió migratòria és en benefici del conjunt de la Unió Europea.

La gestió eficaç de la migració irregular requereix una col·laboració estreta amb els països d'origen i de trànsit, especialment en el nostre entorn estratègic. Espanya implementa un enfocament preventiu i integral que combina el control de fluxos irregulars i la lluita contra les xarxes de tràfic de persones amb iniciatives de desenvolupament econòmic i estabilització dels països d'origen, amb l'objectiu d'abordar tant els símptomes immediats com les causes profundes de la migració irregular. El model espanyol, regulat i emulat per la UE i altres estats membres, es fonamenta en els principis següents:

Responsabilitat compartida: Espanya treballa amb els seus socis en objectius mútuament beneficiosos. La lluita contra la immigració irregular és un interès compartit, ja que els països d'origen i de trànsit també volen protegir els seus ciutadans de les xarxes de tràfic.

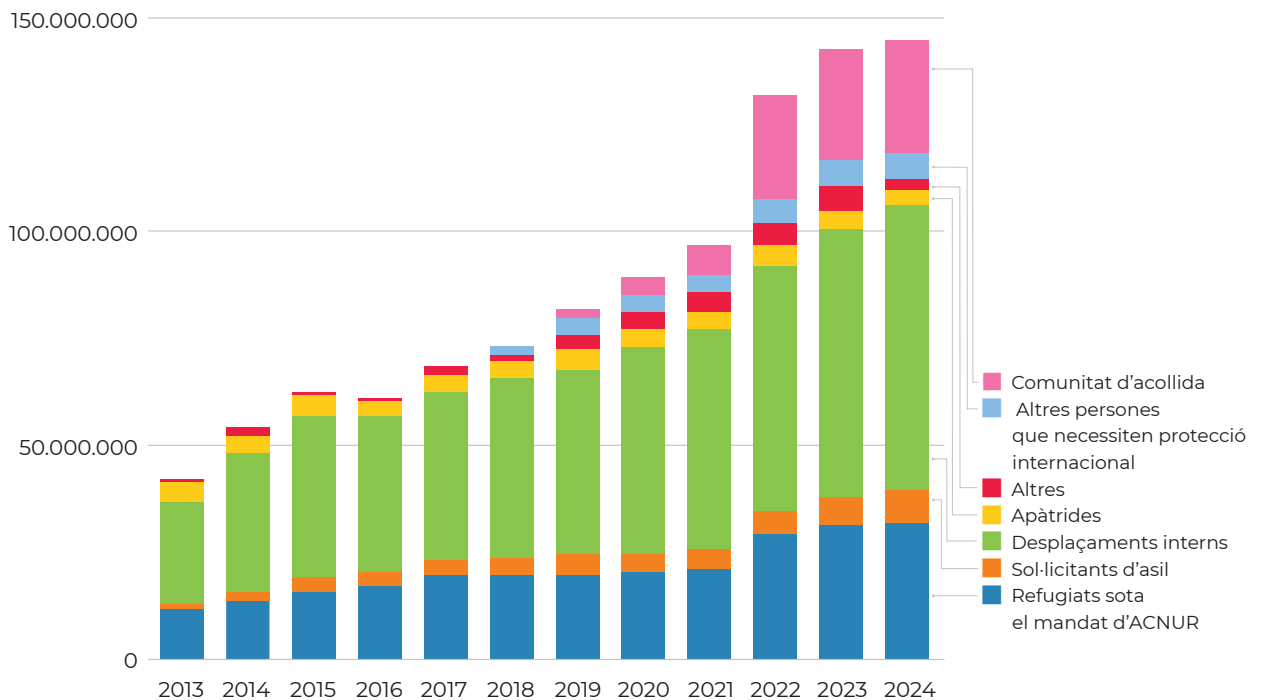
Confiança mútua: Generada a través del temps, l'escolta activa i els contactes periòdics a tots els nivells.

Col·laboració operativa: Inclou patrullatges conjunts, centres operatius compartits i intercanvi d'informació per desmantellar xarxes de tràfic de persones.

Cooperació sostinguda: S'ha de mantenir en el temps i ser predictable i incloure ajudes materials, suport financer i operatiu i formació i desenvolupament de capacitats.

Espanya mantindrà el seu compromís amb el reconeixement i l'exercici del dret a la protecció internacional, prestarà especial atenció a les situacions de vulnerabilitat i garantirà una resposta humanitària efectiva i digna. En aquest sentit, es continuarà treballant estretament amb l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) i l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM).

Persones desplaçades per la força al món

Font: Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR).

La integració i la inclusió social constitueixen pilars fonamentals de la nostra política migratòria.

Com a societat oberta i plural, es respectarà a les persones que s'instal·lin al nostre territori com a actiu que ens enriqueix i es prestarà especial suport als territoris amb més presència de persones migrants. Aquest compromís es reforça amb el Pla d'Integració i Convivència Intercultural i amb la prevenció i el combat del racisme i la xenofòbia, el suport a les entitats locals i institucions educatives i el redoblament dels esforços per combatre els discursos i delictes d'odi, especialment a Internet. Treballarem per modernitzar i simplificar els procediments administratius relacionats amb la mobilitat internacional. S'ampliarà l'ús d'eines digitals i se simplificaran els tràmits per a treballadors estrangers que responguin a les necessitats específiques del mercat laboral espanyol. A més, es desenvoluparan programes d'orientació sociolaboral, formació contínua i aprenentatge de l'idioma per facilitar la inserció de migrants i

garantir que la seva qualificació sigui reconeguda i aprofitada plenament en l'economia espanyola.

Espanya reforçarà el diàleg amb les diàspores i comunitats espanyoles a l'exterior a fi de fomentar-ne la participació en iniciatives econòmiques, socials i culturals.

Aquesta sinergia afavoreix la creació de vincles de cooperació i d'oportunitats de negoci, alhora que contribueix a una visió més diversa i inclusiva de la nostra societat. En aquest sentit, s'incentivarà la participació de les segones generacions com a interlocutors privilegiats per aprofundir en l'enteniment i la col·laboració entre les societats d'origen i de destí, la qual cosa consolidarà ponts culturals i contribuirà a un model de creixement i benestar que es nodreix de la diversitat com a font de riquesa. A més, es reforçarà la capacitat de l'Oficina Espanyola del Retorn en la seva tasca d'assessorament a les persones de nacionalitat espanyola residents a l'exterior amb voluntat de tornar a Espanya.

Apostar per la cooperació per al desenvolupament i l'acció humanitària

En una era marcada per una profunda crisi de solidaritat, el món necessita més cooperació, no menys. Espanya manté el seu compromís amb la cooperació internacional per al desenvolupament com a mecanisme indispensable per aconseguir l'erradicació de la pobresa extrema i promoure el desenvolupament humà, que han de ser complementats per mesures coherents en altres àmbits que afavoreixin la inversió als països menys avançats. Es tracta d'un exercici de responsabilitat davant reptes compartits, una inversió en la construcció de societats més pròsperes, segures, estables i sostenibles, amb un impacte clar no només en les societats dels països socis, sinó també en el benestar dels espanyols. Quan apostem per la cooperació ajudem a prevenir la propagació de malalties, que la inestabilitat i les emergències no derivin en conflictes, a protegir la biodiversitat i prevenir la desforestació. És a dir, reduïm externalitats negatives amb efectes clars transfronterers en benefici directe dels nostres ciutadans.

La cooperació per al desenvolupament, com a política d'Estat, és una part central de l'acció exterior espanyola basada en una concepció oberta i solidària de la ciutadania i de la societat internacional per respondre als reptes globals. De fet, és una política de consens a la qual donen suport tres de cada quatre espanyols, com es va posar de manifest en l'adopció per una àmplia majoria de la primera Llei de Cooperació en vint anys, durant la passada legislatura. A més a més, és un exemple específic i diferenciador de l'acció exterior europea, ja que la Unió Europea, juntament amb els seus estats membres, aporta al voltant del 40% del conjunt de l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD) mundial.

El marc de cooperació tradicional conflueix amb altres àrees amb vincles estrets amb el desenvolupament sostenible, com el comerç, la inversió privada, la tecnologia i la gestió dels moviments migratoris, que exigeixen un enfocament

multidimensional i un esforç més gran de mobilització de recursos i de coherència de polítiques.

Per això, Espanya vol promoure una nova narrativa de la cooperació que transiti de la lògica de l'ajuda a la de l'aliança, fomentant relacions horitzontals amb els nostres socis basades en el diàleg, l'escolta i la definició d'objectius comuns. Aquest serà un dels focus durant la IV Conferència per al Finançament del Desenvolupament, que tindrà lloc a Sevilla.

Espanya ha de consolidar els passos fets els últims anys, no només per reforçar els compromisos pressupostaris en AOD, sinó també per modernitzar i reformar el seu sistema de cooperació. A aquests efectes, la cooperació espanyola inicia una nova etapa després d'un profund procés de reforma marcat per l'aprovació de la Llei de Cooperació per al Desenvolupament Sostenible i la Solidaritat Global i el seu desplegament reglamentari. Els pròxims anys, la nostra acció s'articularà d'acord amb els eixos següents.

- **Reforç del sistema de cooperació:** La Llei de cooperació i el Pla Director de la Cooperació Espanyola 2024-2027 reforcen la coherència, l'alineació i la coordinació entre tots els actors de desenvolupament i, per tant, l'eficàcia d'aquesta política pública. Això inclou la cooperació descentralitzada (Comunitats i Ciutats Autònomes i Entitats Locals), universitats, organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD), sindicats, sector privat i economia social. La posada en marxa de la nova conferència sectorial suposarà un enfortiment significatiu dels òrgans de coordinació i consulta. La reforma de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), amb el seu nou estatut, aposta per una agència de desenvolupament amb més capacitats, instruments més eficaços i orientada a la generació d'aliances dins i fora d'Espanya. L'Estatut de les Persones Cooperants pretén reforçar el capital humà de la nostra cooperació, la nova regulació de subvencions de cooperació cerca més agilitat en els diferents instruments i convocatòries i el nou Fons Espanyol de Desenvolupament Sostenible (FEDES) té per objectiu ampliar les opcions perquè la nostra cooperació financera aconsegueixi recursos addicionals en favor del desenvolupament sostenible, en particular explotant sinergies amb la inversió privada.
- **Avançar cap a una cooperació que reforci el nostre perfil com a actor de cooperació amb identitat pròpia:** Espanya prioritzarà àmbits de treball en què disposa d'una trajectòria consolidada i un clar valor afegit, com són la igualtat

de gènere i l'empoderament de dones i nenes, el dret a l'aigua i al sanejament, el reforç dels sistemes de salut, la lluita contra la fam, la construcció de pau i governança democràtica, la cultura i l'educació. Es continuarà impulsant una contribució més important de la nostra cooperació a la transició ecològica justa (amb especial èmfasi en l'adaptació i l'atenuació climàtica) i la lluita contra la pèrdua de biodiversitat, com també reforçarem les nostres capacitats en altres sectors, com la digitalització o les migracions. Des del punt de vista geogràfic, mantindrem les regions tradicionals de la cooperació espanyola (Amèrica Llatina i el Carib, el món àrab i Àfrica, amb un èmfasi particular en l'Àfrica occidental) i desenvoluparem un enfocament regional per a Àsia.

- **Augment del finançament:** Espanya treballarà per potenciar noves maneres de fer cooperació i, juntament amb altres actors (societat civil, sector privat, acadèmia, socis multilaterals), per ampliar la participació en iniciatives globals i, per descomptat, avançar en el camí d'increments pressupostaris amb l'objectiu d'assolir el 0,7% de l'RNB el 2030, recollit a la llei. També serà necessari establir un marc de treball innovador a través de la mobilització de noves fonts de finançament i atorgar un paper més rellevant a determinades modalitats de cooperació, com ara la cooperació financera, després de la creació del FEDES.
- **Centralitat de l'acció humanitària:** Espanya és —i ho ha de continuar sent— un soci humanitari reconegut pels seus principis i la seva presència creixent en el panorama humanitari internacional en un moment en què més de 300 milions de persones necessiten ajuda humanitària. Es treballarà per assolir el compromís de destinar el 10% de la nostra AOD a acció humanitària i es prestarà especial atenció a les crisis oblidades, la defensa del dret internacional humanitari, la perspectiva feminista i l'educació en preparació davant d'emergències. Davant l'augment de la conflictivitat, incrementarem la seguretat dels cooperants i treballadors humanitaris.
- **Més lideratge d'Espanya dins de la UE i com a actor global de desenvolupament:** L'elecció d'Espanya com a seu de la IV Conferència Internacional sobre el Finançament per al Desenvolupament, que tindrà lloc el juny del 2025 a Sevilla, significa una oportunitat perquè Espanya consolidi el seu perfil multilateral, capaç de forjar consensos i coalicions per a l'acció en el finançament del desenvolupament acompanyat d'iniciatives concretes per reduir la bretxa de finançament dels ODS, que se situa actualment

voltant dels quatre bilions d'euros. Espanya també participarà molt activament en el disseny de l'agenda post-2030. Així mateix, es buscarà aconseguir el màxim partit de les nostres contribucions financeres per tal d'augmentar la visibilitat i la reputació d'Espanya. Fomentarem la mobilització de

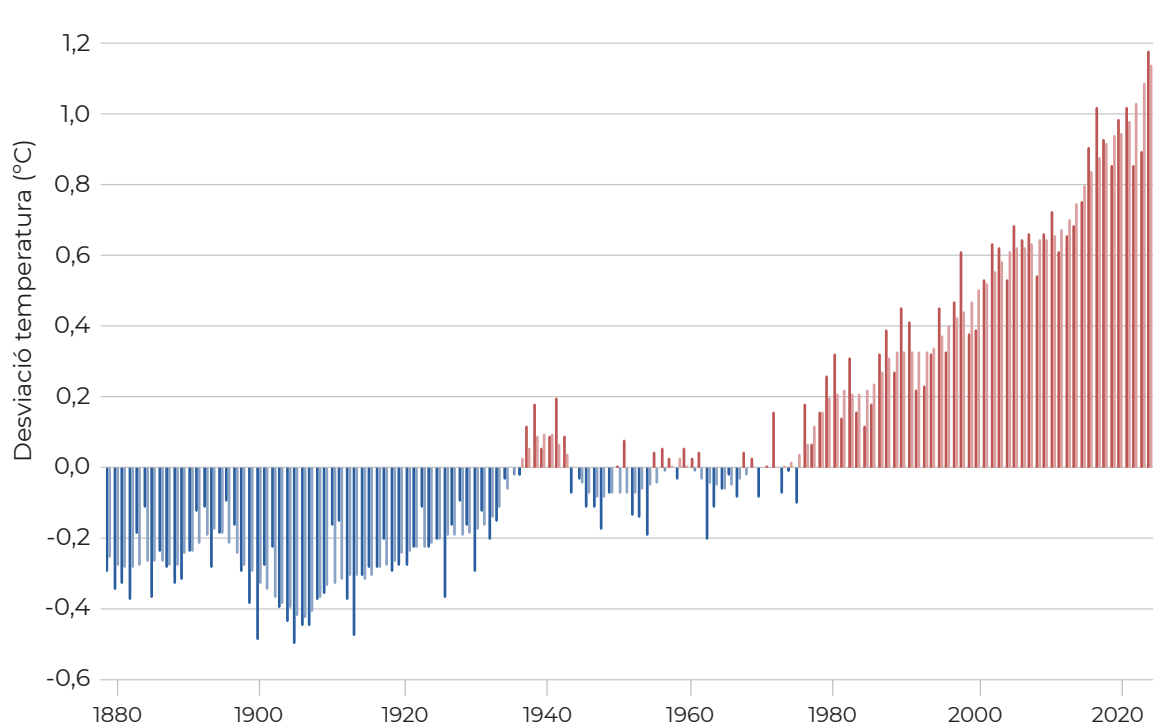
capital privat en projectes de desenvolupament, per exemple, a través de la inversió d'impacte i afavorint la participació d'empreses espanyoles en projectes de desenvolupament i inversions sostenibles. La col·laboració dels sectors públic i privat és clau de cara a tancar la bretxa de finançament.

Afrontar l'emergència climàtica i de biodiversitat

Cada any que passa es trenca el rècord d'emissions de l'any anterior. Les temperatures globals ja han superat el llindar crític d'1,5 °C en diverses ocasions. En aquest context d'extrems climàtics, de creixent competència pels recursos naturals i de pèrdua accelerada de biodiversitat, la comunitat internacional ha d'adoptar una acció immediata i coordinada.

Espanya assumeix aquest repte des d'una posició de lideratge, recolzada per la seva inversió en energies renovables i el seu compromís inequívoc amb un planeta més sostenible, habitable i verd, en el qual aspirem a estar a l'avantguarda en matèria de transició energètica, seguretat hídrica, preservació i restauració de la biodiversitat, gestió del medi ambient i lluita contra la desertificació.

Temperatura global en superfície relativa a la mitjana 1951-1980

Font: NASA.

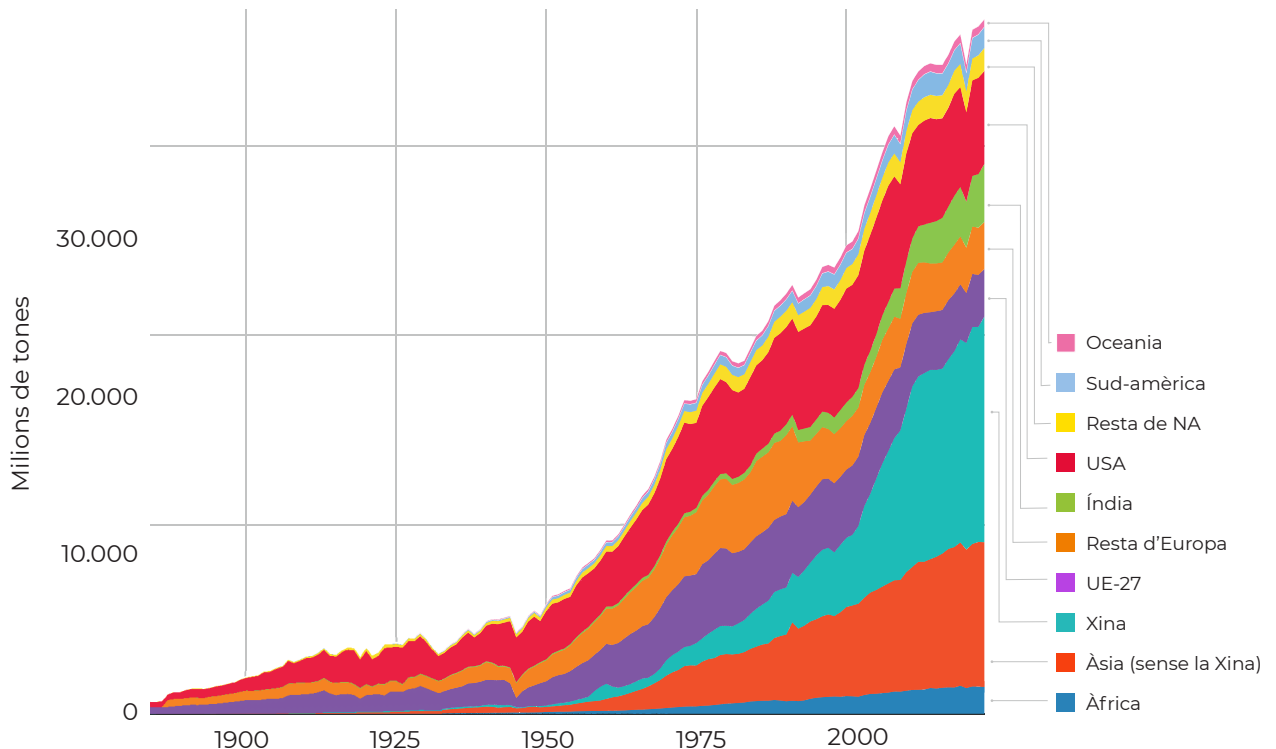
D'altra banda, la Unió Europea constitueix un dels espais econòmics amb menys emissions amb relació a la seva indústria, que representa al voltant del 6% del total mundial. Els esforços europeus han de continuar, també com a exemple per a altres actors, però no són suficients per interrompre la tendència a l'augment de les temperatures. Per això, els esforços diplomàtics per reforçar la cooperació i el compromís amb els socis globals són especialment importants. Ara bé, perquè tinguin èxit, és també indispensable tenir en compte les seves necessitats, sobretot pel que fa a finançament.

Amb aquest objectiu, la diplomàcia verda espanyola se centra a impulsar la implementació efectiva dels acords climàtics i ambientals internacionals. Espanya desenvolupa una estratègia orientada a la implementació de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic i l'Acord de París per continuar avançant en els esforços de descarbonització. La prioritat és evitar superar l'objectiu establert a París de limitar l'escalfament global a 1,5 °C, focalitzant les accions en aquesta dècada crítica en l'eliminació

progressiva de combustibles fòssils i la seva substitució per energies renovables i eficiència energètica. A aquests efectes, contribuirem a millorar les capacitats d'adaptació i atenuació de l'impacte del canvi climàtic de tots els països a través de la mobilització de recursos d'acord amb l'Estratègia Espanyola de Finançament Climàtic Internacional i la coherència dels fluxos financers amb un desenvolupament baix en emissions.

En línia amb el Pla Industrial del Pacte Verd, Espanya reforçarà el seu lideratge en tecnologies netes d'acord amb el Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima 2023-2030. La ferma aposta d'Espanya per les energies renovables ha reduït la seva dependència energètica, amb preus de l'energia assequibles per primera vegada en la seva història. La descarbonització, la seguretat de subministrament i l'assequibilitat continuaran sent un compromís de la nostra política exterior. Els pròxims anys, en què el mapa de les inversions industrial variarà substancialment, s'obre una finestra d'oportunitat gràcies a uns preus més baixos de l'energia a causa de la forta aposta en energies renovables.

Emissions anuals de CO₂ per regió

Font: Global Carbon Budget (2025).

La protecció de la biodiversitat, les aigües continentals i els oceans representa un altre eix clau de la política mediambiental espanyola. Espanya augmentarà els esforços de protecció de la biodiversitat per mitjà de la implementació del Marc Global de Biodiversitat Kunming-Montreal 2030, que estableix els objectius i les metes mundials per a aquesta dècada. Així mateix, s'impulsarà la protecció dels oceans per assegurar la protecció i la gestió efectiva del 30% de la superfície marina per al 2030. Amb aquest objectiu, avançarem en l'aplicació de l'Acord per a la protecció de la biodiversitat més enllà de les fronteres nacionals (BBNJ), la protecció de l'Àrtic i de l'Antàrtida, el futur acord global sobre plàstics i la promoció d'una pausa precautòria en el marc de la regulació de la mineria submarina.

Espanya treballarà per enfortir la lluita contra el tràfic d'espècies i la degradació d'ecosistemes terrestres. Les iniciatives espanyoles se centren a combatre el tràfic il·legal i el furtivisme internacional d'espècies silvestres per tal d'abordar tant l'efecte significatiu que tenen aquestes activitats per a la biodiversitat com les conseqüències socials per a les comunitats locals. A més, es reforçarà el compromís internacional en la lluita contra la desforestació i el foment de la sostenibilitat de les cadenes de subministrament de matèries primeres agrícoles, ramaderes i forestals. En l'àmbit mediterrani, Espanya continuarà impulsant la col·laboració i la cooperació per a la conservació i restauració de la biodiversitat, especialment en col·laboració amb l'oficina de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN) per al Mediterrani, amb seu a Espanya.

Així mateix, s'impulsarà la lluita contra la desertificació i la resiliència a la sequera, tenint en compte tant la seva importància ambiental com els seus vincles amb la lluita contra la pobresa, la seguretat alimentària i els conflictes armats.

L'Aliança Internacional per a la Resiliència a la Sequera (IDRA), impulsada amb el Senegal, exemplifica el nostre compromís amb la lluita contra a desertificació i les seves conseqüències socioeconòmiques. Finalment, se cercarà reforçar la cooperació espanyola en l'àmbit internacional en matèria d'incendis forestals, especialment a l'Amèrica Llatina, on ja hi ha vincles i accions importants respecte d'això. Així mateix, es promouran acords bilaterals en matèria de patrimoni natural i biodiversitat amb els països limítrofs (França, Portugal i el Marroc), com també amb països que comparteixin l'àmbit territorial d'espècies migratòries presents a Espanya.

En un context marcat pel creixent interès geoestratègic dels espais polars, la nova Estratègia Polar espanyola del 2025 consolida el nostre compromís amb la protecció d'aquests espais. Espanya reforça la presència en les regions polars sobre la base de la seva trajectòria científica, la participació en els òrgans del sistema antàrtic i el seu paper com a Estat observador al Consell Àrtic. Espanya defensa els espais polars com a espais de pau i seguretat, de protecció del medi ambient i gestió racional dels recursos naturals, que han de ser governats a escala multilateral, d'acord amb el dret internacional.

C. UNA ESPANYA QUE CONSTRUEIX PAU I SEGURETAT

Adaptar-nos a un món més conflictiu

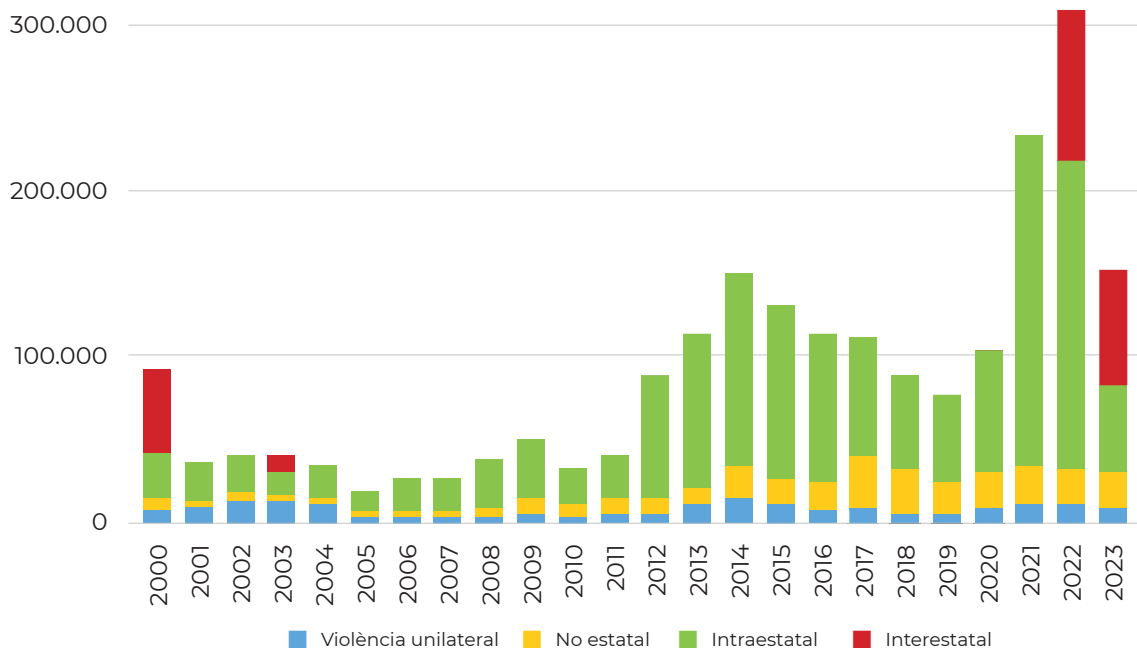
Espanya es manté ferma en el compromís amb un sistema multilateral que ha donat resultats i que és més necessari que mai. Al mateix temps, és conscient de la necessitat d'adoptar mesures de cara a adaptar-se al nou entorn internacional.

El deteriorament de la seguretat, aquests últims anys, posa fi al dividend de la pau, del qual Europa ha gaudit durant dècades. Des de 1945, la humanitat no havia hagut de bregar amb un nombre tan alt de conflictes. Actualment, hi ha al voltant de cinquanta conflictes actius, amb gairebé la meitat dels membres de les Nacions Unides involucrats, de manera directa o indirecta, a la vegada que creix el nombre de víctimes fins a xifres no vistes en tres dècades i l'impacte

econòmic de la violència assoleix el 13% del PIB mundial. Aquest escenari es reflecteix en un rècord d'inversió global en defensa i en un creixent risc de proliferació nuclear. El possible increment del risc d'amenaques transnacionals (terrorisme o crim organitzat) que propicien els estats fallits també serà clau durant els pròxims quatre anys.

L'acció exterior d'Espanya s'ha de reforçar en tots els àmbits per protegir millor els nostres ciutadans i els seus projectes de vida davant d'una major inestabilitat i conflictes. Això és competència de la diplomàcia, la defensa i la seguretat ciutadana, enteses en sentit clàssic, però també abasta conceptes més amplis que van des de la promoció de la nostra seguretat econòmica

Víctimes de conflictes armats

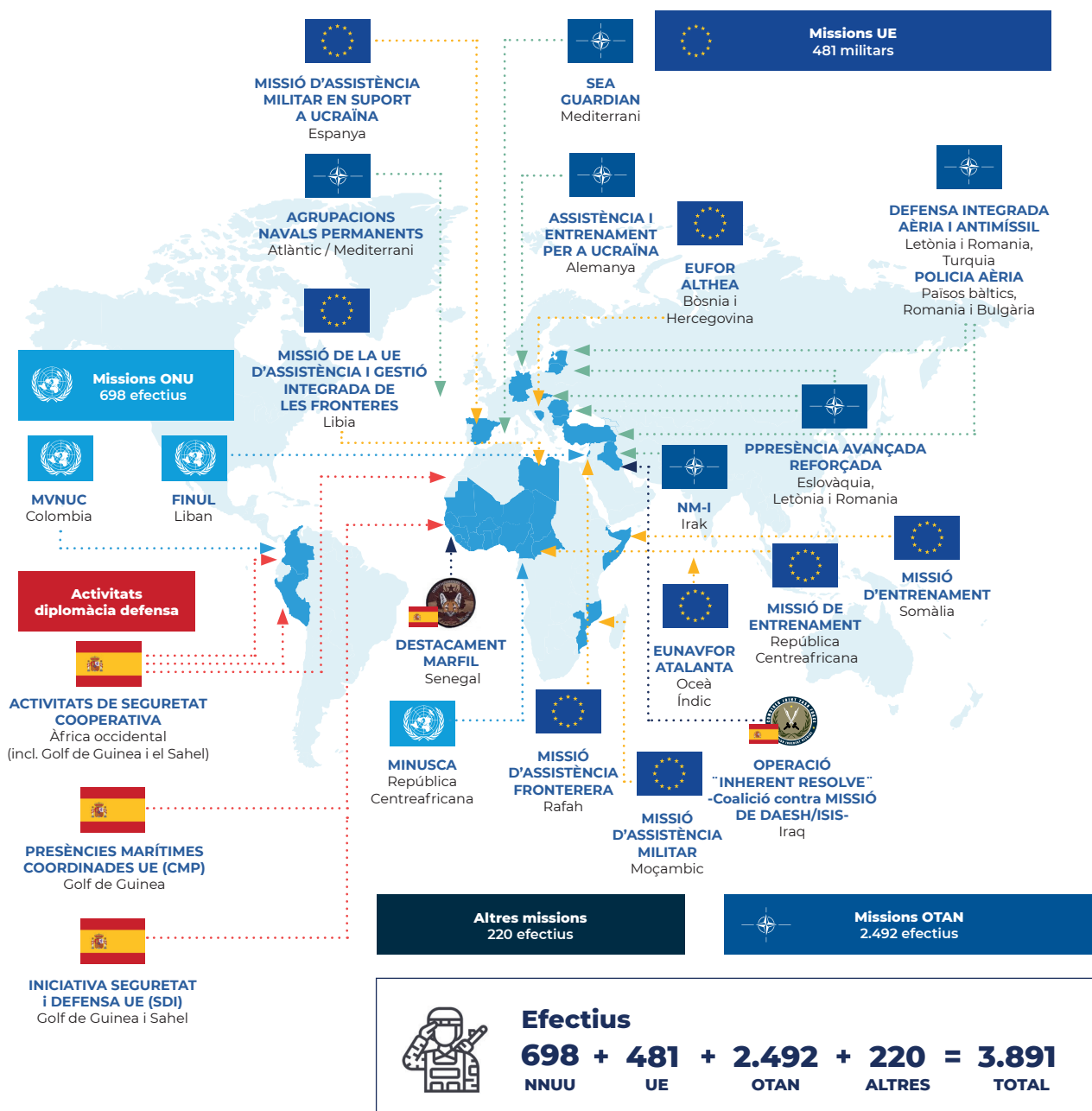

Font: Uppsala Conflict Data Program.

fins a fer front a intents de coerció econòmica o amenaces híbrides, incloent-hi les ciberamena ces i la desinformació. Aquest compromís implica la contribució a desplegaments conjunts, la promoció de polítiques de defensa coordinades amb els nostres socis, el desenvolupament de capacitats diplomàtiques i de seguretat adaptades al nou context global i la cerca de respostes eficaces a les amenaces compartides.

Tot això respon a una concepció integrada de la seguretat, d'acord amb l'Estratègia de Seguretat Nacional. La seguretat és un bé públic europeu i internacional, i el nou context obliga Espanya i Europa no només assumir més quotes de responsabilitat sobre la defensa, sinó també a projectar aquesta tasca fora de les nostres fronteres, contribuint a la seguretat col·lectiva i posicionant-nos com a proveïdors de seguretat.

Missions internacionals en curs en les quals participa Espanya (2025)

Font: Ministeri de Defensa, 2025.

Espanya continuarà participant activament en l'arquitectura de seguretat internacional, euroatlàntica i europea, apostant decididament pel seu caràcter solidari i basat en normes. L'OTAN continuarà sent el focus principal de la nostra contribució a la dissuasió i defensa col·lectives, la prevenció i gestió de crisis i al desenvolupament de partenariats, en especial en el marc del Pla d'Acció de l'Aliança per al Veïnat Sud. En aquest darrer aspecte, Espanya ha de mantenir un paper de lideratge, tant en l'impuls del diàleg polític d'alt nivell com en el suport de la tasca del Representant Especial de Secretari General per al Veïnat Sud. Així mateix, Espanya mantindrà els seus esforços en el marc de la cooperació pràctica, en particular a través de la contribució als paquets d'enfortiment de capacitats dels països socis, que Espanya ja ha dut a terme el 2024. A més, es reforçarà el diàleg polític amb els socis del Diàleg Mediterrani i la Iniciativa de Cooperació d'Istanbul.

En aquest període, Espanya continuarà impulsant la inversió en seguretat i defensa en línia amb els compromisos adquirits a l'OTAN, i contribuirà de manera molt destacada als desplegaments de l'OTAN i a les missions i operacions de la UE. I encara més important: Espanya continuarà assumint, com a aliat fermament compromès, i en virtut de la seva configuració política, geogràfica i econòmica, una quota important de la càrrega de seguretat col·lectiva, reafirmant el caràcter indivisible de la seguretat i la defensa de tots els aliats, en línia amb el Concepte Estratègic de Madrid.

Atès el seu pes i trajectòria, Espanya ha d'assumir en aquest període un paper central en la incipient Unió Europea de la Defensa. Així mateix, cercarem consolidar la relació estratègica entre l'OTAN i la UE sobre la base dels principis de complementaritat, coherència i reforç mutu. El nostre Servei Exterior, les nostres Forces Armades i els Cossos i Forces de Seguretat, com també altres administracions públiques, estan activament involucrats en la definició, el plantejament i el desplegament progressiu d'aquesta necessària dimensió del procés de construcció europeu, tan llargament debatut i que ara és imposterable.

Espanya també ha de continuar incrementant la seva quota de participació en els programes i instruments de la UE en aquest àmbit. Serà objecte d'atenció prioritària la «Facilitat Europea per a la Pau», que ofereix oportunitats per incrementar la contribució d'Espanya a l'estabilitat del nostre entorn estratègic. A més, aquest important instrument també es pot beneficiar de la nostra vocació global.

L'aprofitament de totes les oportunitats que oferirà el Reglament sobre el Programa de la Indústria de Defensa és un altre objectiu prioritari per a aquest període, com també ho serà dotar el pròxim Marc Financer Plurianual de recursos significatius en suport del sector de la seguretat i la defensa. Amb aquesta política, es generaran externalitats positives en innovació, autonomia europea i creació d'ocupació qualificada, cosa que redundarà en benefici de la societat espanyola.

Espanya ha impulsat el Pla Nacional per a la promoció de la participació en les missions civils de la UE, que preveu la coordinació del Ministeri d'Exteriors, Unió Europea i Cooperació amb altres departaments per elevar significativament, en aquest període, el desplegament de personal espanyol en aquestes missions, que contribueixen al paper de la UE com a proveïdor de seguretat global.

Espanya ha de continuar mantenint el seu compromís actiu amb l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE). L'esperit i els principis de l'Acta Final de Hèlsinki, que fa cinquanta anys, s'han de reafirmar especialment en el difícil context generat per la invasió a gran escala de Rússia a Ucraïna, com hem fet amb la nostra presidència del Fòrum de Cooperació en Seguretat, el primer quadrimestre del 2025. El període 2025-2028, amb un nou secretari general designat recentment, l'objectiu principal ha de ser preservar el sistema de control d'armaments a Europa, les mesures de transparència, intercanvi d'informació i de foment de la confiança del qual poden tornar a ser útils per reforçar l'arquitectura de seguretat europea.

Les Nacions Unides tenen una responsabilitat primordial sobre el manteniment de la pau i la seguretat internacionals. Espanya ha de tenir una participació destacada en les operacions de manteniment de la pau, que ha estat una eina imprescindible aquests últims 75 anys. Espanya ocupa el lloc 25 de 121 països contribuents per nombre d'efectius (el segon país de la UE) i el 12 com a contribuent al pressupost d'operacions de manteniment de la pau. La presència d'un nombre més gran de dones als desplegaments és un compromís essencial. Espanya mantindrà el seu compromís amb la Força Interina de les Nacions Unides per al Líban (FINUL), en què ha fet una contribució important des del principi i ha exercit un lideratge destacat. A més, cercarà un suport polític unificat en la renovació de mandats clars i definits i donarà suport a la creació de noves missions en contextos fràgils.

Espanya continuarà conreant les relacions bilaterals en matèria de seguretat i de defensa amb un nombre creixent de països i d'organitzacions internacionals, en àmbits com la formació i l'intercanvi d'experiències, la realització d'exercicis conjunts, la cooperació industrial i la cooperació tècnica, entre d'altres. Els pròxims anys, caldrà aprofundir en àrees de cooperació específiques com els reptes i les oportunitats de la digitalització, la lluita contra les campanyes híbrides, la migració irregular i el tràfic de persones i la lluita contra el terrorisme i el crim organitzat. En aquest marc, Espanya atorga una gran rellevància al Conveni de Cooperació per a la Defensa amb els Estats Units. Així mateix, serà essencial impulsar els instruments destinats a promoure la seguretat i el diàleg, com ara la Iniciativa 5+5 Defensa al Mediterrani occidental, per afavorir una cooperació basada en la confiança entre iguals.

Els pròxims quatre anys seran clau per evitar que el món entri en una nova era de proliferació. Cal proporcionar una resposta política. L'enfortiment de la nostra seguretat inclou necessàriament instruments internacionals com l'arquitectura de control d'armaments, la no proliferació i el desarmament. Espanya mantindrà el seu suport polític, tècnic i financer a organismes clau com l'Organisme Internacional de l'energia Atòmica (OIEA), l'Organització per a la Prohibició de les Armes Químiques (OPAQ) o la Comissió Preparatòria de l'Organització per a la Prohibició Completa dels Assajos Nuclears (OTPCE), fonamentals per a l'arquitectura internacional de no proliferació, gràcies a les seves capacitats de verificació i d'inspecció.

Espanya continuarà la seva tasca per contrarestar l'amenaça terrorista i el crim organitzat, prevenint la desestabilització social i política que generen. Aquest esforç exigeix abordar les causes de la radicalització i de l'extremisme violent, com també prestar suport i reconeixement a les víctimes. La cooperació i la solidaritat amb els països més afectats per aquest flagell continuaran sent principis rectors de l'acció exterior espanyola. En aquest sentit, el nostre país mantindrà els seus compromisos en el marc de les Nacions Unides, la UE i l'OTAN, a través d'iniciatives com el Procés d'Àqaba o la participació en operacions com la Coalició Global contra el DAESH, amb les quals Espanya ja ha demostrat la seva determinació a l'hora de combatre aquestes amenaces.

La millora constant en el coneixement de les amenaces i la gestió d'indicadors d'alerta és essencial per respondre als múltiples reptes de seguretat. El reforç del Centre Nacional d'Intel·ligència i la coordinació entre els òrgans d'intel·ligència, nacionals

i internacionals, són fonamentals per anticipar riscos, protegir la població i articular respostes eficaces davant d'escenaris canviants.

Espanya treballarà per modernitzar les seves capacitats de seguretat i de defensa davant noves amenaces digitals associades a la IA, com les clonacions de veu, la manipulació d'imatges o la proliferació d'identitats falses, cada cop més avançades. A més a més, es buscarà augmentar la nostra resiliència davant l'increment d'atacs a dispositius connectats, des de vehicles autònoms fins a infraestructures crítiques com preses hidroelèctriques, com també l'auge de la ciberdelinqüència. El desenvolupament d'infraestructures digitals públiques (DPI) resilients, segures i interoperables és la base de la transformació digital espanyola. En aquest marc, s'aprovarà un Pla de Vigilància d'infraestructures marines, especialment les submarines. Així mateix, s'enfortirà el paper de la IA en la gestió d'emergències davant desastres naturals o atacs terroristes, cosa que facilitarà el disseny d'estratègies de resposta.

L'enfortiment de les capacitats en matèria de sancions serà prioritari. Les mesures restrictives o sancions internacionals s'estan expandint notablement. Una prioritat serà desenvolupar la Unitat de Sancions del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació (MAUC), amb rang de subdirecció general. S'enfortirà mitjançant mecanismes adequats d'intercanvi d'informació i coordinació interministerial per participar eficaçment en els processos internacionals d'adopció i seguiment d'aquestes mesures. Aquest pas és clau per avançar cap a un marc normatiu específic. Espanya continuarà donant suport a un ús raonable i proporcionat de la política de sancions com a mitjà per desincentivar conductes il·lícites, salvaguardant el seu caràcter selectiu i excepcional.

El canvi climàtic es perfila com un desafiament transversal amb implicacions profundes en la seguretat i la defensa. Espanya donarà continuïtat a les mesures recollides al Pla Nacional d'Adaptació al Canvi Climàtic i a l'estratègia del Ministeri de Defensa en aquesta matèria i fomentarà la cooperació entre les forces armades i els mitjans civils per fer front a emergències, tant en territori nacional com internacional. En aquest marc, Espanya continuarà oferint suport en casos de desastres fora de les nostres fronteres, incloent-hi el desplegament de la Unitat Militar d'Emergències (UME) i de l'Equip Tècnic Espanyol d'Ajuda i Resposta a Emergències (START), que permet disposar d'un equip sanitari llest per desplegar-se en menys de 72 hores a qualsevol racó del món on es produeixi una emergència humanitària.

UN IMPULS DECIDIT A LA INDÚSTRIA DE DEFENSA ESPANYOLA

La indústria de defensa constitueix un sector clau per a la nostra seguretat econòmica i, per tant, ha d'estar més imbricat a la nostra política industrial. La indústria espanyola de defensa es troba entre les més exportadores del món. Tanmateix, el profund canvi del sector a escala europea i internacional i la necessitat de superar l'atomització de les nostres empreses convida a fer nombrosos canvis els pròxims anys. L'increment de la inversió en defensa a escala global, la irrupció de nous actors industrials i els avanços tecnològics que estan transformant el camp de batalla fan imprescindible i urgent adaptar la nostra indústria de defensa a aquesta nova realitat. Amb aquest propòsit, es prestarà especial atenció a l'enfortiment de la base industrial i tecnològica espanyola i es fomentarà la interoperabilitat i les sinèrgies amb els sectors tecnològic i espacial. Per fer-ho, s'adoptaran mesures adreçades a augmentar la mida i la competitivitat de les nostres empreses i el seu accés a economies d'escala, com també la seva participació en projectes europeus i licitacions internacionals. A més a més, se cercaran compromisos de despesa a mitjà i llarg termini que facilitin la inversió i la innovació, amb la finalitat d'impulsar el desenvolupament del sector, la seva transformació tecnològica i la generació d'ocupació de qualitat. Tot això en línia amb l'Estratègia Industrial de Defensa.

S'implementarà el Pla Industrial i Tecnològic per a la Seguretat i la Defensa. Aquest pla canalitzarà el nostre esforç inversor i programes de col·laboració publicoprivada per crear un salt tecnològic i industrial a Espanya. Es tracta d'una aposta per la innovació, el desenvolupament de tecnologies de doble ús per a la creació de noves empreses i l'escalat de pimes i d'empreses emergents locals. Aquest impuls redundarà en l'avenç tecnològic d'altres sectors en línia amb l'objectiu d'incrementar la nostra competitivitat i l'increment de resiliència en les cadenes de subministrament. S'establirà una taula operativa sobre la dimensió de política exterior de la indústria espanyola de defensa, amb participació del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, del Ministeri de Defensa, del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa i del Ministeri d'Indústria i Turisme, per articular i executar, en reunions periòdiques, una veritable diplomàcia espanyola de la indústria i de defensa.

Espanya tractarà de consolidar-se com un actor clau al sector espacial europeu, augmentant la seva participació en l'Agència Espacial Europea (ESA), en el programa espacial de la UE i en missions europees. Es donarà suport al desenvolupament de projectes espacials conjunts i a l'entrada d'empreses espanyoles en mercats estrangers i es reforçarà la base tecnològica i industrial del sector espacial espanyol.

Construir pau des de la coherència

Espanya continuarà defensant l'aplicació universal i coherent del dret internacional, incloent-hi el dret internacional dels drets humans i el dret internacional humanitari. Així ho ha fet en els casos d'Ucraïna, l'Orient Mitjà o la República Democràtica del Congo. El principi de prohibició de l'ús de la força i el respecte de la sobirania i la integritat territorial dels estats constitueix la pedra angular de l'ordre internacional que ha permès reduir substancialment el nombre de guerres interestatals les últimes dècades, alhora que es multiplicava el nombre d'estats membres de les Nacions Unides.

La legitimitat del dret internacional descansa en la seva aplicació universal. Les inconsistències o la doble moral en la defensa de la legalitat debiliten la confiança dels nostres socis, posen en dubte la nostra capacitat i la dels nostres aliats de mantenir la legalitat vigent, prevenir noves violacions i aconseguir futurs acords, la qual cosa erosiona la nostra eficàcia en l'àmbit internacional.

La lluita contra la impunitat per la comissió dels crims més greus constitueix l'eina principal de dissuasió per evitar crims futurs. Des del valor de l'experiència i la memòria, Espanya continuarà lluitant contra la impunitat i per la reparació de les víctimes, en totes les circumstàncies i conflictes. Aquest compromís amb la justícia internacional es materialitza a través del nostre suport als tribunals internacionals, en particular, mitjançant la participació d'Espanya en casos clau davant la Cort Internacional de Justícia i la defensa de la Cort Penal Internacional en el seu paper fonamental d'assegurar l'aplicació universal del dret internacional com a base d'una pau justa i estable. Continuarem treballant amb l'Oficina de les Nacions Unides de Lluita contra el Terrorisme i en el marc del Consell d'Europa, en què continuarem liderant iniciatives per enfortir la justícia internacional i defensar els valors democràtics. Així mateix, contribuirem activament als debats del Tribunal Especial per al Crim d'Agressió contra Ucraïna i l'establiment de la Comissió de Reclamacions i continuarem donant suport a la tasca del Registre de Dany.

L'objectiu de la política exterior d'Espanya és la construcció de la pau com a garantia de seguretat. La nostra posició geogràfica, condició de soci europeu i atlàntic, percepció internacional i

capacitat de diàleg en contextos diversos ens situen en una posició privilegiada per dur a terme aquesta tasca. Amb aquest objectiu, Espanya aspira a consolidar una estructura més sòlida de diplomàcia preventiva i promoció de la pau en escenaris de tensió i crisi d'especial complexitat, d'acord amb l'Estratègia de Diplomàcia Humanitària espanyola. La proliferació de conflictes obliga a redoblar els esforços internacionals i nacionals de mediació i la diplomàcia de segona via en situacions de conflicte i postconflicte i en contextos fràgils. En aquesta línia, es rellançaran els treballs del Centre Internacional de Toledo per a la Pau (CITpax) i se cercarà la col·laboració amb socis que participin en esforços de mediació.

La construcció de la pau inclou molts altres aspectes de curt, mitjà i llarg termini en els quals continuarem treballant. S'enfortiran els mecanismes de prevenció i resolució de conflictes, es donarà suport a transicions polítiques, justícia transicional, processos de Desarmament, Desmobilització i Reintegració d'excombatents (DDR) i reformes del sector de seguretat. La cooperació al desenvolupament s'usarà com a eina per enfortir estats fràgils, estabilitzar contextos postconflicte i facilitar la seva reintegració econòmica.

Espanya continuarà aplicant un enfocament de seguretat humana que situï les persones al centre de la seva acció exterior, atorgant la màxima importància a la defensa del dret internacional humanitari en totes les circumstàncies i conflictes. Amb aquest objectiu, en les operacions a l'exterior, les Forces Armades espanyoles vetllaran per la protecció de la població civil, prestant especial atenció a col·lectius vulnerables, com dones i infants. Es promourà un model de presència exterior que respecti les particularitats socioculturals locals i protegeixi els drets de la infància. Així mateix, es mantindrà el suport al Programa Mundial d'Aliments i a la iniciativa d'Escoles Segures i es fomentarà la integració de la dona com a actor central de la pau a través de l'Agenda Dones, Pau i Seguretat.

El respecte del dret internacional humanitari és fonamental per a Espanya, especialment pel que fa a la prohibició de determinats tipus d'armament, per la qual cosa mantindrem el nostre compromís i suport a les convencions.

Adicionalment, Espanya jugarà un paper protagonista en els esforços internacionals per garantir que les aplicacions militars de les noves tecnologies compleixin sempre les normes del dret internacional humanitari. En aquest marc, Espanya continuarà donant suport als treballs de l'Assemblea General de les Nacions Unides en matèria de regulació d'armes autònoms letals (LAWS) i continuarà impulsant, amb els Països Baixos i la República de Corea, el procés de les cimeres sobre Ús Responsable de la Intel·ligència Artificial en l'Àmbit Militar (REAIM).

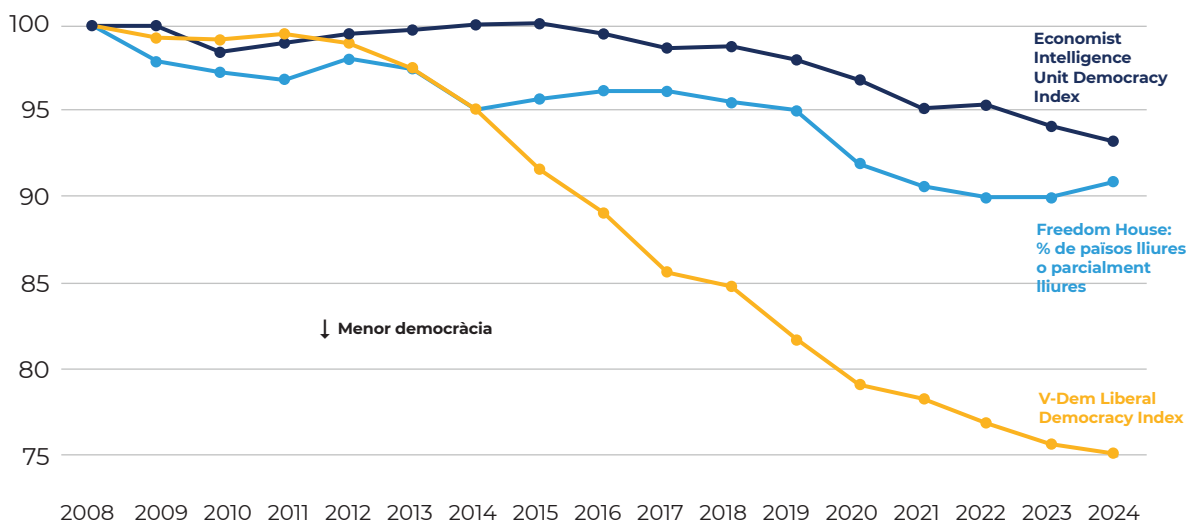
Caldrà que ens dotem d'instruments nacionals, com un sistema de control d'exportacions renovat i reforçat, continuar col·laborant amb altres països en els règims de control d'exportacions existents (Acord de Waassenaar, Grup de Subministradors Nuclears, Grup d'Austràlia i Règim de Control de Tecnologia de Missils, principalment) i participar en els processos oberts en l'àmbit internacional per controlar les transferències de tecnologies emergents i disruptives, a través d'instruments com el control estratègic d'exportacions o la seguretat en la recerca.

Enfortir la nostra resiliència democràtica

La creixent polarització social i el deteriorament democràtic a escala global responen a causes profundes i a una sèrie de factors que els amplifiquen.

En una època marcada per una interconnexió sense precedents, ens trobem paradoxalment dividits. La digitalització ha contribuït a ampliar la participació en tots els àmbits de la vida social

Índexs democràtics globals

2008=100

Elaboració pròpia a partir de fonts originals. La dada de V-Dem està ponderada per població.

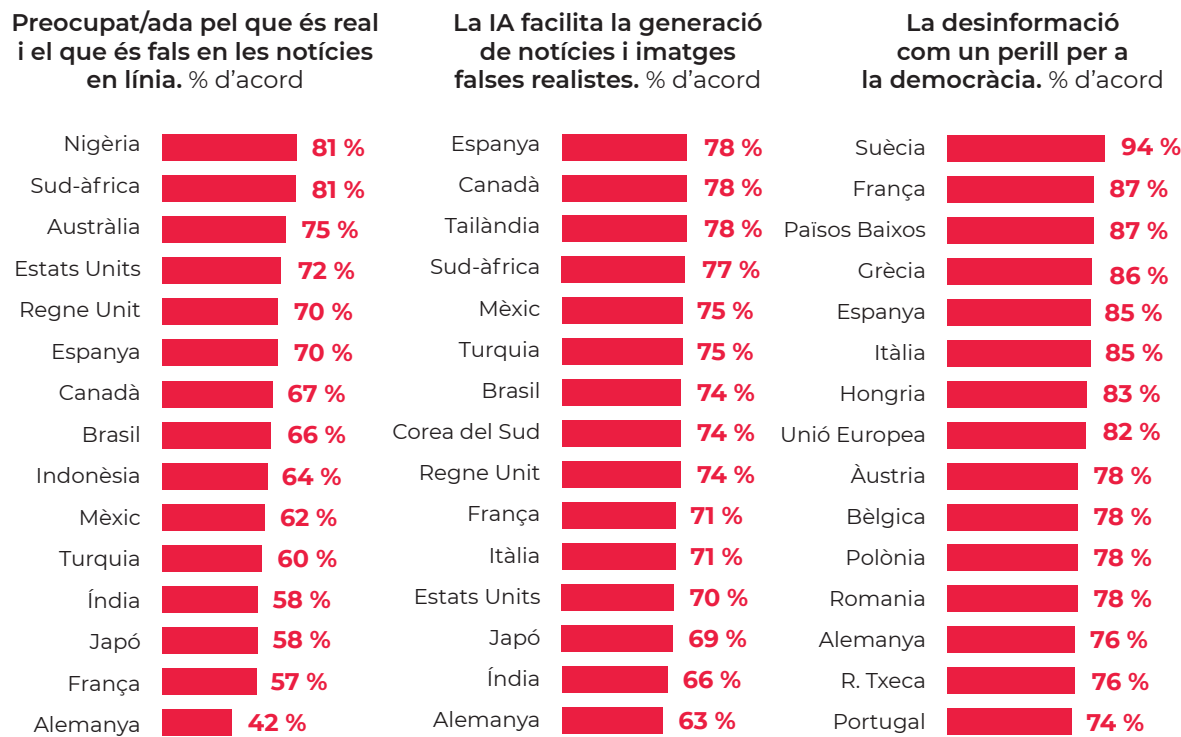
i política i democratitzar l'accés a la informació, però també ha multiplicat els riscos de manipulació i polarització social. Els biaixos algorítmics, l'erosió de la privadesa i l'increment d'estratègies híbrides de desinformació, manipulació i interferència d'informació estrangera (FIMI) o els ciberatacs no són simples desafiaments tècnics, sinó amenaces contra la cohesió social i les institucions i processos democràtics. A això se suma la irrupció de la intel·ligència artificial generativa, amb un gran potencial positiu, però també amb capacitat de distorsionar la realitat i fomentar la polarització mitjançant la creació de continguts falsos. Tot això posa en risc la nostra convivència i ens fa més vulnerables davant la radicalització, el discurs d'odi i la ingerència externa.

En aquest context, les societats obertes es troben en una situació de vulnerabilitat que parteix d'una asimetria estratègica entre règims oberts i tancats. Aquests últims han aconseguit exercir un grau de control molt elevat sobre els espais

digitals al seu territori, cosa que ha ocasionat noves possibilitats d'influència a través d'operatives que poden arribar a ser molt centralitzades, eficaces i barates. Alguns actors pretenen aprofitar la diversitat, l'obertura i el pluralisme de les democràcies com una sort de taló d'Aquil·les geopolític. Mitjançant estratègies híbrides que inclouen la manipulació mediàtica, la promoció de narratives de decadència europea i desinformació climàtica o migratòria, cerquen erosionar la confiança ciutadana en les institucions i alimentar l'extremisme per legitimar els seus models autoritaris i reconfigurar l'ordre internacional en benefici seu.

No podem romandre impassibles davant l'intent de *hackejar* les nostres societats obertes: hem d'aprendre a defensar-nos sense que això impliqui comprometre els nostres valors. En un context de creixent geopolitització tecnològica i davant dels riscos que planteja la desregulació i la fragmentació reguladora, Espanya defensa més transparència,

Desinformació: una preocupació global

Font: Digital News Report 2024. Reuters Institute for the Study of Journalism, Universitat d'Oxford.

Font: Global views on AI and disinformation, 2023. IPSOS.

Font: Eurobaròmetre estàndard 102, 2024. Comissió Europea.

neutralitat i rendició de comptes per part de plataformes tecnològiques. L'anonimat no pot ser sinònim d'impunitat per a la comissió de delictes, ni servir d'eina per a la suplantació d'identitat i pràctiques il·lícites i fraudulentos. També cal aprofundir en la transparència algorítmica. Les plataformes i els seus directius s'han de responsabilitzar de l'impacte negatiu dels seus serveis i conductes. Els actors públics i les plataformes digitals han de col·laborar per interrompre les operacions d'influència estrangeres i la desinformació i prioritzar la protecció dels grups vulnerables enfront dels discursos d'odi i l'assetjament. Abordarem aquests riscos a escala bilateral i multilateral.

Reforçar la cooperació internacional per prevenir i lluitar contra la desinformació és una prioritat indefugible. A més de les eines desenvolupades a escala europea i nacional, Espanya continuarà treballant per millorar l'intercanvi fluid d'informació, la cooperació operativa per a l'alerta precoç sobre incidents a través de l'activació de xarxes i el desenvolupament i l'aplicació d'eines de reacció, incloent-hi els equips de reacció ràpida nacionals en l'àmbit del ciberespai i experts en accions híbrides. Els països de parla hispana tenim una responsabilitat compartida per prevenir i combatre aquesta amenaça, per la qual cosa Espanya continuarà promovent nous mecanismes de cooperació bilateral i multilateral a aquests efectes. En aquest marc, Espanya impulsarà el paper del Centre Europeu per a la Transparència Algorítmica de Sevilla. Igualment, Espanya continuarà promovent, a través de la cooperació internacional, la iniciativa «En defensa de la democràcia. Lluitant contra l'extremisme», juntament amb els presidents de Xile, Brasil, Colòmbia i l'Uruguai, que s'han unit a aquesta iniciativa.

Reforçar la cohesió interna

La cohesió social i territorial atorga legitimitat i estabilitat a països i institucions, i constitueix la base de tota societat pròspera i inclusiva.

En un escenari internacional cada vegada més fragmentat i conflictiu, centrat en qüestions de

competitivitat i seguretat, és vital no perdre de vista la importància de la cohesió social i territorial. Una política exterior que ignori aquesta dimensió corre el risc d'erosionar la seva capacitat d'actuar. Espanya parteix de la convicció que la política exterior comença a casa, raó per la qual advoca per una aposta social renovada que compensi els perdedors de les grans transformacions de la nostra societat amb polítiques actives de redistribució i un model de creixement més inclussiu que reforci el suport als territoris afectats pel declivi demogràfic.

El coneixement entre europeus és també un factor essencial de la cohesió interna del projecte polític europeu; l'educació contribueix a la consolidació dels valors comuns europeus a través de la presència de la UE en el currículum educatiu. I contribuint al desenvolupament de l'Espai Europeu d'Educació i al desenvolupament de competències des del sector educatiu, donant suport al programa Erasmus+.

El repte demogràfic emergeix com un dels desafiaments més urgents del nostre temps. La centralització del desenvolupament en pols urbans i financers i taxes de natalitat molt per sota del nivell de reemplaçament a Espanya, Europa i altres regions del món tenen com a conseqüència l'envelliment de la població i el despoblament de zones rurals, cosa que genera «geografies del malestar». Les administracions no poden ser meres espectadores d'aquestes tendències, per la qual cosa el Govern d'Espanya ha posat molt d'èmfasi durant els últims anys en polítiques públiques per pal·liar el repte demogràfic. Per enfortir la cohesió territorial, cal generar noves fonts de creixement i oportunitats descentralitzant la inversió pública, potenciant economies locals amb projectes d'alt valor afegit i garantir una connectivitat eficient entre regions. L'acció internacional en fòrums multilaterals s'ha d'alinear amb l'agenda social interna i promoure un model de globalització més just i sostenible. A més a més, la transició cap a una economia descarbonitzada ofereix una de les palanques clau per diversificar l'estructura econòmica, impulsar la creació d'ocupació i dinamitzar les economies locals.

PART II:
ESPANYA
AL MÓN

Espanya, com a potència euroatlàntica i mediterrània, ocupa una posició geogràfica privilegiada en la intersecció d'Europa i Àfrica. Aquesta ubicació exigeix una implicació activa en el nostre entorn estratègic, atès l'estret vincle que ens uneix amb els països que es troben en aquest espai i la nostra especial sensibilitat als canvis polítics, econòmics i a les possibles crisis que s'hi poden produir.

Al llarg de les últimes dècades, Espanya ha construït, sobre la base dels seus valors i actius de país, una xarxa de relacions bilaterals que van més enllà del seu veïnat en sentit ampli i que ha posat de manifest una veritable capacitat d'interlocució amb totes les regions del món.

L'ENTORN ESTRATÈGIC D'ESpanyA

La situació geogràfica d'Espanya és peculiar dins del context europeu, ja que es troba a l'extrem sud-occidental en la confluència dels espais atlàntic, mediterrani, europeu i africà. A menys de 4.000 quilòmetres de la península Ibèrica, trobem conflictes enquistats i tensions latents —des d'Ucraïna fins a l'Orient Mitjà—, focus d'inestabilitat creixents al Sahel, amb la concentració més gran d'atemptats terroristes del món, com també a Nigèria i Algèria, dos dels nostres principals subministradors energètics. Aquesta situació geogràfica recobra importància al món actual en què es fa més crua la competència estratègica. Ceuta i Melilla, les Canàries i Andalusia estan especialment exposades per la seva situació dins d'Espanya.

Les crisis que tenen lloc en el nostre entorn estratègic repercuteixen directament en l'estabilitat i la seguretat d'Espanya i en el benestar de la població espanyola. Així, la crisi de Líbia va desestabilitzar un Sahel que està exercint pressió migratòria sobre les nostres costes, a més dels evidents efectes humanitaris dels desplaçaments de població i les amenaces potencials del terrorisme i les xarxes de tràfic il·lícit, que s'aprofiten d'aquesta inestabilitat, com presenciem avui en aquesta zona. La crisi de Síria, que va suposar l'arribada d'un gran nombre de refugiats a Europa, va provocar una commoció política decisiva per a l'auge de les forces euroescèptiques i ultranacionalistes. A l'altre extrem, l'agressió russa contra Ucraïna va obligar més de 200.000 ucraïnesos a refugiar-se al nostre país i va provocar una crisi energètica que va alimentar una inflació amb impacte directe sobre els nostres ciutadans i una crisi alimentària que va afectar especialment el nostre veïnat.

Per això, Espanya continuarà mantenint una política bilateral especialment activa en el seu entorn

estratègic, posant en valor els seus instruments polítics, econòmics i de desenvolupament per promoure l'estabilitat, el creixement i el progrés, i la complementarà amb una participació constructiva en la definició de les polítiques europees, suport en matèria de seguretat i governança i de les capacitats dels estats que ho sol·licitin. Aquesta prioritat es traduirà en un major nombre de viatges i visites, un diàleg polític reforçat i una implicació especialment intensa en les crisis que sorgeixin en aquest, tant des del punt de vista polític com en la resposta humanitària, de reconstrucció i desenvolupament. Espanya continuarà apostant per la cooperació per al desenvolupament com una eina estratègica, canalitzant més recursos cap a l'acció humanitària per fer front a les conseqüències dels conflictes. Això s'ha anat demostrant, per exemple, a través del nostre suport integral a Ucraïna, el suport a la solució dels dos estats i el reconeixement de l'Estat de Palestina, la posada en marxa de les Reunions d'Alt Nivell amb Mauritània, l'Associació Estratègica amb Egipte, el suport a la Comunitat Econòmica d'Estats d'Àfrica Occidental (CEDEAO) o els desplegaments al Líban o Turquia.

La nostra política exterior ha de captar la diversitat i complexitat dels països que ens envolten, incloses les seves fortaleeses i oportunitats. Per això, al marge de les accions específiques que es descriuen en aquesta Estratègia, Espanya es proposa assolir un desplegament diplomàtic universal en el nostre entorn estratègic.

Aquest desplegament universal adaptarà la nostra xarxa diplomàtica a la nova realitat internacional, en la qual Espanya ha de dur a terme un paper més decisiu en el seu entorn més proper, augmentant la nostra informació i els nostres recursos sobre el terreny de manera que contribueixi a una millor gestió dels reptes conjunts i a un major aprofitament de les oportunitats que ofereixen les transformacions econòmiques i social del nostre veïnat. És prioritari fomentar el coneixement d'experts espanyols, especialment en la universitat i el sector privat, sobre els àmbits polític, econòmic i social del nostre entorn estratègic. Continuarem avançant en aquesta tasca, per exemple, a través de les convocatòries fetes pel Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació per a projectes de recerca i el seu suport i interlocució amb centres de pensament i institucions innovadores com el Consell Assessor per a Àfrica.

MÉS EUROPA MÉS ENLLÀ DE LA UNIÓ EUROPEA

En l'entorn immediat de la UE, mereixen especial atenció les nostres relacions amb diversos països de gran rellevància estratègica per a Europa.

Espanya mantindrà el seu compromís amb la sobirania i la integritat territorial d'Ucraïna. Aquest compromís, amb el suport d'un gran consens social i polític, s'ha desplegat des de 2022 a una escala sense precedents en accions de suport diplomàtic, humanitari, econòmic, financer, cultural i jurídic. Des del paquet més gran de la Cooperació Espanyola en la seva història fins a la recepció de més de 200.000 desplaçats ucraïnesos, com també el lliurament de material militar i la formació de prop de 7.000 militars ucraïnesos en el marc de la missió EUMAM-UA. El 2025 Espanya adoptarà un nou paquet d'assistència militar per valor de mil milions d'euros en el marc de l'Acord Bilateral de Seguretat i Defensa, que se suma als més de mil milions concedits el 2024. Espanya ja ha compromès més de 400 milions d'euros en ajuda financera destinada a la reconstrucció.

El nostre suport integral a Ucraïna s'ha concretat a través d'un ferm suport al seu procés d'adhesió a la Unió Europea, iniciat el 2023, sota la Presidència espanyola del Consell de la UE, i que constitueix un element central per garantir a Ucraïna la condició d'Estat lliure, sobirà i fermament ancorat en la família europea. Espanya acompanyarà Ucraïna en el procés de reformes que ha d'emprendre com a part del procés d'adhesió.

Els vincles humans, econòmics i històrics, i les seves importants capacitats estratègiques, fan del Regne Unit un aliat i soci natural d'Europa amb especials vincles humans i econòmics amb Espanya. De fet, el Regne Unit és el tercer inversor global a Espanya, la segona destinació de la inversió espanyola a l'exterior i el primer emissor global de turistes al nostre país. La conclusió d'un acord global, pragmàtic i equilibrat sobre Gibraltar permetrà aprofitar tot el potencial d'aquesta relació estreta.

L'estabilitat i el desenvolupament dels Balcans Occidentals formen part de la nostra visió d'una Europa unida i pròspera. Donarem suport als processos de reforma dels països de la regió i els acompanyarem en el seu camí cap a la Unió Europea, alhora que promourem unes relacions bilaterals més sòlides en els àmbits polític, econòmic i social. L'objectiu és que els països balcànics continuïn identificant Espanya com un soci fiable i un país de referència.

Turquia és un país candidat a l'adhesió a la UE amb el qual mantenim una intensa relació en el marc de l'OTAN i com a actor clau al Mediterrani, Àfrica i l'Orient Mitjà. Aquesta relació es concreta en reunions d'alt nivell periòdiques i en iniciatives com el patrocini de l'Aliança de Civilitzacions de les Nacions Unides.

Encoratjarem la cooperació amb els estats de l'Associació Europea de Lliure Comerç (AELC), sobretot en els àmbits econòmic, científic i de cooperació entre societats civils. Dins d'aquesta associació, **Noruega** és un país amb el qual compartim valors que mantenen un elevat nivell de compromís amb l'Ajuda Oficial al Desenvolupament i amb el qual hem col·laborat estretament en la qüestió de l'Orient Mitjà. Espanya continuarà reforçant la cooperació amb **Islàndia**. La pròxima obertura de la seva Ambaixada al nostre país constitueix una fita en les nostres relacions.

Espanya oferirà el seu suport a Moldàvia, com a país democràtic, en el seu procés d'adhesió a la UE i davant la coerció russa, i reafirmarà un compromís ferm amb la integritat territorial del país. A la vegada, mantindrem un alt nivell d'exigència respecte de les reformes necessàries a **Geòrgia** d'acord amb les seves obligacions com a Estat candidat.

La relació amb Rússia continuarà fortament condicionada per l'agressió contra Ucraïna, les accions cap als seus veïns i pel seu impacte sobre la seguretat europea, en sentit ampli, que ha motivat la imposició de sancions per part de la UE i la ruptura d'interlocucions amb les seves autoritats. Pel que fa a **Bielorússia**, Espanya continuarà exigint el respecte dels drets civils i polítics de l'oposició i la societat civil i donant suport a mesures restrictives de la UE contra el suport del Govern bielorús a les violacions del dret internacional comeses per Rússia.

AMÈRICA LLATINA I EL CARIB: ALIATS PER A UNA AGENDA COMPARTIDA

Amèrica Llatina és una constant en la identitat i l'acció exterior d'Espanya. Els últims anys, Espanya ha posat Amèrica Llatina al centre de l'agenda europea, amb la celebració de la primera Cimera UE-CELAC en vuit anys durant la presidència espanyola del Consell de la Unió Europea el 2023 i l'impuls constant a la finalització de l'acord amb MERCOSUR, alhora que ha mantingut una intensa agenda bilateral.

Tres milions de llatinoamericans viuen a Espanya. Al seu torn, més de milió i mig d'espanyols resideixen a Amèrica Llatina. Des de la perspectiva europea, prop de 6 milions d'uropeus viuen a Amèrica Llatina i gairebé 7 milions de llatinoamericans i caribenys viuen a Europa. L'aportació d'aquestes comunitats migrants a la riquesa cultural i la prosperitat compartida representa un valor que hem de potenciar. Els viatges oficials del president del Govern al Brasil, Xile, Colòmbia i la República Dominicana, com també les visites oficials a

Espanya dels presidents del Brasil, Xile, Colòmbia, Equador, Guatemala i Paraguai els últims dos anys, reflecteixen la importància política que atorguem a aquestes estretes relacions.

El nostre objectiu és enfortir encara més l'espai iberoamericà. La celebració, el 2026, de la XXX Cimera de la Comunitat Iberoamericana de Nacions a Espanya és una oportunitat per reforçar-ne l'acció. Per això, mantenim consultes amb els països de la regió, els organismes iberoamericans i la societat civil, cercant consolidar les seves estructures i promoure una veu coherent als debats i fòrums multilaterals.

En l'actual context internacional, Amèrica Llatina, Espanya i Europa compartim interessos i valors que constitueixen una base sòlida per a una cooperació més estreta en els àmbits polític i econòmic. Espanya continuarà promovent amb Amèrica Llatina i el Carib la democràcia, els drets humans i la igualtat de gènere, i cooperant en la defensa dels drets dels pobles indígenes i afrodescendents. Espanya ha estat coherent amb aquests valors amb mesures concretes com l'acollida de més de 150.000 veneçolans i l'atorgament de la nacionalitat espanyola als nicaragüencs desposseïts de la seva nacionalitat.

Espanya continuarà promovent l'enfortiment de les relacions Unió Europea - Amèrica Llatina, amb l'impuls de les cimeres UE-CELAC i els seus mecanismes de seguiment, com la reunió ministerial que va tenir lloc l'any passat als marges de l'Assemblea General de les Nacions Unides.

Els vincles culturals, científics, educatius i empresarials constitueixen la base de la cooperació biregional. També impulsarem l'Agenda d'Inversions Global Gateway de la Unió Europea a Amèrica Llatina i el Carib, dotada de 45.000 milions d'euros fins al 2027 (9.400 milions compromesos per Espanya), i l'Aliança Digital UE-CELAC per un marc regulador tecnològic alineat amb els valors democràtics i el respecte dels drets fonamentals. Espanya continuarà impulsant l'entrada en vigor de l'Acord UE-MERCOSUR i l'Acord Global UE-Mèxic. Treballarem per a la implementació adequada dels acords signats amb Xile i per treure tot el partit, en benefici mutu, dels acords de lliure comerç ja en vigor a Centreamèrica, amb els països de la Comunitat Andina i el CARIFORUM.

Enfortir la cooperació bilateral i subregional

Per a Espanya, tots els països d'Amèrica Llatina són igualment importants. Amb tots ells s'intensificarà el diàleg polític i les relacions econòmiques,

culturals i de cooperació, començant pels països d'associació estratègica com l'Argentina, el Brasil, Colòmbia, Mèxic i el Perú.

Els pròxims anys treballarem per obtenir la màxima potencialitat de les relacions bilaterals. Amb el Brasil s'ha celebrat la primera Comissió Permanent Bilateral el febrer de 2025, que ha elevat el nivell de les nostres relacions a Cimeres biennals. Al seu torn, amb Mèxic es reforçarà la interlocució en tots els àmbits, inclosa la celebració de la Comissió Binacional el 2025. També el 2025 se celebrarà la Comissió d'Alt Nivell amb Colòmbia i es potenciarà el desenvolupament ple de l'Aliança Estratègica Renovada amb Xile. Igualment, es fomentaran els vincles amb altres països clau d'Amèrica del Sud, com Bolívia, l'Equador, Paraguai i l'Uruguai.

Centreamèrica, regió que dins de la seva diversitat s'enfronta a desafiaments comuns (inseguretat, fluxos migratoris, institucionalitat), és d'especial interès per a Espanya. Es donarà suport a les institucions democràtiques, l'enfortiment de l'estat de dret i el respecte dels drets humans, com també al creixement i desenvolupament econòmic sostenible dels països de la regió, en particular Costa Rica, el Salvador, Guatemala, Hondures i Panamà.

Al Carib, Espanya continuarà enfortint les relacions amb la República Dominicana i potenciant el seu paper a la regió. Espanya contribuirà perquè la crisi multidimensional a Haití no desestabilitzi la regió. El Carib anglòfon ofereix grans oportunitats per aprofundir les relacions, sobretot amb Jamaica, Trinidad i Tobago i Guyana.

Espanya seguirà amb atenció la situació a Cuba i mantindrà el compromís amb el poble cubà, també pel que fa als drets humans, i generarà espais de diàleg per continuar sent un actor constructiu i rellevant. A **Veneçuela**, es continuarà liderant el debat en l'àmbit europeu a favor d'una solució a la crisi política al país i s'encoratjarà el diàleg entre els mateixos veneçolans.

A **Nicaragua**, es mantindrà el compromís humanitari i el suport a l'oposició democràtica i la institucionalitat.

Continuarem treballant en la conservació i promoció del patrimoni cultural iberoamericà amb els països de la regió, sobretot amb Mèxic, soci de la fira FITUR 2026, Colòmbia o Bolívia, on serem als actes de commemoració del bicentenari de la seva independència. També continuarem cooperant en la defensa de la biodiversitat i la protecció del medi ambient (per exemple, amb el Brasil, seu de la COP 30, Colòmbia o Xile); o en la lluita contra

la inseguretat i el crim organitzat, aprofitant els acords integrals en matèria de lluita contra la delinqüència i el crim organitzat ja en vigor i els estendrem a altres països. Mantindrem el compromís i suport polític al procés de pau a Colòmbia.

Prosseguirà l'aposta espanyola per l'enfortiment dels processos d'integració regional: el Sistema de la Integració Centreamericana (SICA), la Comunitat del Carib-CARICOM i el MERCOSUR. Com a degana dels estats observadors de l'Organització d'Estatos Americans, Espanya reforçarà la seva presència a l'organització i les seves institucions dedicades a la protecció dels drets humans (la Cort i la Comissió Interamericana de Drets Humans) i la seva tasca d'observació electoral.

Mantindrem l'acció solidària amb Amèrica Llatina. Treballarem per potenciar el paper de la Cooperació Espanyola, amb més de tres dècades de treball a la regió, que ha permès l'accés a aigua i sanejament a més del 10% de la població a Haití i més del 5% de la població a Bolívia. Per fer-ho, es firmaran acords específics amb cada país, com ara Paraguai (Marc d'Associació País) o l'Uruguai (Acord de Cooperació Avançada, que habilita accions conjuntes en matèria de cooperació triangular).

Espanya impulsarà més coherència i coordinació entre països iberoamericans en la promoció internacional de l'espanyol, amb l'objectiu de generar talent i fomentar-ne l'ús en la diplomàcia multilateral, la justícia internacional, la ciència i la tecnologia. Els últims anys, l'espanyol ha esdevingut llengua oficial a la Conferència de la Haia de Dret Internacional Privat, esforç que continua amb la signatura d'onze acords per a la promoció de l'espanyol en l'àmbit diplomàtic i en les organitzacions internacionals amb països de la regió. S'adoptaran mecanismes pràctics, amb els nostres socis, per consolidar la presència de l'espanyol en la intel·ligència artificial i els mitjans de comunicació i s'intensificarà la cooperació contra la desinformació. Al Brasil, Espanya continuarà promocionant el coneixement i l'aprenentatge de l'espanyol a través de l'extensa xarxa d'instituts Cervantes, amb vuit seus, la més extensa a escala nacional.

Oportunitats de creixement i benefici mutu

Llatinoamèrica és una regió clau per a la prosperitat d'Espanya. Va ser la primera regió a la qual es va dirigir l'empresa espanyola en el seu esforç d'internacionalització, gràcies a aquests vincles humans i culturals. Avui dia, Espanya destaca com un actor particularment rellevant:

el 2023 es va consolidar com el segon inversor individual, va representar l'11% del total i va aportar el 52% de tota la inversió europea a la regió. Aquesta aposta és evident: un terç de la inversió estrangera directa (IED) espanyola es dirigeix cap a Amèrica Llatina i el Carib. A la inversa, les inversions llatinoamericanes se situen prop dels 70.000 milions d'euros, fet que situa la regió com el quart major inversor a Espanya de manera conjunta i Mèxic com el primer país de renda mitjana per inversions al nostre país.

Al seu torn, la Unió Europea és el tercer soci comercial de la regió, amb intercanvis per valor de prop de 300.000 milions d'euros, i és el principal proveïdor de cooperació per al desenvolupament a la regió. Aquest compromís va més enllà del comerç: la UE es manté com el primer inversor regional, amb un estoc d'IED d'uns 700.000 milions d'euros, que generen gairebé 3 milions de llocs de treball locals i superen la suma d'inversions provinents de la Xina, el Japó, Rússia i l'Índia juntes. Aquesta posició és especialment rellevant si tenim en compte que les economies d'Amèrica Llatina i la UE són molt complementàries. Aquesta interdependència positiva pot servir de base per desenvolupar cadenes de valor més segures, diversificades i sostenibles en sectors com l'energia, el digital, les matèries primeres crítiques, la biotecnologia o l'alimentació.

Amèrica Llatina i el Carib i la UE també tenen l'oportunitat d'unir els seus esforços en l'àmbit multilateral en la defensa d'interessos compartits. Amb un 14% de la població, un 22% del PIB mundial i un total de 60 vots als òrgans de les Nacions Unides, junts gaudim d'una important capacitat d'influència en la recerca de solucions als reptes globals. En particular, se cercarà més col·laboració en àrees com la cooperació fiscal, el finançament per al desenvolupament dels països de renda mitjana, la protecció de la biodiversitat i l'adaptació i atenuació del canvi climàtic, com també la reforma del sistema multilateral cap a més inclusivitat. Així mateix, continuarem cooperant en favor d'una migració regular.

EL MAGRIB I L'ORIENT MITJÀ: APOSTA PER LA PAU I L'ESTABILITAT AL NOSTRE VEÏNAT

El Magrib, el Mediterrani i l'Orient Mitjà conformen una de les regions en què s'evidencien amb més nitidesa els processos de canvi que es viuen a escala global, inclosos els desplaçaments descrits a la primera part d'aquesta Estratègia. A mitjan 2024, les tensions i sotracs van assolir un punt àlgid que va amenaçar d'arrossegar el Mediterrani

oriental cap a un conflicte regional sense precedents i de conseqüències imprevisibles.

Espanya ha de mantenir la iniciativa i continuar impulsant una línia sòlida i clara juntament amb els seus socis i aliats. En clau europea, Espanya plantejarà contribucions actives a les institucions europees per al disseny i posada en pràctica del Pacte pel Mediterrani, un instrument que ha de servir per donar un impuls renovat a la política mediterrània de la UE.

Espanya continuarà treballant al Mediterrani per l'enfortiment del partenariat regional i les institucions que en formen part: la Unió pel Mediterrani i la Fundació Anna Lindh. Coincidint amb el 30 aniversari del Procés de Barcelona, l'any 2025 ofereix una oportunitat única per posar el Mediterrani i la integració regional al centre de l'agenda europea i regional. Espanya vetllarà per garantir que la reforma de la Unió pel Mediterrani culmini amb èxit, dotant-la de més mitjans i modernitzant-la perquè pugui respondre als reptes a través de la cooperació regional, amb el valor afegit que és l'única organització de la qual són membres Israel i els països àrabs del Mediterrani.

Espanya s'esforçarà per teixir i expandir aliances amb els països i actors clau de la regió. A les aliances ja existents amb el Magrib o, més recentment, el Diàleg Estratègic amb Qatar o l'Associació Estratègica amb Egipte, s'hi afegeix l'aprofundiment de la relació amb l'Àrab Saudita i altres països del Golf, a més de Jordània. A escala regional, Espanya continuarà apostant per l'enfortiment del partenariat mediterrani i les institucions que en formen part.

Mirant cap al nostre veïnat més proper, per a Espanya, amb territori al nord d'Àfrica i costes paral·leles al litoral magrebí, la política exterior al Magrib és una prioritat important. La prosperitat i estabilitat dels nostres veïns és la nostra, i per a Espanya la prioritat, els pròxims anys, ha de ser mantenir les millors relacions bilaterals i mantenir el nostre suport a les iniciatives de diàleg i cooperació que fomentin la seva integració i estabilitat, tant política com socioeconòmica.

Les relacions bilaterals amb el Marroc es troben al seu millor moment, amb una cooperació reforçada en tots els àmbits, reflectida i impulsada a les Reunions d'Alt Nivell. Al mateix temps, Espanya continuarà treballant amb el propòsit de garantir una relació mútuament beneficiosa amb **Algèria** basada en els vincles profunds i l'amistat històrica entre tots dos pobles. Pel que fa a **Mauritània**, els creixents viatges oficials i la ratificació del Tractat d'Amistat, Bon Veïnatge i Cooperació

demostrin el reforç de la cooperació bilateral. A més, la celebració de la I Reunió d'Alt Nivell el 2025 serà una mostra de la voluntat compartida d'avançar en un partenariat profund, arrelat en interessos i objectius comuns. **Tunísia i Líbia** continuaran sent socis importants tant des del punt de vista bilateral com de l'europeu i regional. Així mateix, Espanya continuarà compromesa amb el Diàleg 5+5 sobre el Mediterrani occidental en les seves diferents dimensions.

El nostre país ha apostat i continuarà apostant per la pau, l'estabilitat, el diàleg i el respecte de l'ordre internacional en aquesta regió. L'onada de violència desfermada a partir dels terribles atemptats terroristes del 7 d'octubre de 2023 va ser la constatació de la necessitat de canviar radicalment l'enfocament de mera gestió d'un procés de pau estancat i d'actuar per a la pau i la justícia a Orient Mitjà amb la implementació de la solució dels dos Estats. Espanya va respondre a aquesta constatació amb el reconeixement, juntament amb altres socis, de l'Estat palestí el maig de 2024 i el llançament posterior de l'Aliança Global per a la implementació de la solució de dos Estats. La iniciativa espanyola d'una conferència internacional de pau ha de traduir-se en accions concretes i irreversibles per materialitzar l'Estat palestí, coexistent en pau i seguretat amb l'Estat d'Israel. Un Estat palestí realista, viable i contigu, sobre les fronteres de 1967 i amb Jerusalem Est com a capital, que només serà possible amb la fi de l'ocupació israeliana i dels assentaments, que són il·legals conforme al dret internacional.

Espanya ha de continuar apostant decididament per la pau i l'estabilitat a l'Orient Mitjà, mobilitzant tots els instruments al seu abast, participant activament en tots els fòrums globals i regionals i fomentant el diàleg i el consens euro-àrab. Espanya continuarà compromesa amb les Nacions Unides, amb l'Agència de Nacions Unides per als Refugiats de Palestina a l'Orient Mitjà, FINUL (Líban), UNSMIL (Líbia), els Representants Especials del Secretari General de les Nacions Unides i les missions i operacions que la UE i l'OTAN tenen desplegades.

Amb **Egipte**, s'avançarà en la posada en pràctica de l'associació estratègica acordada el gener de 2025. I amb Jordània es treballarà per elevar el nivell de la relació bilateral. En paral·lel, l'enfortiment del diàleg i la cooperació amb els **països del golf** serà un objectiu prioritari, en línia amb l'estratègia que també s'impulsa a escala europea. Així, al recent Diàleg Estratègic iniciat amb **Qatar** se suma l'associació estratègica amb l'**Àrab Saudita**, que posa de manifest la creixent institucionalització i la intensificació d'intercanvis.

De la mateixa manera, Espanya acompanyarà el **Líban** en el procés d'estabilització i recuperació, encoratjarà una transició inclusiva a **Síria** que contribueixi a la pacificació i reconstrucció del país i mantindrà el seu compromís amb la seguretat i l'estabilització de l'Iraq.

Amb l'adopció de l'Estratègia Àfrica 2025-2028, la visió d'Espanya sobre el nord d'Àfrica té una dimensió panafricana. El Mediterrani és el nostre espai de desenvolupament, de projecció natural i la frontissa cap al nostre veïnat subsaharià. Un espai compartit, les dinàmiques socioeconòmiques, humanes, polítiques i de seguretat del qual s'integren en una dimensió continental que inclou Àfrica en conjunt i l'Orient Mitjà. Per això, Espanya ja està explorant possibilitats de cooperació i coordinació amb països socis, com, per exemple, Egipte.

En l'àmbit regional, Espanya continuarà apostant per aprofundir en la relació bilateral, però també de la UE amb el Consell de Cooperació del Golf i amb la Lliga d'Estats Àrabs. La vocació d'Espanya és fomentar una visió integradora, en la qual els reptes del veïnat sud de la UE s'abordin en conjunt i en connexió amb l'Àfrica subsahariana.

ENFORTIR ELS VINCLES PERMANENTS AMB L'AMÈRICA DEL NORD

La rellevància de les relacions transatlàntiques per a la nostra acció exterior respon no només al pes polític, econòmic i demogràfic dels Estats Units i el Canadà, sinó també a la seva condició d'aliats a l'OTAN i de socis estratègics de la Unió Europea. Espanya comparteix amb tots dos països vincles profunds i valors democràtics.

La relació amb els Estats Units ha estat una prioritat els últims anys de la política exterior d'Espanya sobre la base de valors compartits, com ho demostra la visita presidencial el 2022 i l'adopció de la primera declaració conjunta entre tots dos països en vint anys, la col·laboració en l'evacuació de l'Afganistan i l'acollida de ciutadans nicaragüencs expulsats del seu país, coordinada amb les autoritats dels Estats Units, i l'ampliació de les bases d'ús conjunt.

Els Estats Units, aliat natural d'Europa des de la segona meitat del segle XX, acaba d'iniciar una etapa política en què les relacions transatlàntiques entren en una nova fase. La voluntat d'Espanya és mantenir les relacions més estretes possibles sobre la base del diàleg i el benefici mutu.

Espanya continuarà compromesa amb un marc favorable al comerç transatlàntic i les inversions en els dos sentits, especialment en sectors com l'energia, les infraestructures i la tecnologia, capitalitzant el valor que suposa que els Estats Units siguin el primer inversor estranger a Espanya i el primer destí de la inversió estrangera espanyola, amb gairebé 800 empreses espanyoles que generen desenes de mils de llocs de treball en pràcticament tots els estats de la Unió. Espanya aposta per unes relacions econòmiques entre la UE i els Estats Units obertes i regides per normes.

En l'àmbit de la seguretat i la defensa, la sòlida cooperació basada en l'acord de 1988 constitueix un element essencial en la dimensió estratègica de la nostra política exterior i contribueix al compromís dels Estats Units amb la seguretat euroatlàntica.

Mitjançant instruments com els Fòrums anuals promoguts per la Fundació Consell Espanya-Estats Units i l'US-Spain Council, l'Associació de Científics Espanyols als Estats Units i els centres de pensament a banda i banda de l'Atlàntic, es continuarà conreant i ampliant el dens entramat de relacions entre societats civils, empreses, institucions científiques i acadèmiques, sobretot en l'àmbit de la comunitat hispana dels Estats Units. La commemoració, l'any 2026, del 250 aniversari de la independència dels Estats Units ofereix una oportunitat simbòlica per subratllar l'aportació d'Espanya en aquell procés històric.

El Canadà és un aliat compromès amb l'OTAN i un soci estratègic per a la UE, amb el qual Espanya comparteix valors i interessos fonamentals. A partir de la Declaració Conjunta subscripta el 2022, les relacions hispano-canadenques han adquirit una intensitat sense precedents.

Les consultes polítiques d'alt nivell, amb caràcter anual, continuaran permetent coordinar esforços i adoptar nous objectius comuns, i la cooperació en seguretat i defensa es reforçarà. L'Acord Econòmic i Comercial Global entre el Canadà i la UE afavoreix un creixent comerç bilateral. Empreses espanyoles estan presents als sectors d'enginyeria, transport i energia i continuaran desenvolupant un paper clau en aquesta relació. Les relacions cultural i entre societats civils es veuran afavorides per les oportunitats ofertes per l'Acord de Mobilitat de Joves i la presència de nombrosos investigadors espanyols de gran talent a les principals institucions científiques i educatives del Canadà.

UN SALT EN LA NOSTRA RELACIÓ AMB ÀFRICA

Espanya inicia una nova etapa estratègica en les seves relacions amb Àfrica per als pròxims quatre anys. La proximitat geogràfica del continent, amb frontera a Ceuta i Melilla i prop de les costes espanyoles a Andalusia i les Canàries, fa que la realitat africana sigui un element inseparable de la nostra seguretat i prosperitat. Per això, Espanya ha centrat els seus esforços a reforçar la presència a Àfrica amb més contactes i més inversió, i ha triplicat l'ajuda oficial al desenvolupament dirigida a la regió. No poden tornar a passar quinze anys sense que un ministre d'Afers Exteriors espanyol visiti Nigèria, el país més poblat d'Àfrica, un subministrador energètic primordial i seu de la Comunitat Econòmica d'Estats d'Àfrica Occidental (CEDEAO).

Sobre la base del treball fet, és el moment de fer un salt en la nostra relació amb Àfrica. Per això, la nova "Estratègia Espanya-Àfrica 2025-2028: treballant junts a través d'una relació estratègica" estableix com a regions prioritàries Àfrica del nord, Àfrica occidental i el Sahel i es marca com a objectiu consolidar amb els nostres socis africans una relació basada en el respecte i el benefici mutu i impulsar que els seus interessos es tinguin en compte al si de la UE.

El continent africà està experimentant canvis estructurals que alteraran les dinàmiques globals. Les dades demogràfiques són contundents: l'any 2050, Àfrica representarà una quarta part de la població mundial. Ja el pròxim any el nombre de persones en edat de treballar a l'Àfrica subsahariana superarà al del conjunt d'economies desenvolupades. En termes econòmics, les projeccions indiquen que la participació d'Àfrica en el PIB mundial es podria multiplicar per sis en vint-i-cinc anys, des del 3% actual.

Espanya mantindrà el focus posat a Àfrica

Espanya reforçarà la seva interlocució política amb els països africans i les principals organitzacions multilaterals de la regió. La nostra acció ha de continuar l'enfortiment dels canals de diàleg tant bilaterals com multilaterals. Amb aquest objectiu, Espanya continuarà donant suport als processos d'integració regional liderats per la Unió Africana (UA) i la CEDEAO, com també els avanços dins de la Comunitat de Desenvolupament de l'Àfrica Austral (SADC), la Comunitat Africana Oriental (EAC) i l'Autoritat Intergovernamental sobre el Desenvolupament (IGAD). En particular, promourem consultes polítiques d'alt nivell amb la UA, la CEDEAO i la SADC, amb la intenció d'alinejar la nostra agenda bilateral amb l'ambició africana

de més integració continental. La recentment creada Comissió Interministerial per a Àfrica, que es reuneix entre ministeris i secretaris d'Estat per coordinar l'acció de l'Administració General de l'Estat al continent, reforçarà l'eficàcia de l'acció exterior espanyola a Àfrica.

L'impuls del diàleg i el coneixement mutu serà una prioritat de la nova estratègia espanyola. Els instruments institucionals s'han de complementar amb xarxes de cooperació entre societats civils. Incrementarem els nostres esforços en l'àmbit de la diplomàcia pública, a través d'entitats com Casa Àfrica, i es crearà una Fundació per promoure les relacions en l'àmbit polític, econòmic i social per facilitar programes de beques i seminaris que fomentin el coneixement d'Àfrica a Espanya i viceversa. Paral·lelament, s'establiran mecanismes estables de consulta amb la diàspora africana i la comunitat afrodescendent a Espanya. A més a més, s'impulsarà un consell assessor amb la finalitat d'escoltar veus africanes i espanyoles de tots els sectors de la societat.

Espanya contribuirà activament a la integració econòmica i la connectivitat del continent africà. La fragmentació econòmica és un dels obstacles principals per al desenvolupament africà. Per això, fomentarem iniciatives que permetin la integració efectiva del continent. En particular, continuarem donant suport a la implementació de l'Acord Continental Africà de Lliure Comerç (AfCFTA), ja que representa la zona de lliure comerç més gran del món per nombre de països participants i té el potencial de transformar les economies africanes. Complementàriament, donarem suport a projectes d'infraestructura clau com el corredor de Lobito.

Àfrica ofereix grans oportunitats econòmiques que Espanya pot capitalitzar millor. Aquest potencial és ja una realitat tangible per al nostre país: les nostres exportacions cap a Àfrica ja superen en valor a les dirigides a Amèrica Llatina (21.140 milions d'euros respecte de 20.330 milions d'euros el 2024). Amb iniciatives com Aliança Àfrica Avança, impulsada amb el Senegal, com a país pilot, Espanya pretén promoure inversions transformadores que generin ocupació productiva i capacitat de creixement a la regió. L'objectiu és passar d'un model basat principalment en el comerç a un altre que integri inversions productives, transferències de coneixement i generació d'oportunitats a llarg termini.

La promoció de l'espanyol a Àfrica continuarà sent una prioritat com a element essencial del nostre poder tou. L'expansió de la nostra llengua i cultura constitueix un vector d'influència a llarg termini. Partint dels èxits aconseguits com

el reconeixement de l'espanyol com a llengua de treball de la UA i la inauguració a Dakar del primer Institut Cervantes a l'Àfrica subsahariana, continuarem avançant en la promoció de la nostra llengua i cultura. Els programes de beques Àfrica-MED i ASALE (Associació d'Acadèmies de la Llengua Espanyola) serviran com a instruments per formar una nova generació d'hispanistes africans que actuïn com a ponts entre ambdues regions.

Àfrica occidental i el Sahel: la nostra prioritat renovada

Espanya aposta per intensificar la interlocució amb els països de l'Àfrica occidental; fruit d'aquesta convicció, s'ha creat una nova Subdirecció General al MAUC dedicada exclusivament a aquesta regió i s'ha agafat el compromís d'assolir un desplegament diplomàtic complet a tots els països de l'Àfrica occidental els pròxims anys.

L'acció a l'Àfrica occidental prioritzarà l'estabilitat institucional i el desenvolupament econòmic. Centrem la nostra actuació a enfortir sistemes institucionals que generin oportunitats econòmiques, especialment per als joves. Espanya donarà suport a l'augment de connexions aèries amb l'Àfrica occidental, una regió que ofereix grans oportunitats per a les nostres empreses i inversors.

Amb països com el Senegal o Mauritània continuarem construint sobre l'excel·lent relació existent i identificarem nous àmbits de cooperació, aplicant un enfocament «equip-país» que integri tots els instruments espanyols sota una estratègia unificada.

Espanya continuarà donant suport a la seguretat i la governança al Sahel i altres regions clau per a l'estabilitat africana. La nostra visió considera l'estabilitat del corredor que s'estén des del Golf de Guinea fins al Mar Roig com un interès estratègic de primer ordre.

Espanya mantindrà la seva presència en àrees clau africanes: el Golf de Guinea, els Grans Llacs, la Banya d'Àfrica, el Mar Roig o el Canal de Moçambic. Espanya continuarà compromesa amb la seguretat al continent, tant bilateralment com en fòrums multilaterals, i a través de la nostra participació en les missions militars i civils de la UE i les Nacions Unides. Ho fem amb la nostra presència a MINUSCA a la República Centreafricana o, en l'àmbit europeu, també a la República Centreafricana i a Moçambic, a EUCAP Sahel Mali, i també a l'EUTM Somàlia i EUCAP Somàlia.

Projecció cap a tot el continent:

Àfrica austral, central i oriental

La nova estratègia reconeix la importància d'ampliar la nostra presència i influència a altres regions del continent. Incrementarem la nostra atenció diplomàtica i recursos cap a zones que experimenten conflictes amb impacte regional i global: la Banya d'Àfrica, els Grans Llacs i la regió de Cabo Delgado a Moçambic.

El suport als esforços de pau africans i la resposta a les causes profundes de la conflictivitat serà una de les nostres prioritats. Espanya gaudeix d'excel·lents relacions amb molts països d'aquesta zona, com han demostrat el viatge recent d'Estat a Angola o les visites del president del Govern a Kenya i Sud-àfrica, com també els vincles humans, cultural i històrics amb Guinea Equatorial.

CONSOLIDAR LA NOSTRA PRESENCIA AL CAUCAS I L'ÀSIA CENTRAL

Al Caucas meridional, Espanya donarà suport als esforços per aconseguir una pau duradora entre Armènia i Azerbaidjan, sobre la base dels principis del dret internacional i el respecte dels drets de les minories. Creiem que la UE pot exercir un paper constructiu en l'aconseguint d'aquesta pau i continuarem donant suport a la seva implicació diplomàtica i amb mesures de foment de la confiança. Espanya dona suport a la intensificació de les relacions entre la UE i els països de l'Àsia central (Kazakhstan, Kirguizstan, Turkmenistan i Uzbekistan), la rellevància dels quals s'ha vist accentuada per l'agressió russa contra Ucraïna, els esdeveniments a l'Afganistan i la creixent presència econòmica de la Xina. Mitjançant cimeres i altres reunions d'alt nivell entre la UE i els països de l'Àsia central, i amb la conclusió d'acords de cooperació i associació semblants al ja vigent amb el Kazakhstan, la UE ha de continuar contribuint a mantenir relacions no excloents amb la regió que reforcin la connectivitat digital i física (en particular, mitjançant el Corredor central transcaspia), l'accés a matèries primeres crítiques, la cooperació econòmica i en seguretat i la transició energètica en països encara molt dependents dels combustibles fòssils.

En el pla bilateral, Espanya desenvoluparà una agenda més intensa amb el Kazakhstan i l'Uzbekistan, principals actors de la regió, amb visites i viatges més freqüents, diàleg polític mitjançant els mecanismes existents i un esforç més gran per millorar la nostra taxa de cobertura comercial.

APROFUNDIR L'EMPREMTA D'ESpanyA A L'ÀSIA-PACÍFIC

L'Àsia-Pacífic és cada vegada més el centre de gravetat de les relacions internacionals, amb un paper geopolític i econòmic en ascens que perdurarà els pròxims quatre anys. Concentra el 60% de la població mundial, aporta el 54% del PIB global i genera més del 60% del creixement econòmic, gràcies en gran part al fet que és la segona zona amb més integració econòmica, després de la Unió Europea. Això no obstant, persisteixen grans diferències de desenvolupament entre els països de la regió i notables desigualtats internes, malgrat els èxits extraordinaris en la reducció de la pobresa durant les últimes dècades.

Espanya encara la seva acció exterior a l'Àsia-Pacífic durant els pròxims quatre anys partint de l'impuls que li atorguen unes relacions bilaterals reforçades per visites d'alt nivell a països clau de la regió. El president del Govern va viatjar a la República de Corea el 2022 (la primera visita de caràcter bilateral d'un cap de l'executiu espanyol), a la Xina el 2023, 2024 i 2025 i a l'Índia el 2024. Al seu torn, Espanya també va rebre els líders del Japó i de la República de Corea. Aquests intercanvis, juntament amb els acords i declaracions subscrits, evidencien la voluntat d'estreir una associació més propera amb les principals potències de l'Àsia-Pacífic, entesa com un element essencial per a la projecció global d'Espanya, la seva seguretat econòmica i el seu compromís amb un ordre internacional obert i basat en regles.

Aquesta prioritat s'ha plasmat en la creació recent de dues unitats per l'Àsia meridional i l'Àsia oriental al MAUC, amb rang de Subdireccions Generals, que signifiquen una concentració més gran de recursos a la regió i que es traduiran en detall mitjançant una estratègia renovada per a l'Àsia-Pacífic.

L'acció exterior de la Unió Europea constitueix un element important de la política exterior d'Espanya cap a Àsia. Espanya continuarà contribuint a unes relacions fonamentades en el respecte al dret internacional i la importància de preservar l'estabilitat i la seguretat en aquesta regió clau. Pel que fa al marc comunitari, l'Estratègia per a la Cooperació a l'Indopacífic continuarà sent la referència principal, unida a un desplegament efectiu de la iniciativa Global Gateway en suport de la connectivitat física i digital i la transició ecològica. A més, Espanya donarà suport a l'ampliació de la xarxa d'acords de lliure comerç amb la regió per incloure-hi les Filipines, Indonèsia, l'Índia i el Vietnam, i la continuació dels diàlegs sectorials en àrees com els drets humans, la tecnologia i l'agenda digital.

Espanya entén, a més, que la resposta conjunta als grans reptes globals requereix la participació dels països de l'Àsia-Pacífic. La lluita contra el canvi climàtic, la preservació de la biodiversitat, l'ús sostenible dels oceans i la no proliferació d'armes de destrucció massiva no són problemes que es puguin resoldre sense tenir en compte aquests països, atès el seu pes demogràfic, econòmic i tecnològic i la seva contribució creixent a les emissions de CO₂, que ja superen les d'Europa i els Estats Units de manera conjunta. Per això, reforçarem el diàleg i la cooperació en el si d'estructures multilaterals i donarem suport a la tasca de les institucions i iniciatives regionals que abordin aquests reptes.

Prioritats enfocades dins de la regió

El Japó i la República de Corea continuaran sent socis estratègics per a Espanya, als quals ens uneixen valors democràtics i interessos comuns. Sobre la base d'excel·lents relacions polítiques i, en el cas del Japó, del nostre partenariat estratègic, continuarem creant valor conjunt mitjançant inversions i col·laboració en sectors com les energies renovables, l'automoció i la digitalització. La seguretat i la defensa són àmbits en què hem d'aprofundir la nostra cooperació davant les amenaces a la seguretat marítima o els riscos que comporta la proliferació a Corea del Nord. Els centres de l'Institut Cervantes a Tòquio i Seül (aquest últim inaugurant el 2025) permetran continuar responant a l'interès per la llengua i la cultura espanyoles i generant oportunitats per al nostre sector cultural i creatiu.

Desplegarem una agenda bilateral ambiciosa amb la Xina, aprofundint l'associació estratègica integral, que entra en la seva tercera dècada, i les excel·lents relacions bilaterals, com demostra el sostingut flux de viatges i visites. Aprofitarem els mecanismes de diàleg polític, econòmic i tecnològic existents i treballarem per millorar els termes de la relació econòmica. Defensarem unes relacions entre la UE i la Xina en què les divergències no menyscabin la necessitat d'una agenda positiva i de cooperació davant reptes globals, com el canvi climàtic o la salut. Gràcies al desplegament de l'Institut Cervantes a Pequín i a la nova obertura a Shanghai, projectarem la nostra llengua i cultura a la societat xinesa.

A l'Àsia meridional, l'Índia rebrà una atenció prioritària d'acord amb el seu creixent pes en l'ordre internacional. Espanya ha fet un gran salt en les seves relacions amb l'Índia i, en conformitat amb el que es va acordar a la Declaració Conjunta de 2024, es potenciaran en nombrosos àmbits,

com la cooperació industrial al sector aeronàutic (col·laboració d'Airbus España i Tata a Vadodara) i els mecanismes de diàleg bilateral, en especial les consultes polítiques, les comissions mixtes econòmiques i de ciència, tecnologia i innovació, el grup de treball conjunt de defensa i el panel d'experts en turisme. Contribuirem al reforç de l'associació estratègica UE-Índia i a la culminació de les negociacions per aconseguir acords de lliure comerç, protecció d'inversions i indicacions geogràfiques. Es reforçarà la connectivitat, de manera que les nostres societats es beneficiïn de més fluxos d'inversió, turisme, cooperació educativa i coneixement recíproc, amb instruments com un canal àgil per a inversions i l'Any Dual de la Cultura, el Turisme i la Intel·ligència Artificial.

Es mantindran les excel·lents relacions amb el **Pakistan** i donarem suport a **Bangladesh** en les seves reformes polítiques i el seu creixent desenvolupament socioeconòmic. Al **Afganistan**, Espanya continuarà promovent la defensa dels drets de dones i nenes.

Espanya continuarà apostant per les relacions amb l'ASEAN. L'Associació i els seus membres ocupen un lloc central en la geografia de la regió de l'Àsia-Pacífic. Espanya serà un soci actiu en les relacions UE-ASEAN i assumirà un compromís explícit amb els objectius d'ASEAN mitjançant la signatura del Tractat d'Amistat i Cooperació, que a mitjà termini permetrà elevar l'estatus a la condició de soci de cooperació, com altres països europeus.

Dins de la regió del sud-est asiàtic, **Indonèsia**, que forma part del grup de potències regionals amb projecció global, serà un soci prioritari per a Espanya, cosa que es plasmarà en més diàleg polític i econòmic i un reforç de les relacions culturals

i entre societats civils. La profunditat històrica i humana de la nostra relació amb les **Filipines** permetrà mantenir la seva condició de soci de cooperació i serà la base sobre la qual desenvolupar una cooperació tècnica amb la regió del sud-est asiàtic. Amb el **Vietnam**, treballarem per desenvolupar encara més la potencialitat de l'associació estratègica subscrita el 2009 amb visites d'alt nivell, cooperació financer per afavorir la inversió, un nou pla d'acció bilateral, cooperació en ciència, tecnologia i innovació i en seguretat i defensa, de manera que contribuïm a elevar-la al rang d'associació estratègica integral.

Amb **Austràlia i Nova Zelanda**, la coincidència de visions, valors i actituds davant els reptes globals ens continua situant en una posició avantatjosa des de la qual aprofundir la nostra cooperació econòmica, científica i cultural, en seguretat i defensa, i en organismes i fòrums multilaterals. Malgrat la distància, el comerç bilateral amb Austràlia ha crescut substancialment i s'aproxima als 3.000 milions d'euros anuals i el turisme des d'Austràlia és d'uns 700.000 visitants cada any.

Espanya vol mantenir i reforçar la seva contribució al **Fòrum d'Illes del Pacífic (PIF)**, també en el marc de la política d'associació amb els països ACP renovada amb l'acord de Samoa formalitzat durant l'última presidència espanyola del Consell de la UE el 2023.

Treballarem per promoure Espanya com a destinació turística al continent asiàtic, aprofundint els factors d'atracció, augmentant les connexions aèries i reforçant el nostre desplegament consular. En aquest àmbit, l'objectiu serà accelerar la tendència creixent de turistes que lideren el Japó, la Xina i la República de Corea, a més de l'Índia.

PART III:

**FONAMENTS
I EINES DE
L'ACCIÓ EXTERIOR**

LES NOSTRES FORTALESES I VALORS

Davant les transformacions de l'ordre internacional, Espanya ha de respondre amb una política exterior amb identitat pròpia que es recolza i es construeix sobre els seus actius de país. Aquesta resposta s'articula en tres pilars essencials: al primer bloc destaquen els nostres valors d'obertura i la nostra posició estratègica, que situen Espanya en una ubicació privilegiada per influir en l'escenari global; el segon bloc se centra en el dinamisme i la diversificació de la nostra economia internacionalitzada, motor de competitivitat i creixement; i el tercer bloc ressalta el poder tou derivat de la nostra herència i diversitat cultural, elements que reforcen la nostra capacitat de projecció i d'influència. Aquests tres eixos són la base de la resposta d'Espanya per defensar els seus interessos i assegurar-ne la influència en un entorn global en constant canvi.

Valors i ubicació estratègica

La combinació d'identitats mediterrània, atlàntica i iberoamericana potencia la nostra capacitat d'interlocució transregional. Aquesta triple identitat, juntament amb el nostre caràcter de país divers i plural, posiciona Espanya com un interlocutor capaç d'articular relacions en diferents àmbits geogràfics i culturals i reforçar el seu poder tou a l'escenari internacional.

El sistema polític i els valors dels espanyols constitueixen un capital intangible de gran valor en l'exercici de la nostra acció exterior. El sistema polític espanyol es basa en el respecte a la dignitat humana, els drets fonamentals i l'estat de dret. Com a societat plural, aquests principis i valors inspiren la nostra acció exterior, en particular pel que fa a la promoció dels drets humans, la igualtat de gènere, els drets de les persones amb discapacitat, la defensa de la diversitat i els drets de les persones LGTBI+.

La població espanyola està compromesa amb la democràcia, la igualtat d'oportunitats i de gènere, la diversitat i la transició ecològica. L'índex de democràcies de l'Economist Intelligence Unit situa Espanya com una de les vint-i-cinc democràcies plenes del planeta, ocupa el sisè lloc dins del G-20 i el novè al si de la UE. Així, segons el Centre d'Investigacions Sociològiques (2024), el 80,7% dels espanyols considera que la democràcia és preferible a qualsevol altra forma de govern.

L'última ronda (11a) de l'Enquesta Social Europea (ESE) assenyalava que un 88% dels espanyols són favorables a assegurar la igualtat d'oportunitats a tots els sectors de la població, el percentatge més alt entre els països consultats, i un 80% coincideix en la importància de «ser lliure» per prendre decisions, en línia amb el grup de països que dona més importància a aquesta dimensió. D'altra banda, l'Institut Europeu d'Igualtat de Gènere situa Espanya en quarta posició quant a igualtat de gènere a la UE. En aquest mateix sentit, segons una enquesta recent d'IPSOS, els espanyols són els europeus que més es defineixen a ells mateixos com a feministes (51%) i, segons l'ESE, un 90% està molt o bastant d'acord que les persones LGTBI+ puguin viure la seva vida com desitgin, una de les xifres més altes. Un 77% de la població aprecia el valor de la diversitat social. Al mateix temps, un 74% està d'acord en la importància de tenir cura de la natura i de l'entorn. En aquesta línia, segons l'EIB Climate Survey (2023), els espanyols mostren una alta preocupació pel canvi climàtic: el 72% considera que la transició cap a una economia climàticament neutra només es pot aconseguir si s'aborden simultàniament les desigualtats socials i econòmiques.

La ciutadania espanyola és decididament europeïsta (84% se sent europeu i vuit de cada deu sostenen que s'hauria d'augmentar el marge de la UE per adoptar decisions, segons l'últim Eurobaròmetre), molt per sobre de la mitjana europea, amb una forta predisposició cap al multilateralisme. Aquestes característiques han permès a Espanya exercir un paper central en el projecte de construcció europea i en la promoció dels ODS i l'Acord de París sobre canvi climàtic. La societat espanyola també és solidària, tal com demostren les altes taxes de donants d'òrgans o l'alt suport a la política de cooperació.

Economia dinàmica i internacionalitzada

La transformació econòmica d'Espanya il·lustra la seva ràpida evolució cap a un mercat internacionalitzat. En a penes cinquanta anys, el país ha transitat des d'una economia tancada a consolidar-se com una economia competitiva i oberta i posicionar-se com la tretzena economia mundial i la quarta de la UE. És també una de les vint economies més internacionalitzades del món, amb un creixement important impulsat pel sector exterior.

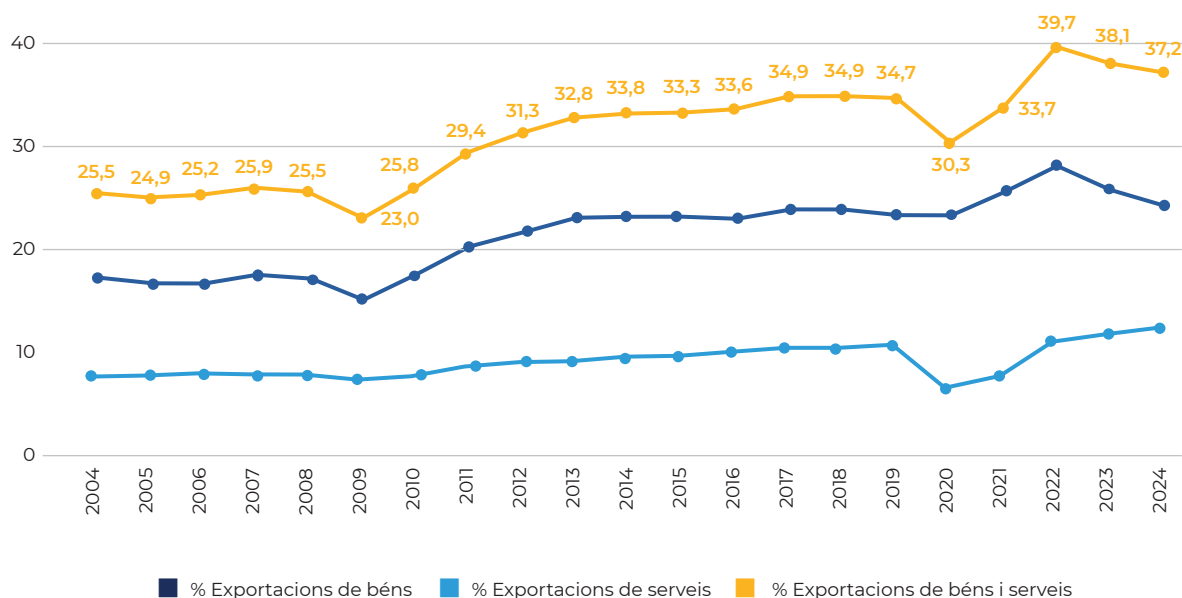
Som l'onzè exportador de serveis i l'onzè inversor global, a més de ser el segon país del món en ingressos per turisme, amb més de 90 milions de turistes l'any. De fet, al voltant de dos terços de la facturació de les empreses que cotitzen a l'IBEX35 prové de l'exterior. A més, l'economia espanyola acumula ja tretze anys registrant superàvits per compte corrent, només superats avui per Alemanya entre les grans economies europees.

El sòlid acompliment econòmic d'Espanya la consolida com a motor de la zona euro. Els últims anys, Espanya ha esdevingut un dels motors econòmics de la zona euro, creixent per sobre de la mitjana europea i superant reiteradament les expectatives, especialment en creació d'ocupació. De fet, l'ocupació en sector d'alt valor afegit o productivitat (R+D+i i activitats científiques) ha crescut gairebé un 50% respecte de principi del 2018. A més, ho ha fet limitant els desequilibris del passat, ja que s'ha reduït el deute de llars i entitats no financeres a la meitat en només una dècada i s'ha mantingut continguda la rellevància del sector immobiliari. El sector agroalimentari és especialment rellevant: Espanya és la quarta potència exportadora d'aliments de la UE i la setena del món. D'altra banda, Espanya és líder a la UE tant en aqüicultura com en nombre de captures de la seva flota pesquera.

Les exportacions sostenen bona part del creixement de l'activitat econòmica. Les exportacions espanyoles de béns i servis suposen un percentatge del PIB superior al de França i Itàlia, tot i que per darrere d'altres països europeus com Alemanya o els Països Baixos. La quarta part dels nostres llocs de treball depenen de l'exterior, i un dels principals motors de creixement prové de l'exportació de serveis no turístics (al voltant del 9% del PIB). De fet, la quota de mercat global espanyola en béns s'ha mantingut relativament estable al voltant de l'1,8% durant les últimes dècades, mentre que en la majoria dels països occidentals ha decaïgut ostensiblement davant l'empenta de la Xina i altres economies emergents.

Espanya és un dels països del món amb més inversions a l'exterior. L'estoc d'IED d'Espanya en exterior ha passat de ser el 0,8% del PIB el 1980 a superar el 40% el 2022. El bon comportament del sector exterior també es reflecteix en el nou paper que està adoptant Espanya com a *hub* d'inversions. L'indicador de FDI Markets reflecteix que, entre 2028 i 2024, Espanya va ser la cinquena destinació mundial d'inversions *greenfield*, el quart en projectes d'R+D i el segon en l'àmbit de les energies renovables.

Evolució de les exportacions com a percentatge del PIB⁴⁰

Font: INE.

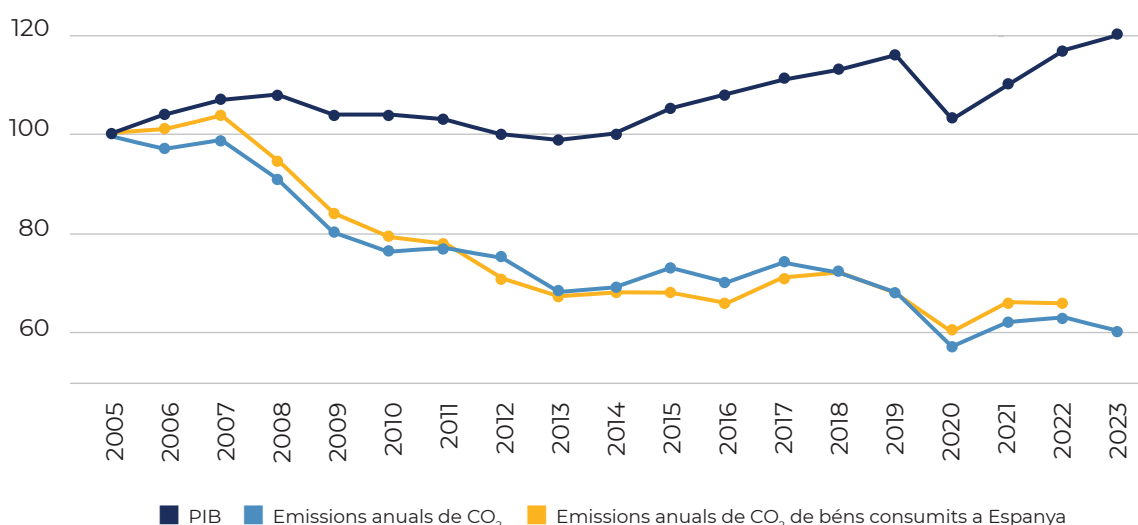
A L'AVANTGUARDA EN CONNECTIVITAT

Espanya té una posició geogràfica privilegiada i s'ha consolidat com un enclavament estratègic per al comerç mundial: els ports espanyols conflueixen les principals rutes marítimes de l'eix est-oest, que enllaça els ports principals d'Àsia, Europa i Amèrica, i les rutes nord-sud, que enllacen el continent europeu amb Àfrica. També és un enclavament estratègic per a les connexions aèries amb els continents americà i africà. Per tant, els ports i aeroports espanyols tenen una situació excepcional per a exercir com a hub per a persones i mercaderies. Espanya és el primer país d'Europa i el sisè del món en connectivitat marítima (Liner Shipping Connectivity Index UNCTAD). És el segon país en alta velocitat ferroviària del món (amb més de 4.000 km) i disposa de la xarxa d'autovies i autopistes més gran de la UE (més de 17.000 km), 50 aeroports (Espanya va ser el país europeu amb més trànsit aeri el 2024) i 46 ports d'interès general (València figura al quart lloc i Algesires al cinquè en la llista de ports de la UE que més contenidors han mogut el 2024). Els pròxims anys, continuarem impulsant la Xarxa Transeuropea de Transport, millorant la connexió amb la resta de la UE i també s'incidirà en el desenvolupament del transport ferroviari de mercaderies. Quant a connectivitat digital, Espanya ocupa la quinzena posició en el Logistics Performance Index del Banc Mundial i és líder europeu en adopció de la banda ampla ultraràpida (87% el 2023) i en cobertura de xarxes de molt alta capacitat (93% el 2023). Aquest context ha permès l'increment de la posada en marxa de centres de dades i el desenvolupament del Barcelona Supercomputing Center.

Espanya es posiciona com a líder emergent en la transició energètica verda sense sacrificar competitivitat. Avui dia, la descarbonització comença a sumar més que a restar competitivitat: el dilema entre creixement i reducció d'emissions cada vegada és menys dilema per al conjunt de l'economia, tal com mostra el desacoblament entre PIB i emissions, en el cas d'Espanya.

Espanya està en condicions d'avançar cap a un abastiment autòcton gràcies a les energies renovables i comença a superar la pobresa en recursos energètics. Això significa un gran canvi en la posició internacional d'Espanya. El seu avantatge comparatiu climàtic ha fet d'Espanya un dels majors productors d'energia eòlica i solar, i ha assolit el vuitè lloc mundial entre països amb més

Evolució del PIB i de la contaminació a Espanya

Font: Dades extretes de múltiples fonts pel Banc Mundial (2025) i el Global Carbon Budget (2024), recollides per Our World in Data.

potència renovable instal·lada i el segon a Europa. A més, se situa com el cinquè productor internacional d'energia eòlica i solar i s'ha consolidat com el desè mercat més atractiu a escala global per a inversions en energia verda.

L'impuls a l'hidrogen verd i l'accés a recursos crítics reforcen la competitivitat energètica d'Espanya. La capacitat per generar energia renovable a baix cost, combinada amb el desenvolupament de polítiques d'impuls, ha creat un entorn favorable per a l'expansió de l'hidrogen verd. Segons l'Hydrogen Investability Index, Espanya és, després d'Alemanya, el segon país més atractiu del món per invertir en aquest combustible, clau per a la descarbonització de sectors que són difícils d'electrificar i per a l'emmagatzematge d'energia renovable. Infraestructures en desenvolupament, com l'hidroducte europeu H2Med, destinat a transportar hidrogen de la península Ibèrica al centre d'Europa, enfortiran encara més la posició estratègica d'Espanya en el context energètic europeu. Així mateix, la ubicació geogràfica i la gran capacitat regasificadora del país faciliten l'accés a fonts d'energia pont com el gas natural líquid.

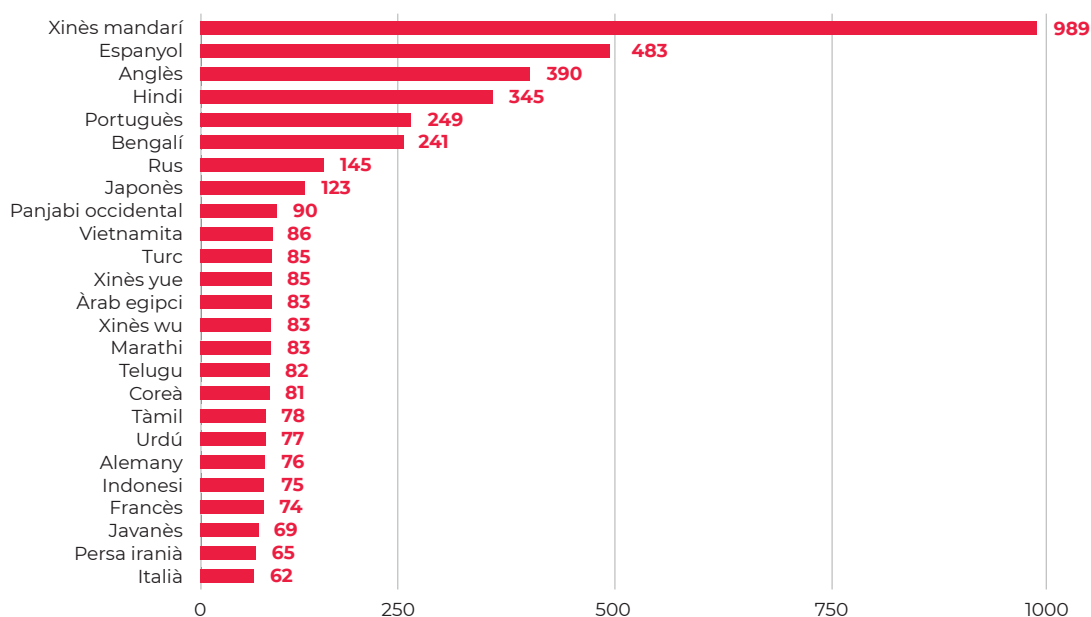
Poder tou i capital cultural

El poder tou d'Espanya es fonamenta en la seva rica herència cultural i la seva capacitat d'influència més enllà del seu entorn immediat.

Diversos indicadors evidencien que la identitat espanyola —reforçada pel turisme, cinema, música, gastronomia i esports— genera una percepció positiva i atractiva a l'exterior. De fet, es tracta d'una identitat clarament diferenciada i fàcilment distingible. El notable capital cultural i la diversitat del seu patrimoni (Espanya ocupa el cinquè lloc en la llista de llocs catalogats com a Patrimoni Mundial per la UNESCO) potencien aquesta influència. La combinació de la història, la geografia, la cultura i els llaços lingüístics permet a Espanya impulsar la seva acció internacional, especialment amb Amèrica Llatina. Res d'això és nou, però sí que guanya importància en un escenari global més fragmentat i marcat per la competència.

L'abast global de l'espanyol reforça la influència del país. Gairebé 500 milions de persones consideren l'espanyol la seva llengua materna (6,2% de la població mundial), i és la segona del món per nombre de parlants, després del xinès mandarí, i la quarta en el còmput global de parlants. Amb més de 23 milions d'estudiants d'espanyol com a llengua estrangera, es posiciona com un actiu estratègic que enforteix la presència internacional en mitjans, ciència, cultura digital i tecnologia i facilita la integració en l'economia del coneixement. A més, el plurilingüisme, element essencial de la nostra identitat nacional espanyola, reforça la imatge i la capacitat de diàleg d'Espanya en l'àmbit internacional.

Llengües amb el nombre més gran de parlants nadius en milions (2025)

Font: Ethnologue Languages of the World, 2025.

La riquesa de la nostra cultura en termes de patrimoni i indústries culturals i creatives ens ofereix canals de projecció natural a l'exterior i senyes d'identitat recognoscibles que generen una imatge positiva. De fet, la cultura en espanyol s'ha adaptat amb gran èxit als grans canvis dels últims anys en l'àmbit audiovisual, amb gran èxit de les sèries en espanyol a les plataformes d'estríming i un notable creixement de la música en espanyol en formats digitals.

Espanya vol capitalitzar el talent i la diversitat del nostre capital humà en pro d'una millor acció exterior. Espanya està entre els països de la UE que més han incrementat la seva població al segle XXI. Avui ens apropem als 50 milions d'habitants, dels quals un 19% són persones d'origen estranger. Generacions d'immigrants i els seus descendents contribueixen a enriquir la nostra identitat col·lectiva i conformen una part integral del nostre teixit social. Això es tradueix en una major capacitat d'innovació, adaptació i projecció internacional. En aquest sentit, Espanya cercarà integrar el coneixement i l'experiència de la diàspora i les segones generacions per millorar la nostra política exterior, aprofitant el seu potencial en l'àmbit internacional.

El turisme consolida Espanya com una destinació de primer ordre mundial, i la creixent residència d'estrangers reforça la nostra diversitat. Ubicació, clima, idioma, connectivitat, diversitat i riquesa cultural han contribuït a situar el país com una de les destinacions més visitades del món, com confirmen els més de 90 milions de turistes internacionals anuals.

Espanya ha de continuar avançant com un país obert al talent estranger. Aquest perfil com a pol d'atracció genera un cercle virtuós: mentre que les empreses i professionals que trien Espanya troben un entorn propici per al seu desenvolupament, la seva presència enriqueix la nostra societat, afavoreix el creixement i impulsa l'economia espanyola.

L'atracció d'estudiants internacionals de grau i postgrau reforça la projecció educativa d'Espanya i potencia la captació de talent global. Espanya continua sent la destinació preferida dels estudiants d'Erasmus i, cada vegada més, l'opció preferida entre l'alumnat no europeu. En aquesta línia, treballarem per mantenir aquesta capacitat d'atracció, prestant especial atenció als sectors i àrees d'especialització que impulsin la innovació i responguin a les necessitats del nostre mercat laboral.

PERCEPCIÓ D'ESPANYA AL MÓN

Espanya ha sabut construir, al llarg dels anys, una marca de país sòlida i reconeixible, recolzada principalment en fortaleeses tradicionals com el turisme, la cultura, l'obertura i acollida, l'esport i l'estil de vida, alhora que ha anat avançant en aspectes econòmics. El Global Soft Power Index 2024, publicat per Brand Finance, analitza la capacitat d'influència no militar dels països i situa Espanya en l'onzè lloc mundial, cosa que suposa un ascens de cinc posicions des del 2020, i la quarta nació més influent de la UE. La perspectiva del RepCore Nations 2024, en centrar-se en l'opinió de la població del G7, és particularment rellevant per observar la nostra reputació en les principals economies del planeta. En aquest índex, que analitza factors com la confiança, el respecte i l'admiració que generen les nacions, Espanya apareix al tretzè lloc sobre un total de seixanta economies, i avantatja altres potències europees com Itàlia, França, Alemanya i el Regne Unit.

D'altra banda, el Baròmetre de la Imatge d'Espanya, publicat pel Reial Institut Elcano, presta especial atenció a la zona de més rellevància per al nostre país, Europa. Les últimes dades d'aquest estudi, basat en enquestes que recullen aspectes d'imatge, valoració i opinió davant la política internacional dutes a terme en deu països europeus clau, situen Espanya al capdavant de la classificació de prestigi entre els països analitzats, amb una qualificació de 7 sobre 10. Aquesta valoració externa coincideix exactament amb la percepció que tenen els mateixos espanyols sobre el seu país (7,1). Així mateix, el Henley Passport Index valora la llibertat de moviment dels ciutadans d'un país en funció del nombre de destinacions a què poden viatjar sense visat previ. En aquesta classificació, Espanya ocupa la tercera posició en l'àmbit mundial, lloc que comparteix amb França, Alemanya, Itàlia, Finlàndia i la República de Corea. Els ciutadans espanyols poden viatjar sense necessitat de visat previ a 192 destinacions, cosa que reforça la percepció d'Espanya com un país sòlid i atractiu en termes de connexions i facilitacions transfrontereres.

La projecció comercial d'Espanya es reflecteix al rànquing Nation Brands, també de Brand Finance, enfocat a avaluar el posicionament de les marques comercials nacionals i la imatge econòmica que projecten. El 2024, Espanya ocupava un destacable dotzè lloc, molt per damunt del lloc divuitè que ocupava fa només una dècada. En aquesta mateixa línia, el Country Brand Ranking Trade Edition de Bloom Consulting, que avalua variables relacionades amb la inversió i el rendiment de la marca país en termes comercials, situa Espanya en el quinzè lloc mundial, dues posicions més que en l'anterior, i en el setè lloc europeu, una posició més, la qual cosa reforça la tendència ascendent en termes de valoració i solidesa comercial.

Finalment, pel que fa a l'àmbit específic del turisme, sector essencial per a l'economia i la projecció internacional d'Espanya, el Country Brand Ranking Tourism Edition de Bloom Consulting, en l'edició de 2024-2025, reafirma el sòlid posicionament espanyol en aquesta indústria i situa el nostre país en el segon lloc, només superat per Itàlia en una intensa competència pel lideratge mundial del sector.

UNA POLÍTICA D'ESTAT I DE PAÍS

L'acció exterior, pel seu caràcter transversal, implica el conjunt de poders de l'Estat, les administracions públiques espanyoles i la mateixa societat civil, i contribueix a potenciar la nostra veu, valors i model de país. El Govern dirigeix la Política Exterior d'acord amb el mandat de l'article 97 de la Constitució. El Cap de l'Estat i la Presidència del Govern d'Espanya constitueixen un gran actiu per impulsar la nostra acció exterior d'acord amb els principis i prioritats d'aquesta Estratègia.

Més coordinació interministerial davant reptes transversals. El caràcter transversal de les prioritats plantejades obliga a una millor coordinació interministerial per respondre eficaçment als reptes que ens afecten i evitar duplicitats o «compartiments estancs». Per això, es reforçaran els mecanismes i instruments de col·laboració existents, en particular els establerts per la Llei 2/2014, de 25 de març, de l'Acció i del Servei Exterior de l'Estat. Un aspecte fonamental és la coordinació de missions, viatges i visites, que caldrà reforçar per atendre els objectius identificats en aquesta Estratègia i per garantir eficaçment la presència i l'acció d'Espanya en les diferents regions i fòrums internacionals, per a la qual cosa el MUAC ha creat la nova Subdirecció General de Relacions Institucionals i de Col·laboració amb les Comunitats Autònomes.

A més de la tasca indispensable que la Constitució atribueix a les Corts en el control de l'acció de Govern, la diplomàcia parlamentària continuarà sent una eina per enfortir el diàleg internacional i l'intercanvi de coneixement. Es mantindrà el suport a l'activitat internacional de les Corts Generals a través de la participació dels seus membres en Assemblees Parlamentàries Internacionals (OTAN, Consell d'Europa, OSCE o Unió Interparlamentària), com també la celebració de fòrums bilaterals. En particular, Espanya impulsarà la diplomàcia parlamentària en el marc de la UE; a l'espai iberoamericà amb la celebració de trobades com el Fòrum Parlamentari Hispà-mexicà; i a la conca mediterrània, on continuarem impulsant el diàleg al si de la Unió pel Mediterrani. Així mateix, Espanya cercarà d'ampliar la seva projecció parlamentària a noves regions com l'Àfrica occidental, amb l'objectiu de contribuir a

la implementació de l'Estratègia Espanya-Àfrica 2025-2028, i Àsia-Pacífic.

D'altra banda, caldrà reforçar la coordinació amb altres òrgans que participen en l'acció exterior, com el Consell General del Poder Judicial, als fòrums internacionals en què participa, compartint millors pràctiques, com també el paper del **Defensor del Poble** en la promoció i protecció dels drets humans.

Espanya continuarà ampliant la coordinació de l'acció exterior de les Comunitats Autònomes, Ciutats Autònomes i Entitats Locals, en l'exercici de les seves competències, i assegurarà la seva alineació amb la política exterior definida pel Govern i l'aprofitament de les sinergies que això aporta. En particular, es fomentarà la seva participació a través d'instruments de suport al comerç i a la internacionalització de les empreses i el talent espanyol. També destaca el seu paper en la promoció del turisme i de la nostra diversitat cultural i com a actors de la cooperació per al desenvolupament. Instruments d'aquesta coordinació són la Conferència per a Afers Relacionats amb la Unió Europea (CARUE) o la Comissió Interterritorial de Cooperació per al Desenvolupament.

S'intentarà reforçar la participació de les entitats territorials en l'àmbit de la Unió Europea. En aquesta línia, treballarem per enfortir la presència d'Espanya al Comitè de les Regions —en línia amb l'elecció de la presidència andalusa per al període 2025-2027—, com també la participació dels executius autonòmics als grups de treball i formacions del Consell de la UE. En aquest marc, es continuarà treballant per aconseguir el reconeixement de les llengües cooficials com a llengües oficials de la UE.

La cooperació transfronterera continuarà sent clau per abordar reptes comuns i promoure el desenvolupament regional. S'intentarà enfortir la dimensió transfronterera i mediterrània de les nostres regions i municipis, impulsant el desenvolupament d'infraestructures d'interconnexió i abastiment digital, energètic, ferroviari i marítim, l'impuls de projectes de desenvolupament econòmic orientats a atendre la problemàtica demogràfica i les necessitats socials de les zones

de frontera, com també la creació d'una macro-regió mediterrània per a la lluita contra el canvi climàtic.

L'acció exterior de les ciutats és un factor rellevant a l'hora d'apropar els reptes globals a la dimensió local. Espanya donarà suport a la cooperació a través de xarxes de ciutats globals, com Ciutats i Goversns Locals Units (CGLU), Medcities o l'Observatori de la Cooperació Descentralitzada, i intentarà que les seves accions contribueixin als objectius d'aquesta Estratègia, en particular: la mitigació i adaptació climàtica, la protecció de la democràcia local i els drets digitals davant l'auge de la innovació urbana. Amb aquest objectiu, es donarà suport a la creació de coalicions de municipis, impulsant el paper de ciutats com Bilbao, seu del Secretariat de la Coalició Local 2030.

Finalment, les organitzacions de la societat civil, com ONGs, centres de pensament, sindicats i associacions empresarials continuaran contribuint a una acció exterior més inclusiva, participativa i diversificada. Espanya donarà suport a la

seva participació en àrees com la cooperació per al desenvolupament i l'ajuda humanitària, la promoció dels drets humans i la internacionalització de l'economia i la cultura. El Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació promourà el desenvolupament de formats que permetin una interacció directa amb centres de pensament, però també amb la societat civil a través, per exemple, de la seva participació en Cimeres, amb l'objectiu d'enriquir el disseny de la política exterior. Aprofitar aquests instruments serà crucial per aconseguir una acció exterior unificada, capaç de maximitzar els resultats del treball dels diferents actors que participen en l'acció exterior de l'Estat.

La Representació Permanent d'Espanya davant la Unió Europea mereix una atenció especial, ja que és l'extensió de l'Administració General de l'Estat davant les institucions europees. Constitueix un mecanisme de coordinació i execució de la política exterior i de moltes altres polítiques del Govern. D'acord amb la prioritat europea de l'Estratègia d'Acció Exterior, la Representació Permanent es continuarà reforçant amb més mitjans.

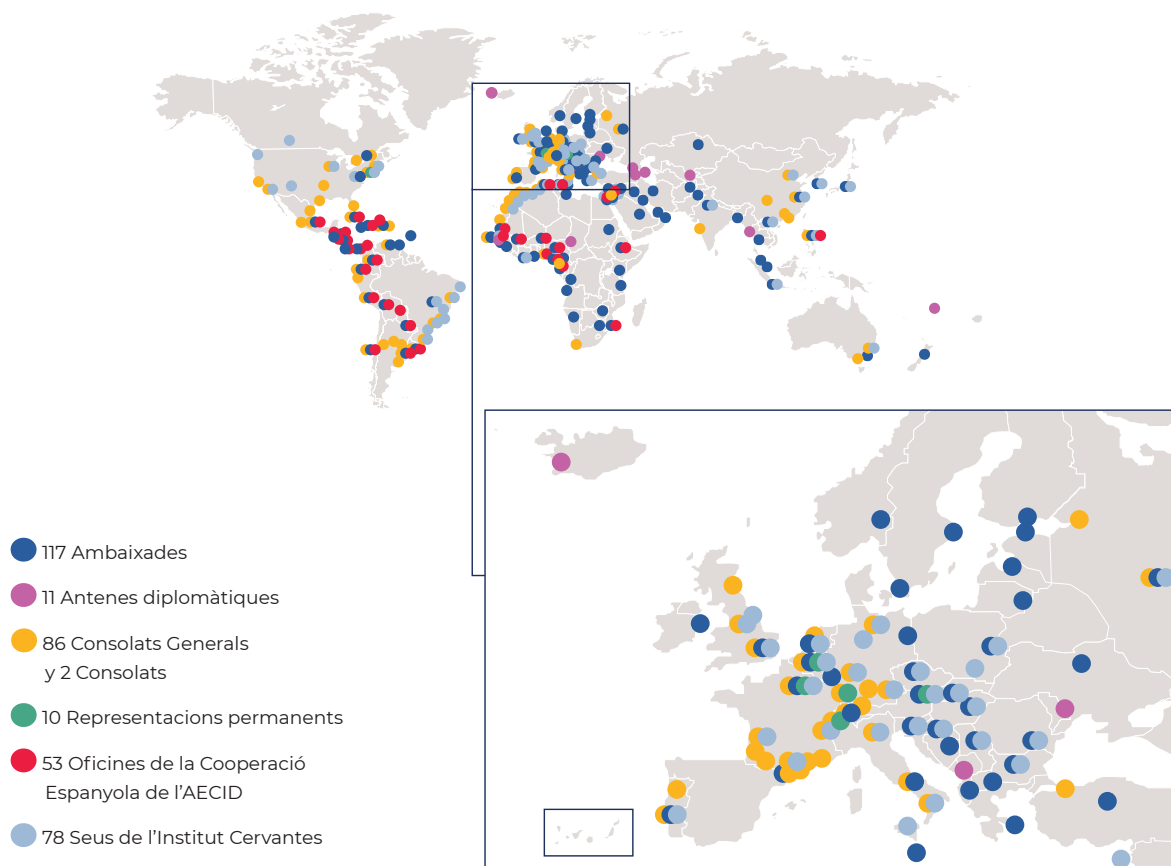
UN SERVEI EXTERIOR PREPARAT PER AL FUTUR

Una xarxa diplomàtica densa per defensar els interessos d'Espanya i els espanyols

Espanya disposa d'una xarxa d'Ambaixades i Consolats entre les més denses del món. El nostre desplegament a l'exterior està integrat per 117 Ambaixades i 11 antenes diplomàtiques, 10 representacions permanents, 86 Consolats Generals i 2 Consolats, 53 Oficines de la Cooperació Espanyola i 78 seus de l'Institut Cervantes.

Actualització de la nostra xarxa exterior en el nostre entorn estratègic. L'última adequació del desplegament d'Espanya a l'exterior va tenir lloc fa més de quinze anys, amb l'obertura d'ambaixades i reestructuració de la xarxa consular. Des de llavors, la xarxa exterior s'ha reforçat amb la creació de diverses antenes diplomàtiques. Davant l'aparició de noves àrees d'atenció i interès per al nostre país i per a la nostra ciutadania, hem d'adaptar la nostra xarxa diplomàtica, dotant Espanya d'unes

Desplegament de l'acció exterior espanyola (2025)

capacitats i una presència internacional a l'altura de la nostra projecció i objectius. És ineludible consolidar la nostra presència diplomàtica en àrees del nostre veïnat en què tenen lloc els nostres interessos més bàsics. Això inclou regions com l'est d'Europa o el Caucas, però també més desplegament a l'Àfrica occidental, ja que formem part d'un mateix espai geogràfic, amb reptes i oportunitats que només podrem afrontar si treballem units amb els nostres socis. Amb aquest objectiu, durant el període 2025-2028, s'abordarà l'obertura de noves Ambaixades a les regions abans esmentades, incloent-hi els països en què l'experiència de les antenes diplomàtiques ha consolidat les relacions bilaterals i en els quals es requereix, per tant, un salt qualitatiu d'aquestes relacions.

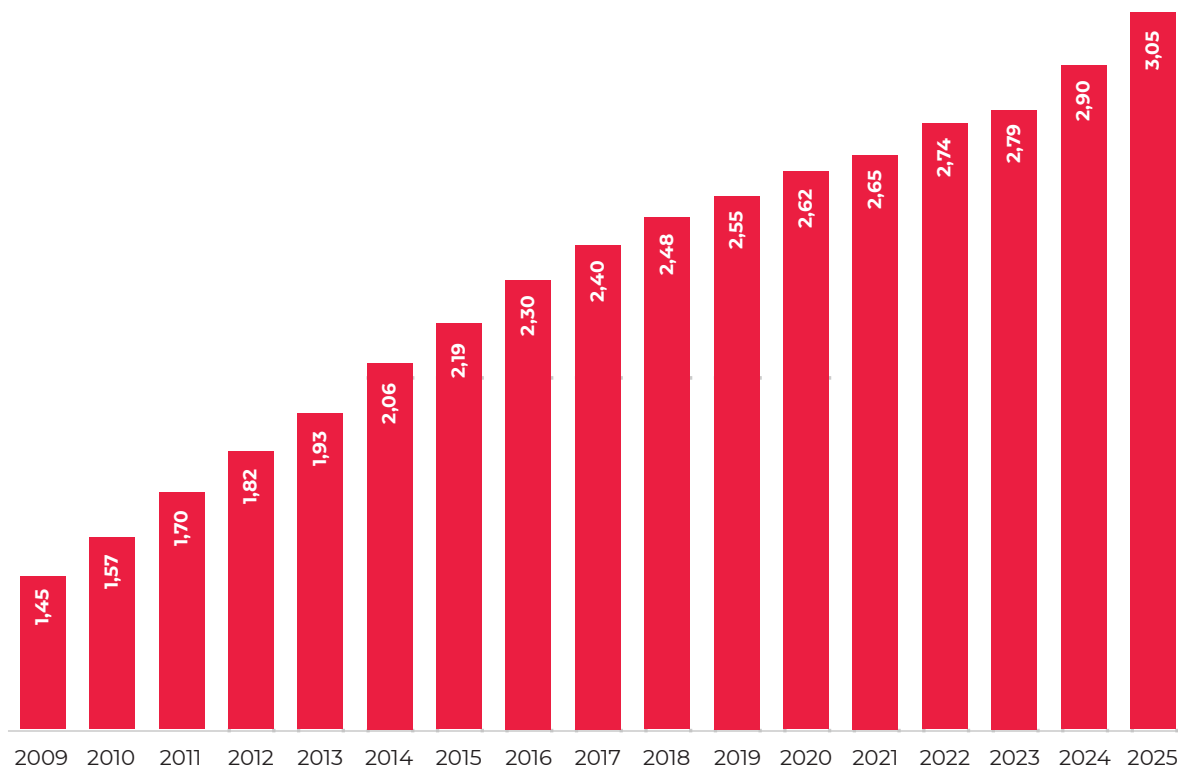
Al servei dels espanyols a l'exterior

Més demanda del Servei Exterior. Els canvis en el context internacional fan imprescindible abordar una sèrie de reformes en l'estructura del Servei

Exterior, i en la seva cultura, per adaptar-ne el disseny a les noves realitats i necessitats. Les demandes de la ciutadania espanyola a l'exterior són creixents, tenint en compte que el nombre d'espanyols residents a l'exterior s'ha triplicat els últims vint anys i ja supera els 3 milions, a més dels prop de 20 milions de desplaçaments anuals dels nostres ciutadans fora de les nostres fronteres. A més, l'augment de la tensió internacional, de la virulència dels conflictes i de la freqüència de catàstrofes naturals s'ha traduït en un increment de les crisis consulars, amb la consegüent necessitat de reforç de l'assistència a la nostra ciutadania a l'exterior, incloent-hi els casos d'evacuació. Aquestes circumstàncies justifiquen la necessitat d'adequar la nostra xarxa exterior per respondre al nou context i assegurar una correcta prestació de serveis.

La xarxa consular requereix un reforç per poder prestar un servei públic de qualitat. El MAUC compta amb la Direcció General d'Espanyols l'Exterior i d'Afers Consulars, que supervisa i coordina

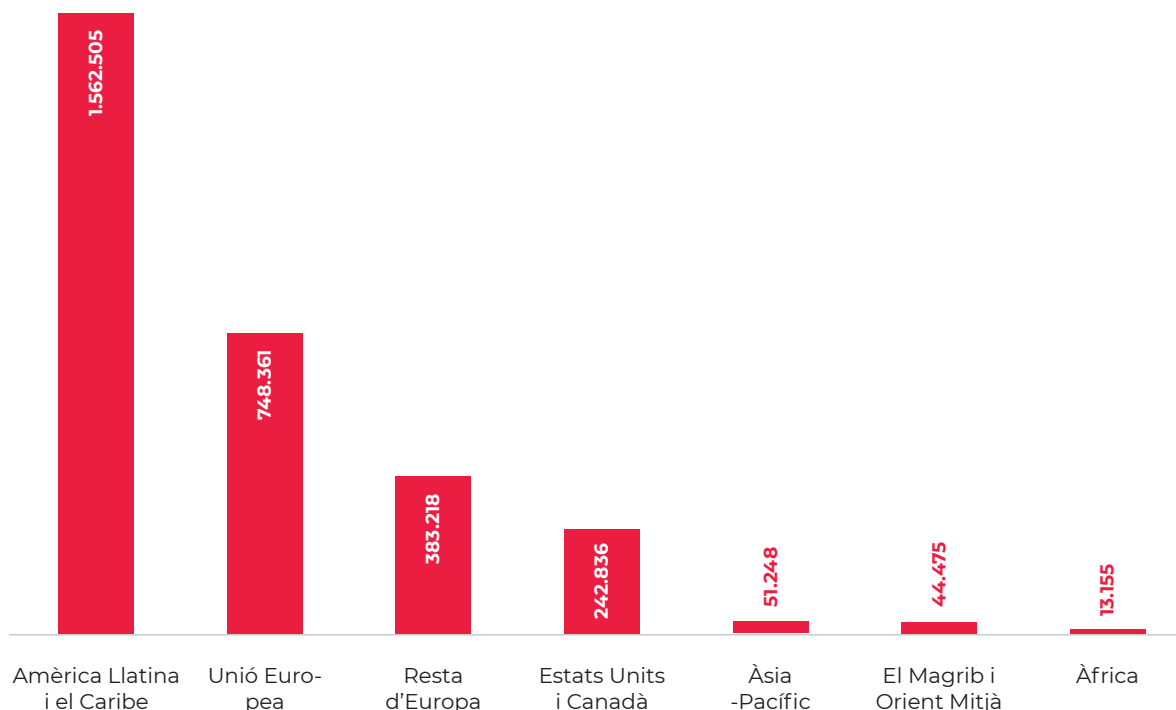
Població espanyola resident a l'estranger

Les xifres estan expressades en milions.

Font: INE.

Població espanyola resident a l'estranger per regions (2025)

Font: INE.

L'activitat de les 178 Oficines Consulars d'Espanya operatives en aquests moments (86 Consolats Generals, 2 Consolats i 90 Seccions Consulars d'Ambaixades), a més d'una àmplia xarxa consular honorària. Tot i el creixement de la ciutadania espanyola a l'exterior, els recursos de les Oficines Consulars espanyoles gairebé no han variat els últims vint anys. Per tant, durant el període 2025-2028, es plantejarà l'adequació dels recursos humans i l'obertura de nous Consolats Generals en ubicacions d'especial interès per a Espanya, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries de cada exercici.

S'impulsarà el Pla de Digitalització Consular amb noves eines que facilitaran la feina de les oficines consulars i l'accés de la ciutadania als tràmits consulars, mitjançant una nova seu electrònica i una nova carpeta consular. El nou marc normatiu aplicable al Registre de Matrícula Consular facilitarà l'emissió de certificats digitals des de l'estranger als espanyols residents a l'exterior. A més, es culminarà la implantació a totes les Oficines Consulars de l'aplicació informàtica del Registre Civil (DICIREG), que dona suport al nou sistema de Registre Civil, electrònic i únic per a tot Espanya; i es desplegarà a tota la xarxa consular la nova

aplicació per a visats (SINAVI). Així mateix, es prestarà especial atenció a la introducció progressiva d'eines d'intel·ligència artificial per potenciar la productivitat.

Continuarem prestant especial atenció a les situacions de crisi i d'emergència. Els últims anys, la importància del servei prestat per la xarxa consular s'ha posat de manifest en diverses crisis. En aquest sentit, el Ministeri d'Afers Exterior, Unió Europea i Cooperació continuarà millorant els seus mitjans i eines per atendre millor els espanyols, mitjançant el perfeccionament de les eines de prevenció i dels instruments de gestió de les situacions d'emergència. En aquest context, s'estudiarà la configuració d'un nou centre de recepció de trucades que permeti proporcionar un servei de més qualitat, optimitzant els recursos disponibles.

Continuarem donant prioritat a l'atenció consular de les persones i col·lectius de la ciutadania més vulnerables, especialment les dones i nenes víctimes de violència. Es continuarà actualitzant les línies d'actuació en cas de violència contra la dona a l'estranger, incloent-hi nous tipus de

violència com el ciberassetjament, la violència documental o l'adreçada a nenes espanyoles a l'exterior, atès que pateixen violència tant directa com vicària i, per tant, necessiten una atenció específica. Finalment, aprofundirem en les línies directrius per donar una resposta coordinada i eficaç a les agressions sexuals.

Les Oficines Consulars continuaran desplegant tots els seus mitjans perquè els espanyols a l'exterior puguin exercir el seu dret fonamental de vot. Així mateix, adoptarem les mesures necessàries per tramitar les sol·licituds de nacionalitat presentades en les Oficines Consulars a l'empara de la Llei de Memòria Democràtica.

La ciutadania espanyola a l'exterior representa un gran actiu per projectar i potenciar la imatge i els valors de la societat espanyola. Només quatre Comunitats Autònomes tenen més població que el nombre d'espanyols residents a l'exterior. Espanya, a través de la seva xarxa diplomàtica i consular, promourà més proximitat i interacció entre els més de 3 milions d'espanyols residents a l'exterior i l'Administració:

- **Aprofundint la col·laboració estructurada** amb actors espanyols del sector privat i la societat civil present a l'exterior.
- **Afavorint l'establiment de mecanismes de vertebració i suport professional** a la diàspora a l'exterior, amb caràcter general, però també especialitzat, com les Associacions de Científics Espanyols, per exemple, que són un model a replicar en altres països i camps d'activitat.

Impulsarem els Consells de Residents Espanyols a l'exterior (CRE) com a òrgans assessors de les

Direccions dels Consolats Generals i intentarem aprofundir en la seva tasca com a mitjà de participació institucional de la ciutadania espanyola resident fora de les nostres fronteres i eina per donar veu a les seves inquietuds i reivindicacions. Els CRE representen una població que, al llarg del temps, ha canviat de perfil i necessitats, per la qual cosa hem d'avançar en aquesta necessària adaptació. Així mateix, es fomentarà i protegirà l'associacionisme dels espanyols a l'exterior per a la defensa dels seus interessos.

Les persones com a columna vertebral del Servei Exterior

No pot haver-hi una acció exterior sense la tasca essencial de les persones que la duen a terme. Per això, les persones que formen el Servei Exterior són la seva columna vertebral: tant per personal funcionari com el personal contractat, en el conjunt de la xarxa exterior, contribueixen cada dia a proporcionar a la ciutadania un servei públic de qualitat, eficient i adaptat a les seves necessitats. El capital humà del Servei Exterior caracteritzat pel seu compromís i vocació de servei a Espanya i a la ciutadania espanyola és, sens dubte, el seu actiu principal.

L'acció exterior requereix, per tant, un Servei Exterior modern al servei de la ciutadania. Per això cal invertir en la captació de talent, en la formació del nostre capital humà, en la gestió del coneixement i en l'optimització de recursos.

La captació de talent és essencial per poder disposar d'un Servei Exterior preparat per fer front als reptes actuals. L'Escola Diplomàtica farà un paper clau en la promoció d'un millor coneixement del Servei Exterior a les universitats espanyoles i l'adopció de mesures que facilitin l'accés a la preparació d'aspirants a ingressar en la Carrera Diplomàtica, en línia amb els principis d'igualtat, mèrit i capacitat en l'accés a l'ocupació pública. Els pròxims anys serà necessari mantenir com a mínim el mateix ritme d'ingressos de nous funcionaris a la Carrera Diplomàtica per tal de garantir una acció exterior eficaç.

La formació i l'especialització del personal funcionari de la Carrera Diplomàtica i del personal que integra el Servei Exterior és una de les nostres prioritats. La velocitat i la intensitat dels canvis que experimenta el context internacional fan necessari adaptar la formació i especialització del personal als reptes actuals. Per això, el MAUC, sobretot a través de l'Escola Diplomàtica, procurarà reforçar la formació contínua del seu personal mitjançant l'actualització de competències i

Dades de personal (2025)

1.110
en serveis

4.578
a l'exterior

981
personal diplomàtic

553
a l'exterior

l'especialització en les diferents àrees geogràfiques i sectorials. Així mateix, es reforçarà l'oferta de formació lingüística. Aquesta inversió en capacitats i competències del personal funcionari de la Carrera Diplomàtica contribuirà a consolidar i reforçar l'eficàcia i l'impacte de la seva tasca, com a garants i defensors dels interessos del nostre país i de la ciutadania espanyola a l'exterior.

L'impuls de la presència i promoció d'espanyols en organismes internacionals constituirà un objectiu fonamental per als pròxims anys. Es treballarà per una representació més efectiva dels interessos d'Espanya en l'àmbit multilateral mitjançant més presència de ciutadans espanyols als alts llocs directius i de lideratge. Això ha de contribuir tant a la capacitat dels nostres ciutadans com al reforç de la nostra acció multilateral. Amb aquest objectiu, es reforçarà el paper de la Unitat de Funcionaris Internacionals del MAUC.

Conciliació, igualtat i diversitat com a pilars fonamentals del nostre Servei Exterior. S'impulsarà la presència equilibrada de dones i homes en totes les escales i categories, garantint la igualtat efectiva de tractament i d'oportunitats. S'impulsarà la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i l'exercici corresponsable de les cures, d'acord amb el compromís amb una societat més equitativa i justa. S'afavoriran polítiques adaptades a la realitat social i laboral espanyola per facilitar l'accés a l'ocupació dels cònjuges i parelles de fet a l'exterior. Es promouran oportunitats de formació i ocupació per als cònjuges i parelles de fet dels funcionaris a l'exterior, mitjançant l'aplicació de convenis internacionals ja subscrits o la negociació de nous acords als països en què encara no existeixin. A més, es promourà la tasca de la Unitat de Suport a les Famílies del MAUC perquè, de manera constant i activa, asseguri l'acompanyament necessari de les famílies en la seva adaptació a l'estranger, sobretot en el cas de famílies amb especial vulnerabilitat, com també el seu retorn a Espanya.

Es prestarà una especial atenció a la prevenció de la violència i l'assetjament laboral i sexual, com també a les situacions que necessiten especial protecció, com són les de les víctimes de violència de gènere. A més, s'enfortiran les iniciatives que fomentin la diversitat i la inclusió en tots els àmbits del Servei Exterior, en particular els drets de les persones LGTBI+. En aquest sentit, prestarem especial atenció a l'acreditació de les parelles de fet i de les parelles del mateix sexe a l'exterior.

Així mateix, s'afavorirà la promoció activa dels drets de les persones amb discapacitat, impulsant millores en l'accessibilitat de les nostres seues a l'exterior, la seua electrònica i el portal web i els serveis oferts a la ciutadania.

Diplomàcia econòmica i comercial

El sector exterior ha estat clau per al creixement econòmic i la creació d'ocupació a Espanya. Les exportacions de béns i serveis, com també la inversió estrangera, continuen sent un pilar del creixement, la productivitat i la resiliència de l'economia espanyola; per tant, cal continuar impulsant la internacionalització de les empreses espanyoles.

Espanya reforçarà la seva diplomàcia econòmica potenciant els instruments econòmics i polítics dedicats a promoure la competitivitat, la internacionalització de les empreses i l'atracció d'inversions. Donarem suport a les nostres empreses centrant-nos en la diversificació de mercats, la reducció de dependències i l'expansió en mercats clau, d'acord amb el Pla d'Acció per a la Internacionalització de l'Economia Espanyola 2025-2027. Es prestarà especial atenció als països en què la implementació empresarial requereixi suport polític.

En aquest sentit, cal destacar la important tasca que duu a terme l'extensa xarxa de les Oficines Econòmiques i Comercials d'Espanya a les Missions Diplomàtiques d'Espanya a l'exterior, que constitueixen pilars essencials per al suport i la promoció de l'empresa espanyola a l'exterior, facilitant la seva implantació inicial i el desenvolupament de les seves activitats. La xarxa d'Oficines Econòmiques i Comercials d'Espanya la componen 98 oficines distribuïdes en 77 països, que permeten cobrir la pràctica totalitat del món. Aquesta xarxa representa un instrument estratègic fonamental per al procés d'internacionalització empresarial, ja que ofereixen assessorament especialitzat, informació econòmica, identificació d'oportunitats comercials i suport institucional adaptat a les necessitats específiques de cada mercat. Aquest suport es produirà de manera contínua, però s'eleva a l'àmbit polític en els contactes entre ministeris d'affers exteriors i altres departaments competents en la interlocució amb els responsables polítics d'altres països.

A aquest suport se sumen els esforços de diversos organismes públics clau que enriqueixen i enforteixen la diplomàcia econòmica espanyola. Entre aquests, cal destacar ICEX Espanya Exportació i Inversions, que desenvolupa una intensa tasca en la promoció exterior, formació empresarial i suport

a la internacionalització. També CESCE (Compañía Española de Seguros de Crédito a la Exportación) proporciona cobertura essencial davant de riscos comercials i polítics i facilita transaccions internacionals més segures. D'altra banda, COFIDES (Compañía Española de Financiación del Desarrollo) ofereix instruments financers adaptats, amb la qual cosa potencia la inversió productiva espanyola a l'exterior, sobretot en mercats emergents i en desenvolupament. Finalment, TURESPAÑA exerceix una funció clau en la promoció internacional del sector turístic espanyol, impulsa la imatge de país i contribueix a enfortir la presència i el reconeixement global d'Espanya com a destinació líder en turisme.

La cooperació aèria, marítima i terrestre són motors clau de la globalització, ja que faciliten la connectivitat entre països, promouen el comerç internacional i generen un impacte significatiu en l'economia global. Tanmateix, aquest sector s'enfronta a reptes constants, com la necessitat de garantir alts estàndards de seguretat, tenir en compte la sostenibilitat mediambiental i adaptar-se als canvis tecnològics. Espanya fomentarà el desenvolupament dels acords de transport aeri, bilaterals i multilaterals, que permetin enfortir la seva connectivitat, facilitar el comerç i fomentar el turisme. Espanya promourà en l'Organització d'Aviació Civil Internacional l'harmonització de normes i estàndards a escala global. El sector marítim és crucial per al comerç internacional, ja que el 80% de les mercaderies es transporten per mar. Espanya és un país amb una important tradició marítima i una ubicació estratègica en el comerç mundial. En aquest sentit, es promouran els acords de cooperació en l'àmbit marítim que reforcin la seguretat de les rutes comercials, fomentin el desenvolupament sostenible dels oceans i la protecció del medi marí, especialment a través de la participació en l'Organització Marítima Internacional.

Diplomàcia pública, cultural, educativa i lingüística

Espanya treballarà per enfortir l'impacte de la seva diplomàcia pública i la seva comunicació estratègica potenciant la veu i les activitats de les representacions a l'exterior i fomentant la coordinació d'una àmplia xarxa d'organismes en què participen la Xarxa de Cases (Àfrica, Amèrica, Àrab, Àsia, Mediterrània, Centre Sefarad-Israel), la xarxa de Fundacions-Consell, la Fundació Carolina i la Fundació Internacional i per a Iberoamèrica d'Administració i Polítiques Públiques (FIAP), la tasca dels quals és fonamental per projectar la imatge i els interessos d'Espanya a l'exterior. A això cal

sumar la tasca d'altres subjectes de l'acció cultural a l'exterior, com l'Acció Cultural Espanyola (AC/E).

La promoció de la cultura i les llengües d'Espanya constitueixen un actiu molt important per projectar els valors que ens caracteritzen com a societat, com també les nostres fortaleces més enllà dels àmbits polític i econòmic. Espanya treballarà perquè aquestes eines contribueixin a reforçar les nostres relacions i presència internacional.

Continuarem treballant en la promoció dels drets culturals i la contribució de la cultura en la consecució dels ODS. Es promourà la commemoració de relacions diplomàtiques (per exemple, Espanya-República de Corea 2025) i la celebració d'anys duals (Espanya-Índia 2026); l'impuls d'acords bilaterals en gestió sostenible del patrimoni, arqueologia, arxius, biblioteques, museus, produccions audiovisuals o arts escèniques; l'enfortiment de les capacitats de gestors culturals; la protecció dels drets laborals i de la llibertat de creació i de càtedra, i la protecció del patrimoni en conflictes internacionals, sobretot a l'Orient Mitjà i Ucraïna.

S'enfortirà la posició de les nostres indústries culturals i creatives als mercats internacionals. Per tal de reforçar la competitivitat i l'abast global dels creadors espanyols, es promourà la seva participació en programes com Europa Creativa, en el Culture Compass i en els programes IBER. Paral·lelament, es prioritzarà la mobilitat, l'intercanvi i la professionalització dels sectors cultural i creatiu, a més d'iniciatives conjuntes amb Europea. Espanya cercarà ampliar la presència en festivals i mercats internacionals. Així mateix, es donarà suport al Mondiacult el 2025 i Europalia 2025-2026.

Espanya continuarà promovent la diplomàcia cultural, la cultura com a factor de desenvolupament sostenible, el lideratge d'Espanya a la UNESCO i en la resta de fòrums. També es continuarà fomentant la promoció de la cultura i les arts espanyoles a l'exterior a través de la xarxa de Conselleries i Representants d'Afers Culturals i mitjançant l'acció dels Centres Culturals i Centres de Formació de l'AECID a Iberoamèrica i Àfrica.

L'AECID continuarà contribuint a la capacitat i a la mobilitat internacional a través de les convocatòries per a països de cooperació i per a ciutadans espanyols i les convocatòries de lectorats.

Es prestarà una especial atenció a la promoció del nostre patrimoni historicocultural a través de més cooperació internacional. Aquest esforç permetrà promoure la circulació de béns patrimonials, donar

més visibilitat al nostre llegat i reforçar la imatge d'Espanya com a referent global cultural.

Espanya continuarà donant suport a l'acció exterior, que avui arriba a prop de 134.000 estudiants a 47 països, amb l'objectiu d'apropar la llengua i cultura espanyola a un públic estranger cada vegada més ampli i divers. A través del desplegament d'assessors tècnics en les conselleries i agregadores d'educació a ambaixades i de docents en els programes i centre de l'acció educativa a l'exterior, Espanya continuarà reforçant els llaços culturals i l'intercanvi de coneixements per fomentar la nostra projecció exterior.

La promoció de l'espanyol, com també de les llengües cooficials, agafa especial protagonisme a través de la tasca de l'Institut Cervantes, present a més de noranta ciutats de quaranta-cinc països amb centres, aules i extensions. El compromís d'Espanya en la difusió del seu patrimoni lingüístic es plasmarà en l'obertura de nous centres i en la consolidació de l'oferta acadèmica, cultural i formativa de l'Institut Cervantes, cosa que reforçarà el lideratge d'Espanya en l'àmbit de l'educació. L'Observatori Global de l'Espanyol (adscribit a l'Institut Cervantes) identificarà projectes d'alt impacte que consolidin les nostres llengües en processos de transformació digital.

La diplomàcia esportiva continuarà reforçant la imatge i la reputació del nostre país. Espanya aprofitarà els èxits dels nostres esportistes i la fortalesa de les federacions i clubs esportius per avançar en una diplomàcia esportiva que projecti els valors que caracteritzen el nostre esport i el seu potencial econòmic, cosa que consolidarà la projecció internacional d'Espanya. La celebració a Espanya, Portugal i el Marroc de la Copa Mundial de Futbol 2030 contribuirà a aquest esforç.

Diplomàcia científica i tecnològica

Espanya promourà un model d'innovació oberta i generació d'impacte. A través de l'acció de les nostres conselleries culturals i científiques a l'exterior, l'ICEX i la xarxa de delegacions internacionals del Centre per al Desenvolupament Tecnològic i la Innovació (CDTI), es potenciarà la detecció de nínxols de cooperació científicotecnològica que augmentin la nostra competitivitat i s'afavorirà la cooperació publicoprivada per reforçar la participació espanyola en concursos internacionals. S'assegurarà una coordinació eficaç de tots els actors del sector

de la ciència a Espanya d'acord amb les directrius de l'Estratègia Espanyola de Ciència, Tecnologia i Innovació. Així mateix, s'enfortirà la col·laboració amb la Xarxa d'Associacions de Científics i Investigadors Espanyols a l'Exterior (RAICEX), actors essencials per connectar Espanya amb xarxes de recerca internacionals.

Es procurarà potenciar la cooperació científica com a eina per a un desenvolupament sostenible i equitatiu, especialment a Àfrica i Amèrica Llatina. Espanya impulsarà l'adopció de polítiques basades en l'evidència (per exemple, a través de Science4Policy) i promourà la recerca orientada a la solució de reptes globals i la propietat industrial com a eina per al desenvolupament. Es prioritzaran àrees com la seguretat alimentària, l'accés universal a serveis de salut, la resistència als antimicrobians, la preparació davant de pandèmies, la definició i promoció d'estàndards i polítiques globals en matèria de salut digital, com també la lluita contra malalties infeccioses, tropicals desateses i no transmissibles.

Espanya impulsarà la internacionalització del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació i del Sistema Universitari Espanyol. Per consolidar un ecosistema d'innovació robust, es fomentarà la col·laboració entre universitats, empreses i centres de recerca, amb la finalitat de desenvolupar i protegir tecnologies a través de títols de propietat industrial, i reforçar l'atracció de talent i la inversió en innovació. En aquest marc, també s'encoratjarà la cooperació de les nostres universitats públiques amb les d'altres països amb l'objectiu de fomentar la formació universitària en disciplines científiques i tecnològiques, als organismes internacionals de propietat industrial, i s'impulsarà la mobilitat d'alumnes, professors i investigadors. Igualment, es reforçarà la participació d'Espanya en grans infraestructures científiques i tecnològiques i l'atracció d'aquestes cap a Espanya, com també el lideratge espanyol en iniciatives com Horitzó Europa, l'Espai Europeu de Recerca, l'Espai Europeu d'Educació Superior, els programes de mobilitat Erasmus+ i la presència d'espanyols en llocs de responsabilitat en entitats d'R+D+I, com el Consell Europeu de Recerca o el Centre Europeu per a la Recerca Nuclear (CERN). Així mateix, s'enfortirà l'enfocament regional i multilateral, impulsant la consolidació del Marc Europeu de Diplomàcia Científica, Tecnològica i d'Innovació, la Xarxa Iberoamericana de Diplomàcia Científica i la col·laboració UE-UpM per al desenvolupament d'una diplomàcia científica euromediterrània.

**ANNEX:
MÉS DE
100 ACCIONS
PER AL 2025-2028**

ACCIONS GENERALS

1. **Actualitzar la xarxa diplomàtica i consular** en línia amb les prioritats d'aquesta Estratègia d'Acció Exterior, reorientant la presència d'Espanya a l'exterior i assolint un desplegament diplomàtic universal en el nostre entorn estratègic.
2. **Prioritzar recursos** per potenciar les nostres relacions amb **el nostre veïnat estratègic**.
3. Reforçar la **coordinació interministerial** en matèria d'acció exterior. Potenciar la coordinació i la projecció exterior en transició ecològica i transformació digital.
4. Celebrar trimestralment **reunions interministerials per coordinar la presència d'Espanya** a diferents països i fòrums internacionals convocades pel Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació entre ministeris o secretaris d'Estat.
5. Adaptar l'acció exterior espanyola a una **economia més fragmentada**, mitjançant la identificació de vulnerabilitats i dependències civils i militars, i també de dependències inverses. **Creació d'un grup de treball sobre seguretat econòmica** en el marc de la CDGAE.
6. Implantar progressivament la **intel·ligència artificial en el Servei Exterior**, enfocada a la millora de l'eficiència i la prestació d'un millor servei públic a la ciutadania.
7. Millorar l'assistència i protecció consular, prestant **especial atenció a les persones i col·lectius de la nostra ciutadania més vulnerables**, amb èmfasi en les dones i nenes víctimes de violència a l'exterior.
8. Promoure mesures de **conciliació, igualtat i diversitat en el Servei Exterior**.
9. Enfortir el Servei Exterior mitjançant la **captació de talent i l'ampliació de la formació**.
10. Impuls de la **diplomàcia pública** en ambaixades i consolats mitjançant la creació i mobilització de **grups d'interès** en països amb societats civils afins.
11. **Impulsar la presència i promoció d'espanyols en organismes internacionals**. S'oferirà suport a les postulacions espanyoles a llocs directius i de lideratge.
12. **Fomentar la interacció dels espanyols a l'Exterior amb les Representacions Diplomàtiques i Consulars d'Espanya** i la relació entre els espanyols residents a l'exterior.
13. Millorar la dotació de la **Divisió d'Emergència Consular** amb un nou centre de recepció de trucades d'emergència consular, aprofundint el reforç de personal i d'instal·lacions que s'ha fet aquests últims anys.
14. Implementar el **Pla d'Acció per a la Internacionalització de l'Economia Espanyola 2025-2027**. Entre altres, s'obriran nous mercats agroalimentaris, com l'asiàtic, i s'aprofundirà en els existents. A més, es desenvoluparà l'**Estratègia d'Aliments d'Espanya** per enfortir la nostra posició com a potència alimentària i gastronòmica.
15. **Redoblar l'atracció de talent internacional** i incrementar el nombre d'estudiants internacionals en disciplines de ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques amb un horitzó al voltant del 15% a llarg termini.
16. Enfortir la **projecció de les llengües d'Espanya**. Potenciar l'**Observatori Global de l'Espanyol** com a eix connector de la xarxa de centres de l'Institut Cervantes. Consolidar i enfortir els **programes de l'acció educativa exterior**. Coherència i coordinació de les diferents unitats de l'Administració General de l'Estat per a la difusió de la llengua i cultura espanyoles, amb especial èmfasi en la formació de professorat d'espanyol com a llengua estrangera.
17. **Reforçar la coordinació de l'acció exterior amb les Comunitats Autònomes, Ciutats Autònomes i Entitats Locals**.
18. **Impulsar els principals instruments de diplomàcia pública espanyola**: la Xarxa de Cases, la Xarxa de Fundacions-Consell, la Fundació Carolina i la FIAP.
19. **Fomentar la diplomàcia parlamentària** amb suport a les iniciatives de les Corts Generals i del Parlament Europeu.
20. **Donar suport als centres de pensament espanyols** especialitzats en relacions internacionals. Fomentar l'activitat de centres de pensament de prestigi estrangers a Espanya i la seva relació amb els centres de pensament espanyols.
21. Desenvolupar un **Pla de potenciació del coneixement sobre les societats del nostre entorn estratègic** (universitats, centres de pensament, societat civil).
22. **Incrementar les capacitats de prospectiva i governança anticipatòria** en el sector exterior.

UNA EUROPA REFORÇADA

23. Promoure un **Marc Financer Plurianual** més gran i adequat com a resposta als reptes comuns, fins al 2% de l'RNB europea, que permeti garantir la prestació de béns públics europeus a la vegada que es protegeix el model econòmic i social propi de la UE.
24. **Treballar per una UE més coherent i dinàmica, mitjançant la posada en marxa** de mecanismes de concertació més àgils i l'**extensió dels supòsits de majoria qualificada**.
25. **Reformar i aprofundir el Mercat Interior**, avançar en la Unió d'Estalvis i Inversions i completar la Unió Bancària i la Unió de Mercats de Capitals.
26. **Maximitzar el potencial de la política comercial com a elements geoestratègic**, impulsant acords comercials flexibles amb tercers.
27. Impulsar l'**estratègia Global Gateway**, promocionant les inversions sostenibles de la UE a tercers països, en especial en àrees geogràfiques com Amèrica Llatina i el Carib, el Veïnat Sud i l'Àfrica occidental.
28. Continuar treballant per **mantenir l'efectivitat del principi de llibertat de moviment**, oferint a la ciutadania un espai Schengen sense obstacles per a la lliure circulació.
29. Donar suport a les iniciatives que impulsin **més democratització de les institucions europees**, reforcin la participació ciutadana en els processos polítics i legislatius, alhora que enforteixen els diferents instruments de l'Estat de dret, entre aquests la condicionalitat del pròxim Marc Financer Plurianual.
30. **Defensar el plurilingüisme de la UE i el reconeixement de les llengües cooficials** d'Espanya a les institucions europees.
31. **Reforçar les polítiques comunitàries de cohesió econòmica, social i territorial**, com també protegir i preservar el règim especial de les Regions Ultraperifèriques (RUPs) i el suport a les comunitats autònomes en la seva participació en les macroregions.
32. **Enfortir el Pilar Europeu de Drets Socials i l'Agenda Social Europea** per millorar les condicions de vida dels ciutadans europeus i fer front als nous reptes que plantegen les grans transformacions de la nostra societat.
33. Contribuir al desenvolupament de l'**Espai Europeu d'Educació** i al desenvolupament de competències des del sector educatiu, donant suport al programa **Erasmus+**.
34. Reforçar el paper de l'**educació en la consolidació dels valors comuns europeus**, a través de la presència de la UE en el currículum educatiu.
35. Promoure el desenvolupament d'iniciatives relatives a la **commemoració, el 2025 i 2026, del 40 aniversari de l'adhesió d'Espanya i Portugal a les Comunitats Europees**.
36. **Donar suport al Servei Europeu d'Acció Exterior i a la Comissió Europea** en l'acció exterior de la UE i promoure de manera coordinada la presència d'espanyols en les institucions de la UE.
37. Garantir un adequat seguiment i tractament polític per part de la UE dels països **partenariats que tenen més rellevància per al nostre entorn estratègic**.

UNA ESPANYA COMPROMESA

PRESERVAR, REFORMAR I REFORÇAR EL SISTEMA MULTILATERAL

38. Promoure els valors i les prioritats d'Espanya en les organitzacions internacionals a les quals pertany. **Defensar el sistema multilateral basat en regles** i el respecte del dret internacional, el dret internacional humanitari i els drets humans.
39. Continuar la campanya per aconseguir l'elecció d'Espanya com a **membre del Consell de Seguretat** el 2031-2032.

40. Participar activament com a membre electe en el **Consell de Drets Humans de les Nacions Unides** per al període 2025-2027 i en l'**ECOSOC**, com a membre electe fins al 2026.
41. Consolidar el suport en recursos financers, humans i polítics a la tasca dels mecanismes de justícia internacional, en particular, de la **Cort Penal Internacional i la Cort Internacional de Justícia**.
42. Redactar i implementar el Pla d'Acció de la Política Exterior Feminista 2025-2028 i el III Pla Nacional d'Acció de Dones, Pau i Seguretat.
43. Promoure iniciatives per aconseguir més **presència de dones en àmbits multilaterals**.
44. Impulsar la transparència i l'eficiència en el marc del **Club de París** i del **G-20**.
45. Donar suport al projecte de les Nacions Unides d'una **Convenció Marc sobre Cooperació Internacional en Qüestions de Tributació**, com també la plena implementació del "Pilar 2" del BEPS (nivell mínim d'imposició global).
46. Impulsar la Carta Global de Drets Laborals per aconseguir el reconeixement universal d'una base mínima de drets laborals.
47. **Promoure la igualtat laboral de gènere i continuar combatent la discriminació de les persones LGTBI+** per raó de l'orientació sexual, identitat sexual i expressió de gènere a través de la Coalició Internacional per la Igualtat Salarial (EPIC), promoguda per l'OIT i la Coalició Mundial per a la Justícia Social.
48. **Promoure activament els drets de les persones amb discapacitat** en tots els àmbits de la nostra acció exterior i europea.
49. Implementar l'**Estratègia Nacional d'Intel·ligència Artificial**, l'**Estratègia d'Internacionalització de les Empreses Digitals**, l'**Estratègia de Tecnologies Quàntiques d'Espanya** i la nova **Estratègia Nacional de Ciberseguretat**.
50. Creació d'un mecanisme de coordinació nacional per a la **Diplomàcia Digital i Tecnològica** i desenvolupament d'una **marca «Espanya digital 2030»** que projecti les nostres capacitats tecnològiques. Aprofitar la fortalesa en Ordinadors d'Alt Rendiment (HPC), com el MareNostrum de Barcelona, per participar en una futura xarxa mundial.
51. **Impulsar el lideratge en ciberseguretat** als organismes internacionals, en particular a la UIT, com també la signatura d'acords de cooperació amb socis i aliats, especialment a Amèrica del Sud.
52. **Promoure compromisos en matèria de drets digitals** en el si del Fòrum Mundial de Tecnologia de l'OCDE i del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides.
53. Establir acords que permetin **assegurar les cadenes de valor en l'ecosistema digital i promoure els models d'IA en espanyol (ALIA)**, entrenant-los amb dades del país de destinació, com també compartir capacitats de supercomputació del Barcelona Supercomputing Center amb els seus científics.
54. Promoure la **cooperació publicoprivada i la innovació oberta** com a mitjà per maximitzar sinèrgies amb entitats de tercers països en matèria de **tecnologies disruptives**, com també incentivar els fluxos d'inversió innovadora i la seguretat de les nostres cadenes de subministrament.

PROMOURE UNA MIGRACIÓ SEGURA, ORDENADA I REGULAR

55. Promoure la plena **implementació del Pacte de Migració i Asil**, garantint un repartiment equitatiu de les responsabilitats entre tots els estats membres de la UE.
56. **Treballar amb els països d'origen i de trànsit de persones migrants**, especialment en el nostre entorn estratègic, i reforçar la cooperació i col·laboració amb aquests països.
57. Mantenir el **compromís amb el dret a la protecció internacional**, prestant especial atenció a les persones en situació de vulnerabilitat.

- 58. Continuar treballant estretament amb l'**Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR)** i l'**Organització Internacional per a les Migracions (OIM)**.
- 59. Conclusió d'acord de **migració circular** amb països d'especial rellevància per a Espanya.

APOSTAR PER LA COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT I L'ACCIÓ HUMANITÀRIA

- 60. Posada en funcionament del **Consell Superior, Comissió Interministerial de Cooperació per al Desenvolupament Sostenible i la Solidaritat Global i la Conferència Sectorial per al Desenvolupament Sostenible** amb l'objectiu de reforçar la coordinació i garantir la participació efectiva i l'alineació del conjunt d'actors del sistema de la cooperació.
- 61. Avançar cap al compliment del compromís legal del **0,7% de la Renda Nacional Bruta (RNB) per a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD)** per a l'any 2030 i el 10% de l'AOD per a acció humanitària.
- 62. Apostar per la cooperació financera, mitjançant la posada en marxa del **Fons Espanyol de Desenvolupament Sostenible (FEDES)**.
- 63. Incrementar la **seguretat dels cooperants i treballadors humanitaris**.
- 64. **Millorar la transparència, la rendició de comptes, l'impacte i l'avaluació de la nostra cooperació** per mitjà de la nova Oficina d'Avaluació de la Cooperació Espanyola.
- 65. Organitzar la **IV Conferència Internacional sobre el Finançament per al Desenvolupament a Sevilla**, que ha d'impulsar la mobilització de polítiques i recursos de la comunitat internacional per a l'Agenda 2030 i els ODS.
- 66. Acollir a Madrid l'**Assemblea General del Fòrum Internacional sobre TOSSD**, organisme responsable d'impulsar arreu del món el seguiment del conjunt de fluxos de suport oficial al desenvolupament sostenible.
- 67. Augmentar la **contribució d'Espanya als Fons Conjunts per als ODS fins als 120 milions d'euros** i incrementar les aportacions fins a situar-se entre els deu primers donants al Fons Fiduciari per a Propòsits Especials.
- 68. Implementar la nova **Estratègia de Política Multilateral per al Desenvolupament Sostenible** i subscriure una nova generació de **Marc d'Associació Estratègics de la Cooperació Espanyola** amb diversos organismes internacionals.

AFRONTAR L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I DE BIODIVERSITAT

- 69. Amb l'objectiu d'**aconseguir la neutralitat climàtica per al 2050**, establert per la Unió Europea, cal impulsar l'aconseguint dels objectius intermedis de reducció d'emissions en un 55% per al 2030.
- 70. Desenvolupar l'**Estratègia Espanyola de Finançament Climàtic Internacional**.
- 71. Donar suport a l'establiment del **Panel Científic Polític per a Químics, Residus i Control de la Contaminació**, promogut pel programa de les Nacions Unides per al medi ambient (PNUMA).
- 72. Implementar el **Marc Global de Biodiversitat Kunming-Montreal 2030**.
- 73. Assegurar la **protecció i la gestió efectiva del 30% de la superfície marina** per al 2030.
- 74. Aprovar i aplicar el **Pla d'Acció espanyol contra el tràfic il·legal i el furtivisme internacional d'espècies silvestres**.
- 75. Impulsar l'aplicació del **Reglament europeu de comercialització de productes lliures de desforestació (EUDR)** dins i fora de la Unió Europea.
- 76. Aplicar i impulsar el **Marc Internacional de Governança sobre Incendis Forestals**.

77. Impulsar la implementació efectiva de la **Gestió Integrada de Recursos Hídrics** i el desenvolupament de fulls de ruta nacionals sobre l'aigua en un context de canvi climàtic, a través de la Iniciativa de Desenvolupament de Capacitats en Matèria d'Aigües del Marc Accelerador de l'ODS6, liderada per Espanya.
78. Impulsar l'**Aliança Internacional per a la Resiliència a la Sequera (IDRA)**, promoguda per Espanya i el Senegal.
79. **Millorar la interconnexió elèctrica** amb França des dels 2.800 MW fins als 5.000 MW el 2030 i fins als 8.000 MW posteriorment, i amb Portugal fins als 4.200 MW a curt termini.

UNA ESPANYA QUE CONSTRUEIX PAU I SEGURETAT

80. **Augmentar l'esforç en matèria de seguretat:** augment progressiu de la inversió, reforç de la base tecnològica i industrial de l'Europa de la Defensa i increment de la participació de la indústria de defensa espanyola en aquesta.
81. Ser un **soci proactiu i constructiu en matèria de Política Exterior i de Seguretat Comuna**. Sistematitzar la presentació de documents informals de posició i de treball (*non papers*).
82. Impulsar l'**Agenda per al Sud** en el marc de l'OTAN.
83. **Desarmament, control d'armament i no proliferació:** liderar esforços per preservar l'arquitectura de control d'armaments, prevenir la transferència de tecnologies sensibles i els desviaments il·legals d'armament.
84. Establir la **Taula operativa sobre la dimensió de política exterior de la indústria espanyola de defensa**, amb participació del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, del Ministeri de Defensa, del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa, i del Ministeri d'Indústria i Turisme, **per articular i executar, en reunions periòdiques, una veritable diplomàcia espanyola de la indústria de defensa**.
85. Dur a terme un esforç de coordinació en la negociació, gestió i anàlisi en matèria de **sancions i restriccions**.
86. Apostar per les **eines de mediació internacional**, incloent-hi el relançament dels treballs del Centre Internacional de Toledo per a la Pau (CITpax).

ESPANYA AL MÓN

MÉS EUROPA MÉS ENLLÀ DE LA UNIÓ EUROPEA

87. **Mantenir amb regularitat cimeres amb França, Alemanya, Itàlia, Portugal, Polònia, Romania i Turquia**, i implementar mecanismes de seguiment que en reforcin el contingut.
88. **Mantenir el suport a Ucraïna** en totes les dimensions, inclosa la reconstrucció.
89. Donar **suport a l'ampliació** de la UE, en conformitat amb els termes establerts a la Declaració de Granada i **participar activament en la reforma de la UE**. Continuar **acompanyant i impulsant el procés d'ampliació de la Unió Europea als Balcans occidentals i altres països didats**.
90. **Consolidar les relacions de la UE amb el Regne Unit**, en una nova etapa post-Brexit, mitjançant l'aprofundiment de la cooperació en sectors d'interès mutu: seguretat i defensa, comerç, cooperació en les transicions energètiques i digitals i cooperació en aspectes de matèria judicial i policial.
91. Impulsar la conclusió d'un **acord entre la UE i el Regne Unit sobre Gibraltar**.

92. **Potenciar la coordinació dels estats membres del MED9** tant per a qüestions al si de la UE com per a la projecció d'interessos relatius al veïnat sud de la Unió Europea i en l'àmbit euromediterrani.
93. **Impulsar la nostra presència i participació en fòrums de concertació regional** amb els països del sud d'Europa, països escandinaus o països bàltics, a través d'iniciatives com la Iniciativa dels Tres Mars, el Fòrum Slavkov o el Trio de València (amb Polònia i Romania).

AMÈRICA LLATINA I EL CARIB: ALIATS PER A UNA AGENDA COMPARTIDA

94. **Enfortir les relacions amb tots els països de la regió**, especialment amb els socis estratègics, i amb els **organismes regionals i subregionals de cooperació i integració**.
95. **Ampliar els vectors de les relacions amb els països ALC**, en particular a les àrees prioritàries identificades conjuntament: la triple transició digital, mediambiental i social; la mobilitat humana; la lluita contra la inseguretat; l'enfortiment de la institucionalitat democràtica; la concertació i cooperació en fòrums multilaterals.
96. Contribuir, des de la Secretaria Pro Tempore espanyola, a l'**enfortiment de la Conferència Iberoamericana i el sistema de Cimeres**.
97. Potenciar la **consolidació de l'associació biregional UE-CELAC**.
98. Impulsar el procés de **ratificació de l'acord UE-MERCOSUR**.
99. Mantenir el suport polític al procés de pau de **Colòmbia** i a l'estabilització d'**Haití**.
100. Continuar prioritzant la cerca d'una solució a la crisi política a **Veneçuela**, encoratjant el diàleg entre els actors polítics al país i mantenint el suport a les mesures que serveixin per salvaguardar les llibertats públiques i els drets fonamentals de tots els veneçolans.
101. **Consolidar, juntament amb els països ALC, l'espanyol en la diplomàcia multilateral, la ciència i la tecnologia**, a través del foment de l'espanyol en les relacions internacionals, incloses les diferents corts i organismes de justícia internacional (Cort Permanent d'Arbitratge, Cort Penal Internacional, Tribunal Internacional de Justícia, Conferència de la Haia de Dret Internacional Privat, Acadèmia de Dret Internacional o l'Institut Internacional per a la Unificació del Dret Privat).

EL MAGRIB I L'ORIENT MITJÀ: APOSTA PER LA PAU I L'ESTABILITAT AL NOSTRE VEÏNAT

102. Desenvolupar les **relacions estratègiques**, particularment amb els països del Golf, i enfortir les relacions bilaterals. A més, explorar l'actuació conjunta i complementària en altres regions com Àfrica i Amèrica Llatina.
103. Impulsar el **diàleg euro-àrab** a través d'iniciatives multilaterals, com el diàleg UE-Lliga d'Estats Àrabs i UE-Consell de Cooperació del Golf.
104. En línia amb l'objectiu de potenciar una política integradora, de **vocació continental**, desenvolupar els intercanvis amb els socis del Mediterrani sobre l'Àfrica subsahariana i les relacions triangulars entre Espanya, els socis del Mediterrani i l'Àfrica subsahariana.
105. Assegurar l'**enfortiment de les relacions de la Unió Europea amb el seu Veïnat Sud** mitjançant l'adopció i la implementació del nou Pacte per al Mediterrani i l'impuls de la celebració de la primera cimera Unió Europea-Veïnat Sud.
106. Impulsar la concertació i el diàleg, també a través de la cooperació, amb altres donants en les actuacions en matèria **humanitària i de desenvolupament**, amb especial atenció a l'estabilització de les zones postconflicte (triple nexa: humanitari, desenvolupament, pau).

ENFORTIR ELS VINCLES PERMANENTS AMB L'AMÈRICA DEL NORD

107. Aprofundir la **col·laboració amb centres de pensament**, mitjançant programes específics que plantegin els interessos d'Espanya i estades de recerca per a funcionaris i experts espanyols.
108. Renovar els **grups de treball bilaterals** sobre àrees o temes d'interès comú.
109. Donar a conèixer l'aportació d'Espanya amb motiu de la **commemoració del 250 aniversari de la independència dels Estats Units (2026)**.
110. Donar suport a la tasca de la **Fundació Consell Espanya-Estats Units** per fer visible la xarxa d'interessos recíprocs, amb instruments com els **Fòrums, els programes de visitants i les exposicions itinerants, i aprofundir línies de treball amb comunitats hispanes**.
111. Aprofundir la col·laboració entre la **societat civil espanyola organitzada i els seus socis a l'Amèrica del Nord**, com les Associacions de Científics Espanyols als Estats Units i el Canadà.
112. Desenvolupar línies de col·laboració en **afers polars amb el Canadà**.

UN SALT QUALITATIU EN LA NOSTRA RELACIÓ AMB ÀFRICA

113. Fomentar el paper de la **Conferència Interministerial per a Àfrica (CIMA)** per garantir la coordinació i la coherència de la nostra acció exterior al continent africà.
114. Establir la **Fundació Àfrica** per a la promoció de les relacions amb Àfrica i per a la creació d'oportunitats acadèmiques i laborals de joves mitjançant programes de beques i de visitants.
115. Posar en marxa iniciatives com l'**Aliança Àfrica Avança** per a la promoció de la inversió sostenible i de l'Associació de Cambres de Comerç d'Espanya i l'Àfrica Occidental (AFRICO).
116. Creació d'un **Consell Assessor Espanya-Àfrica** i de **Fundacions Consell-País**.

APROFUNDIR L'EMPREMTA D'ESPANYA A L'ÀSIA-PACÍFIC

117. **Reforçar els diàlegs estructurats** i ampliar els dotze diàlegs estructurats a països amb els quals no hi ha acord de cooperació, especialment al sud-est asiàtic.
118. **Garantir el flux regular de viatges i visites amb els països de la regió**, a través del grup interministerial que es crea amb aquesta Estratègia.
119. **Reforçar la cooperació en matèria de seguretat i defensa** (inclosa la indústria de defensa) amb la regió i assegurar la presència espanyola en fòrums dedicats a la seguretat com el Diàleg de Shangri-La.
120. **Eleva el nivell de relació amb ASEAN** fins a la categoria de soci de cooperació.
121. **Reforçar la xarxa d'Instituts i Aules Cervantes** a l'Àsia-Pacífic.
122. A través de **Casa Àsia i Fundacions Consell**, celebrar els fòrums ja existents (6) i ampliar-los a altres països de la regió, com Austràlia, Indonèsia, el Pakistan o el Vietnam.

CONSOLIDAR LA NOSTRA PRESÈNCIA AL CAUCAS I L'ÀSIA CENTRAL

123. Estendre la **xarxa de fòrums de Casa Àsia** a la regió de l'Àsia central (Kazakhstan).
124. **Ampliar els diàlegs estructurats** a països amb els quals no hi ha acord de cooperació, especialment a l'Àsia central.
125. **Incrementar la cooperació econòmica** per aprofitar les oportunitats comercials i d'inversió i **reforçar la cooperació en matèria de seguretat i defensa**, inclosa la indústria de defensa.

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA
Y COOPERACIÓN